

Genusvariasjon i norsk skriftspråk

2017

Ei undersøking av genusbruken ved substantiv som er normerte som maskulinum og nøytrum

Rapport skriven på oppdrag ifrå Språkrådet

Universitetsbiblioteket, UiT Noregs arktiske universitet
Språkrådet

Philipp Conzett / 11.1.2017

UiT Noregs arktiske universitet – 2017

Tlf.: +47 77 64 40 00
E-post: postmottak@uit.no
Web: <http://uit.no/>

Septentrio Academic Publishing

<http://septentrio.uit.no/>

Septentrio Reports, nummer 1, 2017

ISSN: 2387-4597

DOI: <http://doi.org/10.7557/7.4077>

Når du viser til denne rapporten, bør du inkludere denne lenkja:

<http://doi.org/10.7557/7.4077>

Rettsnavar: UiT Noregs arktiske universitet
Denne rapporten er open tilgjengeleg under Creative Commons Attribution 4.0
International License: <http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>

Innholdsliste

1	Bakgrunn	1
1.1	Oppdrag	1
1.2	Omgrepsavklaring	1
2	Materiale og metode	3
2.1	Utgangspunkt og avgrensing	3
2.2	Utgangsmateriale.....	3
2.3	Kjelder	4
2.4	Innsamling	4
2.5	Handsaming	5
2.6	Materiale.....	6
3	Hovudfunn	7
3.1	Gruppe 1: Substantiv utan eller med få genusbelegg	7
3.1.1	Bokmål	7
3.1.2	Nynorsk	8
3.2	Gruppe 2: Substantiv med dominerande genus	9
3.2.1	Bokmål	9
3.2.2	Nynorsk	10
3.3	Gruppe 3: Substantiv med jamnare genusfordeling	13
3.4	Særskilde ordtypar.....	13
3.4.1	Avleiingar på <i>-skap</i>	13
3.4.2	Kortavleidde verbalabstrakt.....	15
4	Tilrådingar	18
4.1	Generelle råd	18
4.2	Innstramming av genusnormeringa	18
4.2.1	Fjerning av maskulinum ifrå norma	18
4.2.2	Fjerning av nøytrum ifrå norma	19
4.3	Vidare arbeid	19
	Referanseliste	20
	Vedlegg 1 : Utgangsmaterialet for bokmål	21
	Vedlegg 2 : Utgangsmaterialet for nynorsk.....	22
	Vedlegg 3 : Oppsett på korpussøk.....	23
	Vedlegg 4 : Genusfordeling i bokmålsmaterialet.....	24
	Vedlegg 5 : Genusfordeling i nynorskmaterialet.....	34

Vedlegg 6 : Substantiv utan eintydige genusbelegg i bokmålsmaterialet	45
Vedlegg 7 : Substantiv med færre enn 10 genusbelegg i bokmålsmaterialet	46
Vedlegg 8 : Substantiv utan eintydige genusbelegg i nynorskmaterialet	49
Vedlegg 9 : Substantiv med færre enn 10 genusbelegg i nynorskmaterialet	50
Vedlegg 10 : Substantiv med dominerande maskulinum i bokmålsmaterialet	53
Vedlegg 11 : Substantiv med dominerande nøytrum i bokmålsmaterialet	55
Vedlegg 12 : Substantiv med dominerande maskulinum i nynorskmaterialet	58
Vedlegg 13 : Substantiv med dominerande nøytrum i nynorskmaterialet	60
Vedlegg 14 : Genusprofilar for ord i gruppe 2 med omsving i genusfordeling i nynorskmaterialet	62
a) kvelv	62
b) pank	62
c) negativ	63
Vedlegg 15 : Genusprofilar for ord i gruppe 3 med omsving i genusfordeling i nynorskmaterialet	64
a) bordell	64
b) formular	64
c) kompliment	65
d) magma	65
e) marmor	66
f) narr	66
g) nebb	67
h) stand	67
Vedlegg 16 : Genusfordeling ved ord på <i>-skap</i> i bokmålsmaterialet	68
Vedlegg 17 : Genusfordeling ved ord på <i>-skap</i> i nynorskmaterialet	69
Vedlegg 18 : Genusprofilar for ord på <i>-skap</i> med omsving i genusfordeling i nynorskmaterialet	71
a) adelskap	71
b) brorskap	71
c) faenskap	72
d) fanteskap	72
e) farskap	73
f) venskap	73
Vedlegg 19 : Genusfordeling ved kortavleidde verbalabstrakt i bokmålsmaterialet	74
Vedlegg 20 : Genusfordeling ved kortavleidde verbalabstrakt i nynorskmaterialet	78
Vedlegg 21 : Genusprofilar for kortavleidde verbalabstrakt med omsving i genusfordeling i nynorskmaterialet	81
a) bukk	81

b) flin	81
c) flir	82
d) glid.....	82
e) glis	83
f) gny	83
g) gufs	84
h) knyst	84
i) krent.....	85
j) kyss.....	85
k) puff	86
l) pust	86
m) rammel.....	87
n) rap.....	87
o) rykk.....	88
p) smil	88
q) stogg	89
r) sukk	89
s) sus.....	90
t) trass.....	90
u) ul.....	91
v) ymt.....	91

Forord

Denne rapporten er skriven på oppdrag ifrå Språkrådet. Bakgrunnen for oppdraget og omgrepsavklåringar er tema for kapittel 1. I andre kapitteleit gjer eg greie for materialet og for korleis eg har samla det inn og handsama det. Hovudfunna ifrå undersøkinga er presenterte i kapittel 3. Til slutt kjem eg med nokre tilrådingar i kapittel 4.

Eg vil gjerne takka Sturla Berg-Olsen, Oddrun Grønvik, Anders Nøklestad og Christian-Emil Ore for hjelp med arbeidet med denne rapporten.

1 Bakgrunn

I dette kapittelet skal eg kort greia ut om bakgrunnen for denne rapporten og avklåra nokre teoretiske omgrep som er nytta i rapporten.

1.1 Oppdrag

Denne rapporten er laga på bakgrunn av eit oppdrag eg fekk ifrå Språkrådet. Oppdraget er del av

eit større prosjekt for å kartleggje genusvariasjon i bokmål og nynorsk, i første omgang variasjon innanfor dagens normer. Målet med prosjektet er å skaffe til vegar oppdatert kunnskap på feltet, som skal gje betre grunnlag for normeringsarbeidet i Språkrådet. (Frå utlysingsteksten, publisert 12.2.2016 på heimesida til Språkrådet)

Meir konkret gjekk oppdraget ut på å

kartleggje valfridommen i dei gjeldande normene for bokmål og nynorsk gjennom Norsk ordbank og ut frå dette grunnlaget undersøkje korleis valfridommen er utnytta i skriftlege kjelder. Det kan bli nødvendig å gjere eit utval av ord, t.d. substantiv som er både hankjønn og inkjekjønn. Valfridommen skal kartleggjast ved systematisk undersøking av førekomstar i aktuelle korpus, som Leksikografisk bokmålskorpus, Norsk aviskorpus og Norsk Ordboks nynorskkorpus. (Same staden)

Med genusvariasjon i norsk skriftspråk siktar ein her til tilfelle der eitt og same substantiv er normert med fleire enn eitt genus i ordbøkene. Eg skal kalla slike substantiv for fleirgenusord. Det finst fire typar fleirgenus i norsk skriftspråk. Det er substantiv av typen *greip*, dvs. substantiv som er normerte som femininum, maskulinum og nøytrum. Så har vi typen *klasse*, som er normert som femininum og maskulinum. Den tredje typen er *syn*, som er normert som femininum og nøytrum. Denne typen finst berre i nynorsk ettersom alle hokjønnsord i bokmål også kan brukast som hankjønnsord. Den fjerde typen fleirgenusord er *smil*, som er normert som maskulinum og nøytrum. Undersøkinga av valfridomen i slike fleirgenusord går då ut på å finna ut om språkbrukarar vel det eine framfor det andre genuset i skriftlege tekstar. I kva grad skriv dei t.d. *ein smil* eller *eit smil*? Eg skal koma tilbake til dei fire fleirgenusordtypane i neste kapittelet, der eg òg skal avgrensa materialet.

Utkast til disposisjonen i rapporten er diskuterte undervegs med Språkrådets fagråd for normering og språkbobservasjon. Dei fyrste hovudfunna ifrå prosjektet vart presenterte på Språkdagen 2016 (Conzett 2016b).

Det er også oppretta ein nettbasert, dynamisk bibliografi over litteratur knytt til emnet («Bibliografi over litteratur om genusvariasjon i norsk skriftspråk» 2017).

1.2 Omgrepsavklåring

Dei to omgrepa som skal avklårast her, er genus (eller grammatisk kjønn) og bøyingsklasse. Med genus meiner eg her «[...] klasser av substantiver som viser seg i hvordan tilhørende ord ter seg [...]» (Enger og Kristoffersen 2000, 68). Vi kan illustrera det med utgangspunkt i substantivsystemet i nynorsk. Her varierer t.d. forma på den ubestemde artikkelen *ein* etter kva slags substantiv han står til. Det heiter t.d. *ein stol*, *ei lampe* og *eitt bord*. Med andre ord kan vi dela nynorske substantiv inn i tre klassar, eller tre genus, og dei kallast for hankjønn eller maskulinum, som vi skal forkorta med m., hokjønn eller femininum, som vi skal forkorta med f., og inkjekjønn eller nøytrum, som vi skal forkorta med n. Forma på

ord som står til substantiv, rettar seg altså etter genuset til substantivet. Vi kallar dette fenomenet for genuskongruens.

Det andre omgrepet som skal avklårast her, er bøyingsklasse. Enger og Kristoffersen (same staden) presiserer at det etter deira definisjon er skilnad mellom genus og bøyingsklasse. Bøyingsklasse definerer dei som klassar av ord som blir bøygde på likt vis. I eldre litteratur vert genus og bøyingsklasse til dels blanda i hop. Men det er viktig å halda dei to omgrepa ifrå kvarandre. Det ser vi i dette dømet: På nynorsk heiter det *ein streng*, *ei fil* og *eit festskrift*, og dei tre substantiva representerer kvart sitt genus: maskulinum, femininum og nøytrum. Vi har her altså tre genusklassar. Men desse tre orda har same bøyingsendinga i ubestemd form fleirtal, nemleg *-er*. Det heiter altså *strenger*, *filer* og *festskrifter*. Med andre ord har vi her berre éin bøyingsklasse.

2 Materiale og metode

I dette kapittelet skal eg beskriva materialet som eg har nytta i undersøkinga, og eg skal gjera greie for korleis eg har handsama det og lagt det til rette for analyse.

2.1 Utgangspunkt og avgrensing

Som spesifisert i oppdragsbeskrivinga var fyrste steget i undersøkinga å kartleggja valfridomen i norsk skriftspråk med utgangspunkt i oppføringane i Norsk ordbank («Norsk ordbank - Institutt for lingvistiske og nordiske studium» 2016). Norsk ordbank er ein ope tilgjengeleg database som m.a. inneheld alle oppslagsord i Bokmålsordboka og Nynorskordboka, og alle bøyingsformene som er knytte til desse oppslagsorda. Databasen inneheld både rotord, t.d. *smil*, avleiingar, t.d. *borgarskap* og samansetningar, t.d. *vemodssmil*. Men det er ikkje lagt inn informasjon om ordstrukturen, dvs. at ein ikkje på ein enkel måta kan trekkja ut berre rotord eller avleiingar, men ikkje samansetningar. Det er heller ikkje lagt inn krysstilvisingar til jamstilte oppslagsformer, t.d. mellom *venskap* og *vennskap*, eller mellom alternative skrivemåtar, t.d. *trofe* og *trofé*. Slike oppslagsord er i denne rapporten talte kvart for seg, men dei er omtalte saman der det er naturleg.

For fleirgenusord i nynorskdelen av Norsk ordbank har eg analysert ordstrukturen. Der er det i alt 775 usamansette fleirgenusord. Den største gruppa utgjer typen *smil* (m./n.) med 442 ord. Nest størst er typen *klasse* (f./m.) med 262 ord. Av typen *syn* (f./n.) er det 62 ord, og typen *greip* (f./m./n.) er representert med 7 ord.

Som nemnt kan i bokmål alle hokjønnsord òg nyttast som hankjønnsord, t.d. *ei dør* eller *en dør*. Difor utgjer denne typen fleirgenusord ei svært stor gruppe i bokmål. Eg har ikkje gjort nokon tilsvarende analyse som eg gjorde for nynorskdelen i Norsk ordbank for å skilja ut dei usamansette orda. Men om vi ser på alle ordstrukturtypene under eitt, er fordelinga mellom dei ulike fleirgenusordtypene slik: Typen *dør* (f./m.) skil seg ut som den klårt største gruppa med 30 847 ord. Nest størst er typen *smil* (m./n.) med 1166 ord, og minst er typen *greip* (f./m./n.) med 118 ord. Eksempelorda eg har valt for bokmål og nynorsk, viser allereie at det er ein del overlapping mellom fleirgenusorda i dei to målformene.

Innanfor den gjevne tidsramma for prosjektet har eg vore nøydd til å avgrensa materialgrunnlaget for undersøkinga. Eg valde å konsentrera meg om fleirgenusord av typen *smil* (m./n.). Som tala ovanfor viser, har denne typen om lag same storleiken i begge målformene, og talet på rotord i nynorskdelen av Norsk ordbank indikerte at ein grundig analyse av denne fleirgenustypen i begge målformene skulle vera overkomeleg.

2.2 Utgangsmateriale

Utgangspunktet for denne undersøkinga er som sagt alle substantiva i Norsk ordbank som er normerte som både maskulinum og nøytrum. Ein del av desse fleirgenusorda er samansette substantiv. Men samansetjing i norsk er ein svært produktiv ordlagingsprosess, og vi kan difor ikkje gå ut ifrå at dei registrerte samansetningane i ordbanken dekkjer alle belagde samansetningar i norsk skriftspråk. Når ein skal undersøkje bruken av samansette ord, må ein søkja på alle moglege førekomstar der eit gjeve ord er nytta som etterlekk. Eg har difor berre valt usamansette fleirgenusord som utgangsmateriale. Nedanfor skal eg forklåra korleis eg med hjelp av desse orda har søkt også på moglege samansetningar.

Utgangsmaterialet for bokmål består av 420 usamansette ord, og det er ord som *promemoria*, *magma*, *nirvana* osv. Desse orda er lista opp i alfabetisk rekkjefølgje i vedlegg 1. Om vi plukkar ut eitt av dei, ordet *gjesp*, så ser vi at det er normert som *en gjesp*, *gjespen*, *flere gjesper*, *alle gjespene* eller *et gjesp*, *gjespet*, *flere gjesp*, *alle gjespa* eller *gjespene*.

Utgangsmaterialet for nynorsk består av 442 usamansette ord, som er lista opp i alfabetisk rekjefølgje i vedlegg 2. Her finn vi t.d. ordet *minutt*, som skal skrivast som *ein minutt*, *minutten*, *fleire minuttar*, *alle minuttane*, eller som *eit minutt*, *minuttet*, *fleire minutt*, *alle minutta*. Både i bokmål og i nynorsk finst det nokre få tilfelle der to fleirgenusord vert skrivne på same måten. Slike homografar er åtskilde med hjelp av romartal i parentes, t.d. *mugg* (III) '(lag av) muggsopp' versus *mugg* (IV) 'smått avfall' i bokmål. Det er her nytta dei same romartala som i nettutgåva av høvesvis Bokmålsordboka (Landrø, Marit Ingebjørg og Wangensteen, Boye 2005) og Nynorskordboka (Hovdenak, Marit mfl. 2006).

Det er ein del ord som er oppførte som m./n. i Norsk ordbank, men som likevel er ekskluderte ifrå utgangsmaterialet. Det er ordformer som tidlegare har vore klammeformer, men som i dag ikkje er tillatne lenger, t.d. *solglytt*. Og det er namn på språk, t.d. *norsk*. Her er dei to normerte genusa knytte til kvar sin syntaktiske bruk, som illustrert i Nynorskordboka (Hovdenak, Marit mfl. 2006): *norsken hans* (m.) versus *på godt norsk* (n.). I Nynorskordboka er hovudoppslaget på slike ord oppført som maskulinum, medan ein i Bokmålsordboka (Landrø, Marit Ingebjørg og Wangensteen, Boye 2005) har valt å oppføra dei som fleirgenusord. Etter det eg kan sjå, gjeld genusfordelinga etter syntaktisk bruk som ovanfor er illustrert for nynorsk, også for bokmål. Det vil såleis ikkje vera aktuelt å fjerna det eine genuset ifrå norma, og eg har difor ekskludert namn på språk ifrå utgangsmaterialet for bokmål. Derimot har eg lagt til nokre få ikkje-godkjende skrivevariantar og/eller eldre skriveformer, t.d. *minut* (normert: *minutt*) av di dei viste seg å vera ganske vanlege i dei undersøkte tekstane.

2.3 Kjelder

For å undersøkje om og korleis valfridomen i genusnormeringa til desse fleirgenusorda er utnytta i teksttar skrivne på bokmål og nynorsk nytta eg såkalla tekstkorpus. Eit tekstkorpus er ei samling av teksttar som er lagd til rette for språkleg analyse. Det finst fleire tekstkorpus for norsk skriftspråk, så også her måtte eg av tidsmessige årsaker gjera ei avgrensing. Eg har valt Leksikografisk bokmålskorpus (LBK) («Leksikografisk bokmålskorpus - Institutt for lingvistiske og nordiske studium» 2016; Lain Knudsen og Vatvedt Fjeld 2013) og Norsk Ordboks Nynorskkorpus (NON) («Norsk Ordboks Nynorskkorpus» 2016). Begge desse korpusa er utvikla på Universitetet i Oslo.

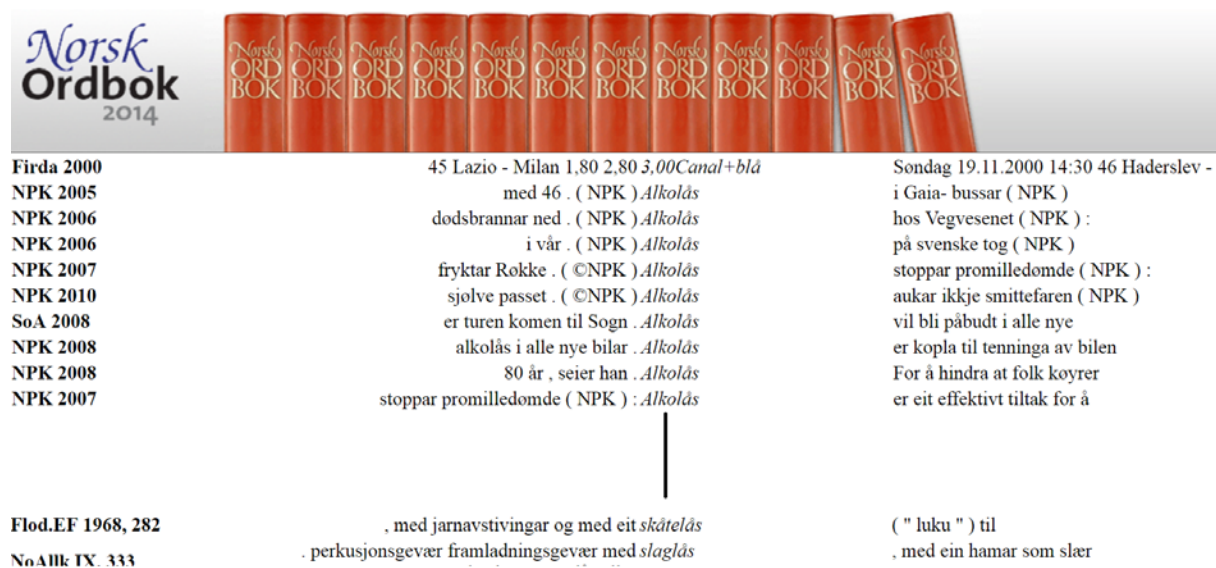
Leksikografisk bokmålskorpus inneheld om lag 100 millionar ordførekomstar ifrå teksttar ifrå perioden 1985 til 2013. Tekstutvalet er balansert, dvs. at ulike sjangrar er representerte i korpuset: sakprosa (45 %), skjønnlitteratur (25 %), aviser og periodikum (20 %), TV-teksting (5 %) og upublisert materiale, småtrykk (5 %).

Nynorskkorpuset inneheld om lag 102 millionar ord ifrå teksttar ifrå 1870-åra og fram til i dag. Også her er fleire sjangrar representerte: skjønnlitteratur, avistekstar og tidsskriftartiklar, læreboktekstar, religiøse teksttar og teksttar ifrå offentleg målbruk (heimesida til korpuset opplyser ikkje om prosentfordelinga mellom dei ulike sjangrane). Nynorskkorpuset dekkjer ein tidsperiode på nesten 150 år, medan Bokmålskorpuset berre har teksttar ifrå dei dei siste 30 åra. Men bortsett ifrå denne skilnaden i tidsspenn, så liknar dei to korpusa mykje på kvarandre, og det er også grunnen til at eg valde nettopp desse to.

2.4 Innsamling

Sjølve innsamlinga av materialet gjekk då ut på å søkja i desse to tekstkorpusa etter moglege førekomstar av orda i utgangsmaterialet. Som nemnt tidlegare er det ikkje berre førekomstar av usamansette ord (t.d. *lås*, *låsen*, *låset* osv.) som er interessant i denne samanhengen, men også samansette former (t.d. *alkolås*, *alkolåsen*, *alkolåset* osv.; *borrelås*, *borrelåsen*, *borrelåset* osv.). Ein enkel måte å få fram alle moglege samansette former med eit gjeve ord som etterlekk på, er å søkja med hjelp av såkalla trunkering. I eit

trunkert søk spesifiserer ein berre ein del av ordet ein er ute etter, i tilfellet *lås* blir det då berre etterleken *lås*, medan det som eventuelt står framfor *lås*, vert ikkje spesifisert. Den delen markerer ein som regel med ei stjerne (*). På den måten kan ein få opp samansette former som t.d. *promillelås* eller *skåtelås*, som ikkje finst i ordbøkene. I tillegg til grunnforma søkte eg også på dei ulike bøyingsformene til orda i utgangsmaterialet, både i usamansette og samansette førekomstar, t.d. **lås*, **låsen*, **låset*, **låsar*, **låsane* og **låsa*, i tillegg til tilsvarande possessivformer, t.d. **lås'*, **låsens*, **låsets*, **låsars*, **låsanes* og **låsas*. I søket inngjekk også bøyingsendinga *-arne*, som galdt tidlegare i bestemd form fleirtal av hankjønnsord. Ei detaljert utgreiing om kva for søkjestrenger og -innstillingar som vart nytta i korpus-søka, finst i vedlegg 3. Skjermbiletet i figur 1 viser eit utdrag ifrå ei resultatliste i Norsk Ordboks Nynorsk-korpus.

Figur 1: Søkjerestulat (utdrag) for ordførekomstar på **lås* i Norsk Ordboks Nynorsk-korpus

2.5 Handsaming

Resultatlistene ifrå korpus-søka kopierte eg så over i eit reknearkprogram for å handsama dei vidare. Det vil seia at eg gjekk gjennom søkjerestulata og sletta postar som ikkje var relevante, og på dei som var relevante, la eg inn kva genus ordet er nytta med. Som relevante postar klassifiserte eg belegg der genus kjem eintydig til uttrykk anten i form av genuskongruens og/eller i form av ei bøyingsform som kan seiast å gjeva uttrykk for eitt bestemt genus. Slike belegg kallar eg her for eintydige genusbelegg eller berre genusbelegg.

Eg skal her gjeva nokre døme på korleis eg har skilt ut eintydige genusbelegg. Belegget *eit skåtelås* i posten ... *med jarnavstivingar og med eit skåtelås* ... er lagt inn som nøytrum av di genuset her kjem eintydig fram i kvantoren *eit*. Derimot er belegget *slaglås* i posten ... *framladningsgevær med perkusjonsgeværlås eller slaglås* ... sletta av di genuset ikkje kjem til uttrykk her. Belegget *hengjelåsar* i posten ... *med seks og tretti hengjelåsar* ... er inkludert som maskulinum fordi fleirtalsendinga *-ar* indikerer maskulinum. Dersom ordet *lås* hadde vore nøytrum for denne språkbrukaren, så hadde vi forventa forma *lås* utan ending også i fleirtal. Derimot er belegget *kilo* i posten ... *ei slaktevekt på 61 kilo* ... sletta av di genuset ikkje kjem eintydig til uttrykk her. Både hankjønnsordet *kilo* og inkjekjønnsordet *kilo* er utan ending i ubestemd form fleirtal. Nokre belegg viser til to ulike genus samtidig. Eit døme på det har vi i posten ... *Hovudtingen i bodskapen mitt er å ha elevens beste* ... Bestemtheitsendinga *-en* indikerer her maskulinum, medan possessivforma *mitt* viser til nøytrum. Slike belegg er ikkje inkluderte i den vidare analysen.

Vidare er det ei rekkje andre typar av belegg som ikkje er tekne med. Det er ord som finst i Norsk ordbank, men ikkje i handordbøkene (Bokmålsordboka eller Nynorskordboka), t.d. *spad*; belegg som har feil målform, t.d. *nebbet* i posten ... *Med solen ytterst i nebbet. Om lyrikeren Harald Sverdrup ...* ifrå Nynorskorpuset; eigennamn, t.d. *Blånebb* i posten ... *og som går langs eggen på Blånebb og Mjølva fjellet fram til Nesaksla ...*; irrelevante treff, t.d. *langnebbet* og *kortnebbet* i posten ... *og teller to arter : Langnebbet og kortnebbet maurpinnsvin ...* (adjektiv i staden for substantiv); opplagde skrivefeil, t.d. *fyket* i posten ... *mange oppmodingar frå folk over heile fyket om å stilla på lista ...*; metaspråklege kommentarar som eksplisitt handlar om genuset til søkjeordet, t.d. posten ... *er blitt til «den kanaliserte tidtrøyte»*. *I mitt manus stod det ...*

Dublettar i resultatlistene er også luka ut. Her er det snakk om openberre dublettar, altså ikkje setningar som lett kan ha vorte skrivne av fleire skribentar. Det dreiar seg her truleg for det meste om tekst som er forfatta av nyhendebyrå, og/eller tekst som er publisert fleire gonger, og/eller belegg som feilaktig kjem opp fleire gonger på resultatlista i korpussøket. Eit døme på det er posten ... *18 år , let sitt mørke alter ego , Hank , sleppe fram ...*

Kvar post i resultatlistene inneheld også ei tilvising til kjeldelistene for dei to korpusa der ein m.a. finn informasjon om kva år kjelda er utgjeven i. I kjeldelista for Bokmålsorpuset er det 54 kjelder med verdien 0000 i feltet for årstalet. Desse verdiane skapar problem for analysen, og dei er difor endra til 2000 i denne undersøkinga.

2.6 Materiale

Etter å ha søkt i dei to korpusa og handsama søkjeresultata som beskrive ovanfor, står eg att med to rekneark som inneheld postar med eintydige genusbelegg, eitt for bokmål og eitt for nynorsk. I tillegg inneheld dei to reknearka éin post for kvart ord ifrå utgangsmaterialet som eg ikkje fann nokon belegg på i det heile teke, eller som ikkje har eintydige genusbelegg. For bokmål er det i alt registrert 52 960 postar, og dette materialet kallar eg her for bokmålsmaterialet. For nynorsk er det i alt registrert 71 073 postar, og dette materialet kallar eg her for nynorskmaterialet. Både bokmålsmaterialet og nynorskmaterialet skal gjerast ope tilgjengeleg i TROLLing-arkivet («TROLLING - The Tromsø Repository of Language and Linguistics» 2016) når eg har fått publisert ein vitskapleg artikkel om dette arbeidet, men seinast 1. januar 2019 (Conzett 2017).

3 Hovudfunn

I dette kapitlet skal eg presentera nokre hovudfunn ifrå analysen av bokmålsmaterialet og nynorskmaterialiet. Det samla materialet er med over 120 000 belegg ganske stort, og det er her ikkje plass til å greia ut om alle aspekt ved materialet som det kunne ha vore interessant å sjå nærare på. Men i vedleggsdelen følgjer fleire oversyn over materialet, og dei illustrerer og supplerer diskusjonen i dette kapitlet på ein meir detaljert måte. Vedlegg 4 gjev eit oversyn over tal på eintydige genusbelegg for substantiva i utgangsmaterialet for bokmål i alfabetisk rekkjefølgje. I vedlegg 5 får vi eit tilsvarande oversyn for nynorsk. I materialet finst det nokre få eintydige belegg på femininum, det har difor vore behov for ein kolonne for dette genuset òg.

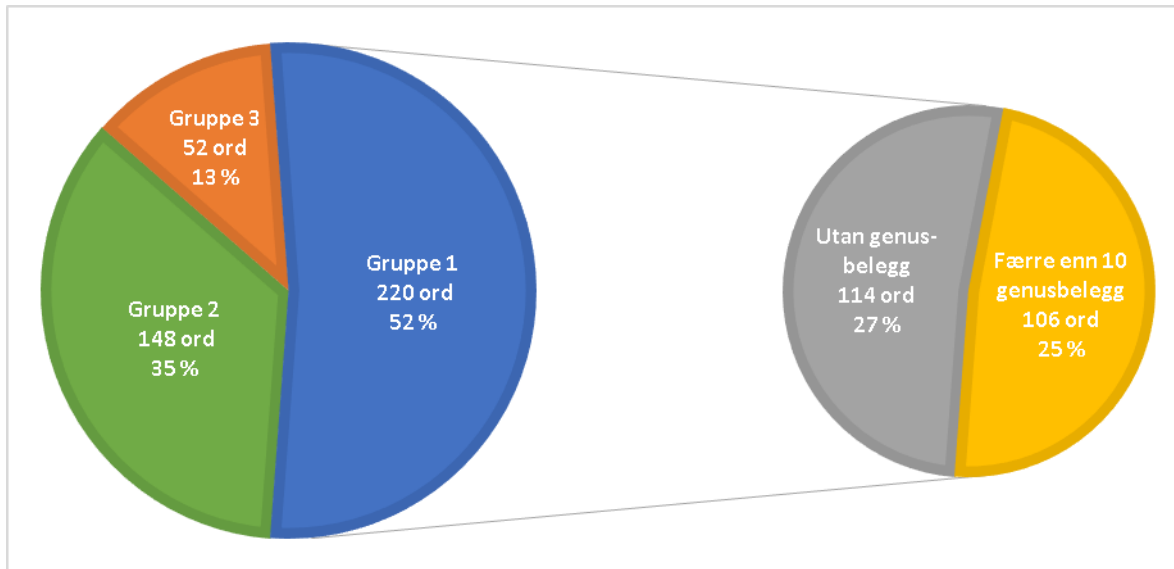
Som eit praktisk grep i analysen har eg valt å dela materialet inn i tre hovudgrupper: Gruppe 1 består av substantiv som anten er heilt utan belegg, utan eintydige genusbelegg, eller som har færre enn 10 eintydige genusbelegg. I gruppe 2 har vi substantiv med 10 eller fleire genusbelegg, og som (nesten) alltid er nytta med berre det eine genuset, eller der det eine genuset dominerer, dvs. utgjer 75 % eller meir av genusbelegga. Substantiva i gruppe 3 har også 10 eller fleire genusbelegg, men desse substantiva har ei meir jamn genusfordeling, dvs. at genusbelegga utgjer mindre enn 75 % for begge genusa. Nedanfor skal vi sjå nærare på dei tre gruppene i tur og orden.

Mange av orda i materialet er rotord, t.d. *eksem* og *minutt*, men det er to ordtypar som skil seg ut. Det er avleiingar på *-skap*, t.d. *slektskap*, og kortavleidde verbalabstrakt, t.d. *treff*. Desse to ordtypene er omtala nærare heilt til slutt i kapitlet.

3.1 Gruppe 1: Substantiv utan eller med få genusbelegg

3.1.1 Bokmål

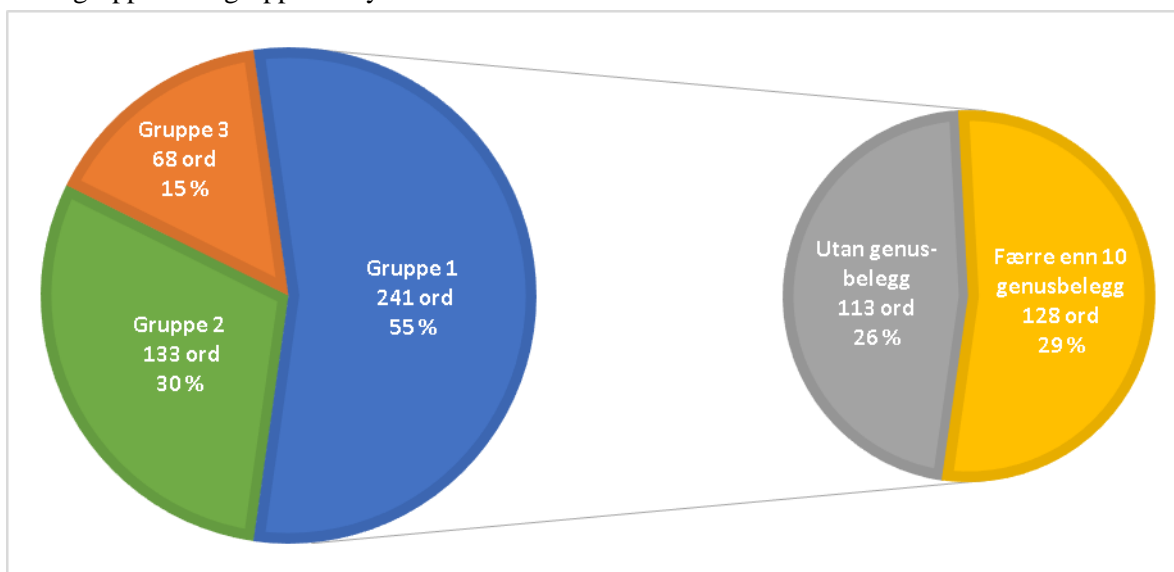
Gruppe 1 inneheld substantiv som er heilt utan belegg, eller som det ikkje finst eintydige genusbelegg på. Med 220 ord er dette den største gruppa i bokmålsmaterialet. Som vist i venstre kakediagrammet i figur 2, utgjer denne gruppa litt over helvta av alle dei 420 substantiva i utgangsmaterialet. Av dei 220 orda i gruppe 1 er 114 heilt utan belegg eller utan eintydige genusbelegg. Desse orda er lista opp i vedlegg 6. Her finn vi ord som *prokura*, *firblad* og *hynde*. Dei resterande 106 orda i gruppe 1 har genusbelegg, men færre enn 10. Dei er lista opp i vedlegg 7, sortert etter søkkande tal på genusbelegg. I denne undergruppa finn vi ord som berre er belagde som maskulinum, t.d. *kamfer*, som maskulinum og nøytrum, som t.d. *vatt*, og som berre nøytrum, t.d. *hark*. Tilhøvet mellom dei to undergruppene av gruppe 1 er illustrert i høgre kakediagrammet i figur 2.

Figur 2: Kvantitative tilhøve mellom gruppene i bokmålsmaterialet – gruppe 1

3.1.2 Nynorsk

Som det går fram av venstre kakediagrammet i figur 3, liknar fordelinga mellom dei tre gruppene i nynorskmaterialet mykje på fordelinga vi såg i bokmål ovanfor. Også i nynorsk utgjør gruppe 1 godt over halvta (241) av alle dei 442 undersøkte orda. Av dei 241 orda i gruppe 1 er 113 anten heilt utan belegg eller utan eintydige genusbelegg. Dei er lista opp i alfabetisk rekkjefølgje i vedlegg 8. Blant desse orda finn vi t.d. *grudd*, *melde* og *lagje*. Resten, dvs. litt over halvta (128) av gruppe 1, består av ord som har færre enn 10 genusbelegg. Dei er lista opp i vedlegg 9, sortert etter søkkande tal på genusbelegg. Her finn vi ord som *promemoria*, *nirvana* og *prokura*. Som i bokmål er det blant desse nokre som berre er belagde som maskulinum, t.d. *suss*, som maskulinum og nøytrum, som t.d. *opium*, og som berre nøytrum, t.d. *nøytron*. Høgre kakediagrammet i figur 3 illustrerer storleikstilhovet mellom dei to undergruppene av gruppe 1 i nynorskmaterialet.

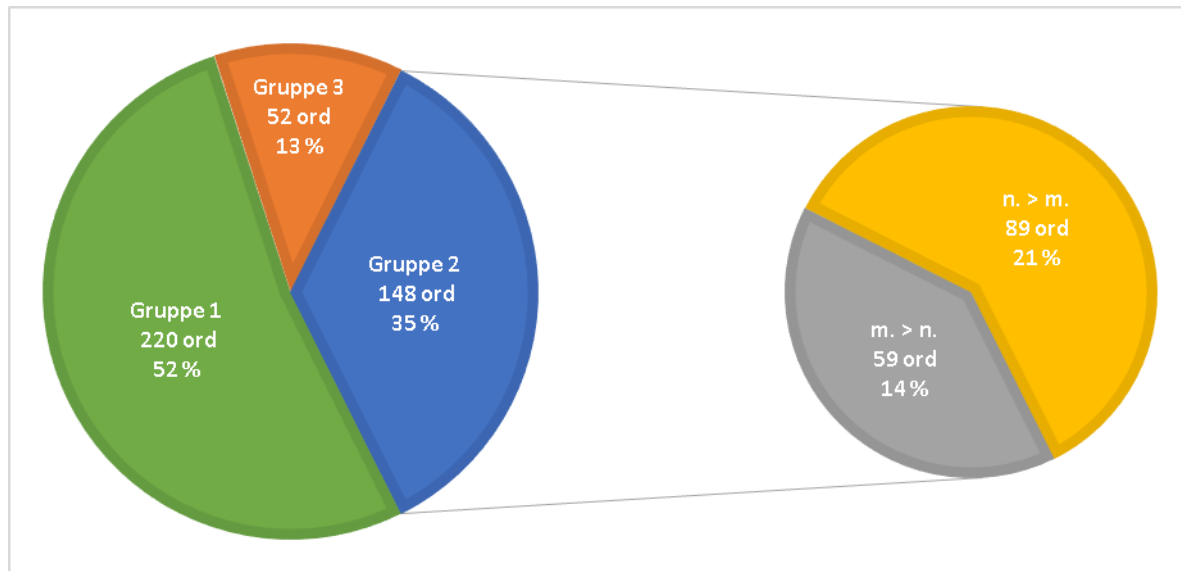

Figur 3: Kvantitative tilhøve mellom gruppene i nynorskmaterialet – gruppe 1

3.2 Gruppe 2: Substantiv med dominerande genus

3.2.1 Bokmål

Gruppe 2 og gruppe 3 er meir interessante, for det er her vi finn substantiv med fleire genusbelegg, dvs. 10 eller fleire belegg. I gruppe 2 har eg som nemnt samla dei orda der eitt av dei to genusa har klårt flest belegg i materialet, dvs. 75 % eller meir. I bokmål består gruppe 2 av 148 ord. Som illustrert i venstre kakediagrammet i figur 4, så utgjer det ein dryg tredjedel av alle dei 420 orda i utgangsmaterialet. I høgre kakediagrammet ser vi at i 59 av orda i gruppe 2 dominerer maskulinum, og dei står for 14 % av utgangsmaterialet. Nøytrum dominerer i 89 ord, noko som utgjer 21 % av utgangsmaterialet.

Figur 4: Kvantitative tilhøve mellom gruppene i bokmåls materialet – gruppe 2

3.2.1.1 Dominerende maskulinum

Dei 59 orda med dominerande maskulinum er lista opp i vedlegg 10, sortert etter søkkande tal på genusbelegg. Nokre av desse orda viser ein svært utprega genusdominans. I følgjande ord utgjer maskulinum 90 % eller meir av genusbelegga:

beredskap, bruk, canvas (jf. også *kanvas* og *kanevas*), *CV, cv, dass, data, do, drøss, dukk, faksimile, fløyel, fyk, fysiognomi, gelatin, glid, glipp, grus, grut, hang, kali, kikk, knekk, kok (III), lyng, lås, marmor, miks, mugg (III), mugg (IV), møll, nomenklatur, piff, rapp, rus, servitutt, sprøyt, stim, tang, terpentin, transparent, trass, valium, vinyl, voks*

Fleire av orda i den maskulinumsdominerte delen av gruppe 2 høyrer til dei to ordtypane som er omtala til slutt i dette kapittelet. Dei skal eg ikkje gå nærare inn på her. Derimot bør ein vera merksam på at dei to genusa i visse ord ser ut til å ha differensierande funksjon, dvs. at vi ikkje har med genusvariasjon å gjera, men at det er meir snakk om at dei to genusa er knytte til kvart sitt bruksområde eller til kvar si tyding. Etter det eg kan sjå, kan det vera tilfellet for orda *bruk, prat* og *kjede*.

Når det gjeld ordet *bruk*, så ser det t.d. ut til at nøytrum er det føretrekte genuset når substantivet står saman med eit possessiv som utfylling til preposisjonen *til*. Eller med andre ord at konstruksjonar som *til mitt/ditt/sitt (eget) bruk* er meir frekvente enn *til min/din/sin (egen) bruk*. Den sistnemnde, dvs. den maskuline varianten, er belagd 3 gonger i bokmåls materialet, medan nøytrumsvarianten er belagd 44 gonger. Derimot er maskulinum meir vanleg når *bruk* er nytta i bestemd form. 71 % av alle hankjønnsbelegga på *bruk* står i bestemd form, altså *bruken*, medan det berre gjeld 23 % av inkjekjønnsbelegga.

Når det gjeld ordet *prat*, så er inntrykket mitt, utan å ha undersøkt det i detalj, at genusfordelinga i stor grad er basert på det tydingsskiljet som Bokmålsordboka opererer med, på det viset at maskulinum er nytta når det er snakk om ein samtale (t.d. ... *slå av en prat* ...), medan nøytrumsordet er nytta i tydinga 'laust snakk' (t.d. ... *glem alt tullpratet om* ...). Dette er også slik normeringa er i Nynorskordboka, der dei to tydingane er oppførte som to separate oppslagsord med kvart sitt genus.

Når det gjeld ordet *kjede*, er nøytrum det føretrekte genuset når det dreiar seg om eit halssmykke. Ordet *halskjede* har 108 genusbelegg i materialet, og 105 av dei er nøytrum, og berre 3 er maskulinum. Også når ordet *hals* ikkje er fyrstelekken, så dominerer nøytrum i tydinga 'halssmykke'. Søkjer ein i materialet etter eintydige genusbelegg for grunnordet *kjede* der ordet *hals* i ei eller anna form er blant dei første fem orda som kjem etter grunnordet, så får ein opp 81 belegg. Av desse er 75 nøytrum (t.d. ... *hadde et kjede rundt halsen* ...), medan berre 6 er maskulinum (... *en smal kjede rundt halsen* ...).

3.2.1.2 Dominerende nøytrum

I 89 ord er det nøytrum som er det dominerande genuset. Dei er lista opp i vedlegg 11, sortert etter søkkande tal på genusbelegg. Fleire av orda har ein svært utprega genusdominans. I følgjande ord står nøytrum for 90 % eller meir av genusbelegga:

adelskap, aspekt, blunk, bor, broderskap, comeback, crescendo, dirr, dunk, ekorn, fjøs, flir, gen, gissel, glefs, glimt, glis, gufs, gulp, hikst, hiv, host, hulk, ikon, kakk, kaliber, kandidatur, klask, klaviatur, klikk, klimaks, klirr, klynk, knepp, knirk, knis, knyst, kok (II), kolesterol, komp, kompass, korpus, kremt, kryp, kyss, litografi, nebb, nikk, nipp, nurk, nys, pip, potpurri, puff, raut, rykk, skubb, slektskap, smell, smil, snakk, snufs, sprik, stakitt, stress, sukk, surr, svupp, trofe, trofé, utsving

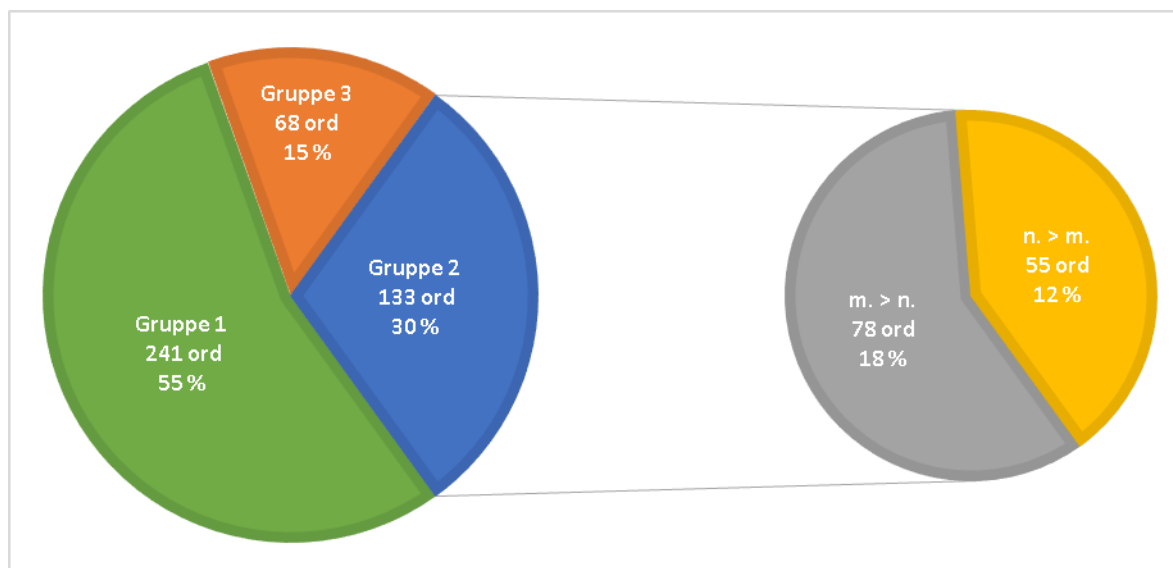
Ein stor del av desse orda er kortavleidd verbalabstrakt. Denne ordtypen er også elles godt representert blant orda med nøytral genusdominans. Vi kjem tilbake til ordtypen i slutten av kapittelet, saman med orda på *-skap*.

3.2.1.3 Omsving i genusfordeling

Sjølv om det eine genuset er meir eller mindre dominerande i orda i gruppe 2, så kan ein ikkje sjå bort ifrå at denne genusdominansen har ei historisk årsak, dvs. at det eine genuset var dominerande eller jamvel einerådande i ein tidlegare tidsperiode, men at det andre genuset har teke over denne posisjonen i nyare tid. Bokmålskorpuset spenner berre over ein tidsperiode på om lag 30 år, og det er lite sannsynleg at eit slikt omsving i genusfordeling skal ha skjedd hos orda i gruppe 2. For å vera på den sikre sida har eg likevel undersøkt korleis genusfordelinga i denne gruppa har utvikla seg over tid. Eg har avgrensa meg til ord der genusdominansen er mindre enn 90 %. Som venta viser ingen av dei undersøkte orda eit omsving i genusfordeling mot slutten av tidsperioden. Dei samanlagde tala som er presenterte for orda med genusdominans, kan dimed seiast å vera representative også for den nyaste tidsbolken.

3.2.2 Nynorsk

Gruppe 2 i nynorskmaterialet består av 133 ord. Det er altså substantiv som har fleire enn 10 genusbelegg, og der det eine genuset dominerer med 75 % eller meir av belegga. Som vist i venstre kakediagrammet i figur 5, så utgjer gruppe 2 30 % av heile utgangsmaterialet for nynorsk. Av dei 133 orda er 78 dominerte av maskulinum, og det utgjer 18 % av utgangsmaterialet. Nøytrum dominerer i 55 ord eller 12 % av utgangsmaterialet. Forholdet mellom desse to undergruppene er illustrert i høgre kakediagrammet i figuren.

Figur 5: Kvantitative tilhøve mellom gruppene i nynorsk materialet – gruppe 2

3.2.2.1 Dominerende maskulinum

Vedlegg 12 gjev eit oversyn over dei 78 orda med maskulin genusedominans, sortert etter søkkande tal på genusedlegg. I likskap med stoda i bokmåls materialet er genusedominansen i nokre av desse orda svært utprega. I følgjande ord utgjer maskulinum 90 % eller meir av genusedlegga:

ans, bak, bodskap, bruk, børnskap, CV (jf. også cv), dass, dyffel, endskap, faksimile, fenol, fiendskap, filt, fløyel, frendskap, fres, fritenkjarskap, fylk, førarskap, gelatin, glid, grut, kik, kikk, knubb, krangel, krystall, kvekk, lås, miks, morfīn, nikotin, rapp (V), rus, sedskap, ser-vitutt, skaldskap, skratt, snus, statutt, tekstil, tjodskap, transparent, vald, vask, villskap, vipp

Igjen er det ord på *-skap* som skil seg ut som ei talrik gruppe blant dei maskulinumsdominerte orda. For ordet *bruk* gjeld det same atterhaldet som eg gjorde merksam på i omtalen av den tilsvarande gruppa i bokmåls materialet i avsnitt 3.2.1.1 ovanfor.

3.2.2.2 Dominerende nøytrum

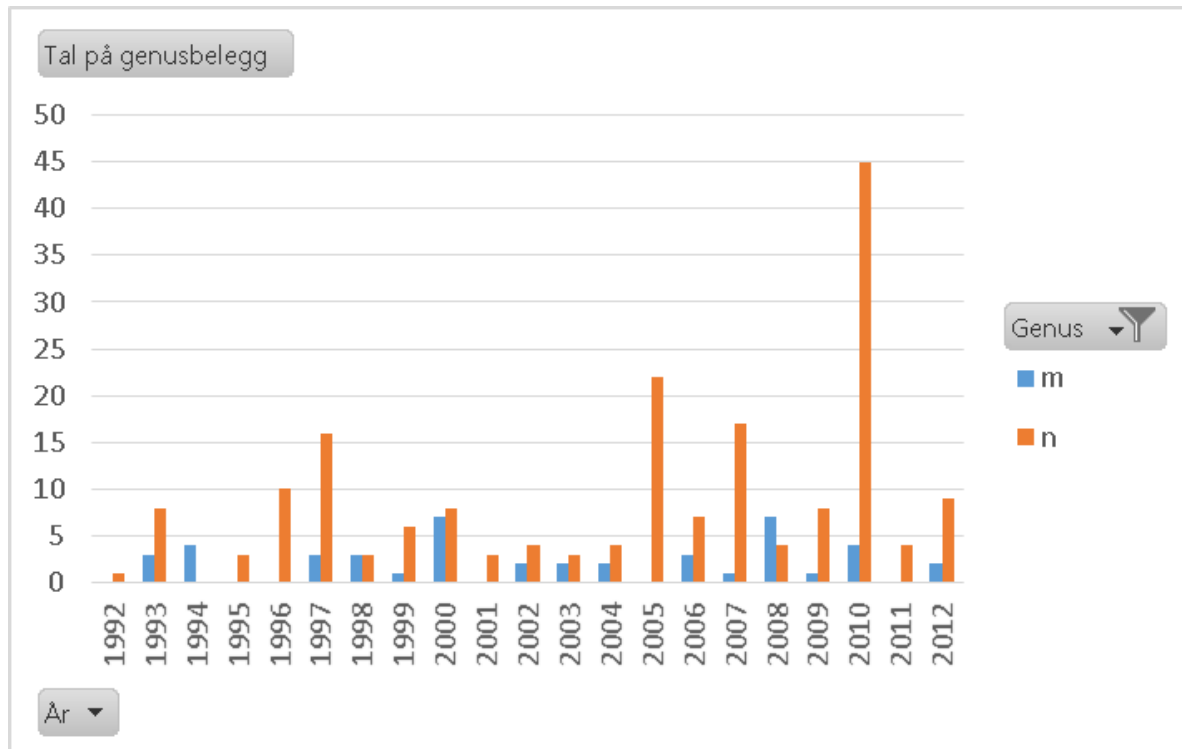
Nøytrum er med 55 ord noko mindre vanleg som dominerande genused i gruppe 2 av nynorsk materialet. Orda er oppførte i vedlegg 13, sortert etter søkkande tal på genusedlegg. Fleire av orda har ein svært utprega genuseddominans. I følgjande ord står nøytrum for 90 % eller meir av genusedlegga:

alter ego, aspekt, borgarskap, comeback, crescendo, ess, fosfor, fyr, hulk, kandidatur, klaviatur, klimaks, kolesterol, kompass, køyr, moderskap, nikk, raster, slepp, stress, substitutt, svangerskap, treff, triangel, trofe (jf. også trofé)

At ordet *aspekt* er med i denne gruppa kjem kanskje litt overraskande. Ut ifrå døma som er oppførte i Nynorskordboka, skulle ein kanskje tru at maskulinum her var det føretrekte genusedet, for ordboka nyttar berre maskuline bøyingsformer i døma, jf. *aspektar* og *aspektane*.

Ein ordtype vi ikkje har diskutert enno, er relativt nye lånord, som regel ifrå engelsk. Det er ikkje uvanleg av nye lånord har vaklande genused i starten. Blant dei nøytrumsdominerte orda i nynorsk materialet finn vi fleire slike ord, t.d. *comeback*, *image* og *stress*. I orda *comeback* og *stress* ser genusedet ut til å ha stabilisert seg i favør av nøytrum. Ordet *image* har ei noko jamnare genusedfordeling, men også

her dominerer nøytrum. I figur 6 ser vi korleis tilhøvet mellom maskulinum og nøytrum har utvikla seg over tid ved dette ordet. I denne og i dei følgjande figurane som viser genusfordeling over tid, gjeld følgjande: X-aksen viser årstal, medan y-aksen viser tal på genusbelegg. Maskuline genusbelegg er illustrerte med blå søyler, og nøytrale genusbelegg er illustrerte med oransje søyler. Eventuelle feminine belegg er ikkje inkluderte i figuren. Kvart år med maskuline og/eller nøytrale genusbelegg er vist med ei søyle eller eit søylepar, dersom det er belegg for begge genusa. Merk at x-aksen viser berre år med genusbelegg og ikkje nødvendigvis alle åra i tidsperioden som korpuset spenner over. I mange tilfelle vil det difor vera uregelbundne årsintervall på x-aksen. Dette oppsettet er valt for å gjera søylene betre synlege. Dersom ein hadde inkludert alle åra, hadde søylene i nokre av figurane vorte svært spinkle.

Figur 6: Genusfordeling over tid ved ordet image

3.2.2.3 Omsving i genusfordeling

Nynorskkorpuset spenner over ein tidsperiode på over 150 år. Det inneber at det er større sjansar for at ein genusdominans i det samla materialet kan skriva seg attende til ein tidlegare periode og at styrkje-tilhøvet mellom genusa i nyare tid er merkbart endra. For å supplera dei samanlagde tala som er presenterte ovanfor, har eg undersøkt korleis genusfordelinga har utvikla seg over tid ved dei orda i gruppe 2 der genusdominansen er mindre enn 90 % av belegga. Om vi ser bort ifrå ord på *-skap* og kortavleide verbalsubstantiv, er det berre eit par ord der vi i nokon mon kan snakka om eit omsving i genusfordeling i nyare tid. Det er orda *kvelv* og *pank*. Figurane i vedlegg 14 viser korleis genusfordelinga ved desse orda har utvikla seg over tid.

Ordet *kvelv* har samanlagt ein maskulin genusdominans. Men som figuren viser, har nøytrum styrkt sin posisjon frå slutten av 1990-talet. Ordet *kvelv* finst også i bokmål, men er lite nytta der. Derimot har ordet ei jamstilt alternativ form i bokmål, og det er *hvelv*. Denne forma har nøytrum som ein-genus, og det kan ha påverka oppsvinget av nøytrum ved ordet *kvelv* i nynorsk.

Ordet *pank* er det berre få genusbelegg på i materialet, og dei fleste er maskulinum. Men også ved dette ordet kan vi observera eit oppsving i nyare tid. Dei siste to åra ordet er belagt i materialet, er på 1980-talet, og då berre som nøytrum.

Her skal eg også nemna ordet *negativ*. Ordet er i materialet belagt med nøytral genusedominans. Men som det går fram av figuren over utviklinga av genuseddeling over tid i vedlegg 14, så har ordet hatt ei nokså jamn genuseddeling, bortsett ifrå i 2009, der nøytrum av ein eller annan grunn skeiar ut med langt fleire belegg enn det som elles er registrert.

3.3 Gruppe 3: Substantiv med jamnare genuseddeling

Ord i gruppe 3 har ei meir jamn genuseddeling, dvs. at både maskulinum og nøytrum står for mindre enn 75 % av alle eintydige genusedlegga til eit ord. Denne gruppa er minst både i bokmålsmaterialet og i nynorskmaterialet. I bokmålsmaterialet består ho av 52 ord, og det utgjer 13 % av utgangsmaterialet. I nynorsk er det 68 ord i gruppe 3, og det utgjer 15 % av utgangsmaterialet. Ovanfor såg vi at genuseddeling i ord med genuseddominans kan ha endra seg over tid. Vi må rekna med at slike omsving i genuseddeling òg kan ha skjedd ved ord som har ei meir jamn genuseddeling når ein ser på heile tidsperioden under eitt. Eg har difor undersøkt korleis genuseddeling har utvikla seg over tid ved orda i gruppe 3.

Om vi held ord på *-skap* og kortavleide verbalabstrakt utanfor, så har dei aller fleste av desse orda i gruppe 3 meir eller mindre jamn genuseddeling i heile tidsperioden. I bokmålsmaterialet gjeld det alle orda i gruppe 3. I nynorskmaterialet er det fleire ord i gruppe 3 der det eine genuset har hatt (tilhug til) eit oppsving til ein meir dominerande posisjon nyare tid. Det er følgjande ord: *bordell*, *formular*, *kompliment*, *magma*, *marmor*, *narr*, *nebb* og *stand*. Utviklinga av genuseddeling over tid i desse orda er framstilt i genusedprofilane i vedlegg 15.

Eit oppsving av nøytrum kan vi observera i orda *bordell*, *formular*, *kompliment*, *nebb*, medan maskulinum har styrkt sin posisjon i orda *magma*, *marmor*, *narr* og *stand*. Nokre av orda har berre få belegg. Det gjeld særleg *bordell* og *magma*. Felles for dei sju substantiva er at dei er lånord, men eg har ikkje funne ut om dei alltid har vore normerte med fleirgenus. Når det gjeld den nyare normeringshistorikken, har eg funne opplysningar om *kompliment* og *marmor* («Rettskrivingsreformer» 2016). Genusednormeringa av ordet *kompliment* vart utvida med nøytrum i 2015 både i bokmål og nynorsk. I bokmål vart maskulinum teke inn i norma for *marmor* i 1985. Når og om det same skjedd for nynorsk, veit eg ikkje. I alle fall går det fram av genusedprofilane at *marmor* frå og med 1980-talet berre har maskuline belegg i nynorskmaterialet, og at fleirtalet av genusedlegga for *kompliment* er nøytrum etter 2006.

3.4 Særskilde ordtypar

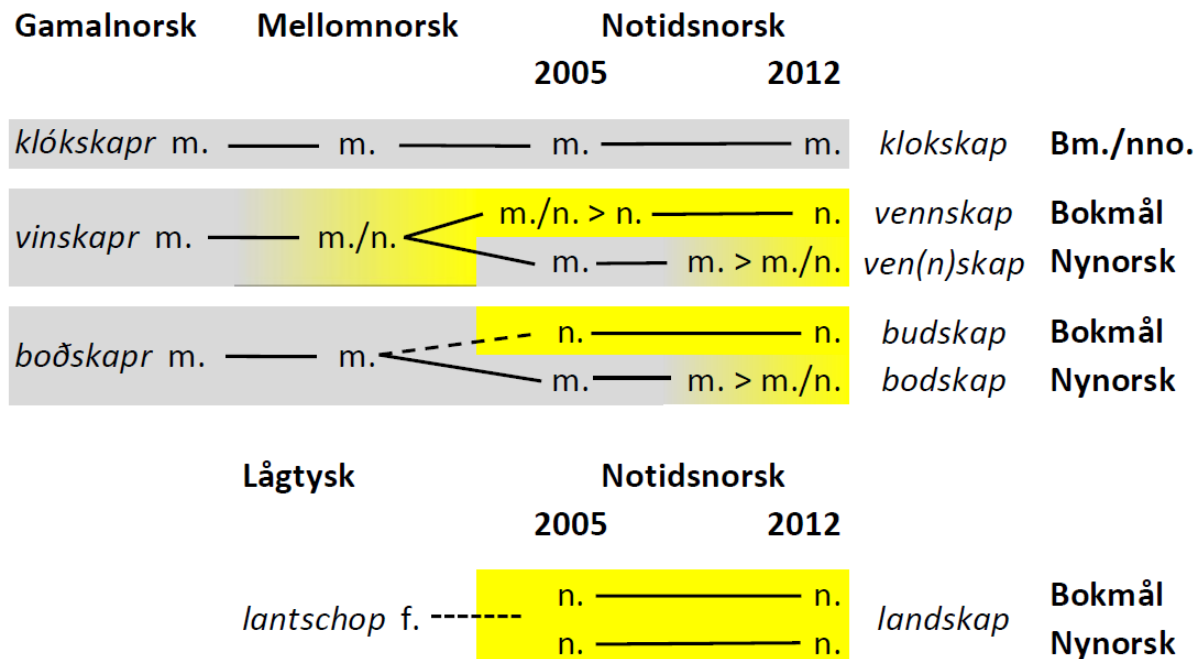
Det er to ordtypar som skil seg ut i bokmålsmaterialet så vel som i nynorskmaterialet. Den første ordtypen er suffiksavleiingar på *-skap* (t.d. *forfattarskap*), og den andre er kortavleide verbalabstrakt (t.d. *prat*). Begge ordtypene er representerte i alle dei tre gruppene eg har greidd ut om ovanfor (sjå avsnitt 3.1 til 3.3), og dei skal her omtalast samla.

3.4.1 Avleiingar på *-skap*

Genusedforholda ved substantiv på *-skap* er litt innfløkte, og vi skal difor sjå litt nærare på genusedhistorikken deira, illustrert med dei fire orda *klokskap*, *ven(n)skap*, *bodskap/budskap* og *landskap*. Utviklinga er skissert i figur 7. Utgreiinga er basert på eit tidlegare arbeid (Conzett 2004). Lat oss starta med det enkle. I gamalnorsk var alle ord på *-skap* maskulinum, og berre maskulinum, t.d. *klókskapr* ('klokskap'), *vinskapr* ('venskap') og *boðskapr* ('bodskap'). Og slik er det framleis med *skap*-ord av typen *klokskap*, dvs. dei som er avleide av adjektiv, i dømet *klokskap* av adjektivet *klok* (jf. den øvste vassrette bolken i figuren). Slike adjektivabstrakt er altså maskulinum både i bokmål og nynorsk den dagen i dag. Andre døme er *latskap* og *råskap*. For bokmål sin del kan vi også leggja til *villskap*. Men i nynorsk har dette ordet av ein eller annan grunn vorte normert som fleirgenusord. Det føreliggjande materialet gjev ikkje

empirisk støtte for ei slik normering. Som vi skal sjå nedanfor, så er maskulinum einerådande i dette ordet.

I andre enden har vi typen *landskap*, dvs. ord på *-skap* som berre er nøytrum både i bokmål og nynorsk, og som truleg alltid har vore nøytrum. Denne typen fanst som sagt ikkje i gamalnorsk, men har truleg sitt opphav i innlånte ord ifrå lågtysk, til dels formidla via dansk eller svensk (jf. den nedste vassrette bolken i figuren).

Figur 7: Genushistorikk til ord på *-skap* i norsk

Men så har vi det litt meir innfløkte mellomstjiktet som ligg imellom desse to typane, og det er ord som *ve(n)nskap* og *bodskap/budskap* (jf. den tredje vassrette bolken i figuren). Vi skal først sjå på sistnemnde. Forma *budskap* med /u/ i bokmål er truleg lånt inn ifrå dansk eller svensk, og der er ordet belagt som nøytrum allereie på 1300-talet. Og så vidt eg veit, har *budskap* alltid vore normert som nøytrum i bokmål, i alle fall var det nøytrum i 2005, altså året for den siste rettskrivingsreforma i bokmål. I nynorsk blei ikkje nøytrum teke inn i norma før i 2012.

Det var kort om genushistorikken til ord på *-skap* i norsk. Korleis er så stoda for desse orda i materialet for denne undersøkinga? Vi tek fyrst føre oss bokmålsmaterialet og så nynorskmaterialet.

3.4.1.1 Bokmål

I utgangsmaterialet for bokmål finst det i alt 22 ord på *-skap*. Genusfordelinga ved desse orda i materialet er framstilt i vedlegg 16, sortert etter søkkande tal på genusbelegg. Av dei 22 orda høyrer 11 ord til gruppe 1, dvs. at dei har færre enn 10 eller ingen genusbelegg. Det er følgjande ord: *fandenskap*, *frendskap*, *granneskap*, *hjonskap*, *narreskap*, *sjømannskap*, *skyldskap*, *styggenskap*, *trollskap*, *tulleskap*, *tusseskap*. I 6 ord dominerer det eine genuset. Maskulin genusdominans har vi i ordet *beredskap*. Sjølv om ordet truleg er lånt inn som heilskap og tilhøvet mellom grunnordet (*beredt*) og avleiinga er noko tilslørt, så liknar det mykje på dei maskuline adjektivabstrakta av typen *råskap*. Nøytrum er det føretrekte genuset ved orda *adelskap*, *broderskap*, *fiendskap*, *redskap* og *slektskap*. Dei resterande 5 orda høyrer til gruppe 3, dvs. at dei har ei meir jamn genusfordeling i materialet: *djevleskap*, *faenskap*, *hedenskap*, *jævelskap*, *kjennskap*. Ingen av *skap*-orda i bokmålsmaterialet viser eit omsving i genusfordeling av den typen som er beskriven tidlegare.

3.4.1.2 Nynorsk

Vedlegg 17 gjev eit oversyn over alle orda på *-skap* i nynorskmaterialet, sortert etter søkkande tal på genusbelegg. Det er i alt 78 ord, og dei utgjer så mykje som 18 % av utgangsmaterialet. Dei følgjande 42 orda høyrer til gruppe 1, dvs. at dei har ingen eller færre enn 10 genusbelegg:

*amatørskap, bøvelskap, fadderskap, fandenskap, farisearskap, farkeskap, felagskap, fille-
skap, fordingskap, fostbrorskap, frimurarskap, fritenkarskap, fylgjeskap, følgeskap, følgje-
skap, galningskap, gledskap, grendskap, handelsborgarskap, heimfodingskap, hjonskap,
hovdingskap, husbondskap, hyklarskap, høvdingskap, morskap, mågskap, operatørskap,
ordførarskap, prakkararskap, sjømannskap, spissborgarskap, statsborgarskap, syskenskap,
systemskap, søskenskap, søsterskap, traveskap, tusseskap, uvettingskap, uvitingskap, vå-
skap*

I gruppe 2 finn vi 24 ord på *-skap*. Brorparten av dei føretrekkjer maskulinum. Det er desse 20 orda:

*bodskap, børnskap, djevleskap, endskap, faenskap, fantenskap, fiendskap, forfattarskap, for-
myndarskap, frendskap, fritenkjarskap, førarskap, leiarskap, meisterskap, sedskap, skald-
skap, tjodskap, trollskap, venskap, villskap*

Nøytrum dominerer i desse fire orda: *borgarskap, moderskap, naboskap, svangerskap*. Dei resterande 12 orda høyrer til gruppe 3 og har ei meir jamn genusfordeling: *adelskap, brorskap, eigarskap, entre-
prenørskap, farskap, fellesskap, grannenskap, kameratskap, medlemskap, partnerskap, slektskap, venn-
skap*.

Nokre få *skap*-ord i nynorskmaterialet har opplevd eit omsving i genusfordeling i siste delen av tidsperioden som belegga stammar ifrå. Det er tilfellet for orda *adelskap, brorskap, farskap* og *venskap*. Figurane i vedlegg 18 illustrerer korleis genusfordelinga ved desse orda har utvikla seg over tid. Ordet *venskap* høyrer til gruppe 2 og har samla sett maskulinum som dominerande genus. Men frå slutten av 1990-talet har talet på nøytrale genusbelegg gått monaleg opp, og i einskilde år er det jamvel fleire nøytrale enn maskuline belegg. (Den jamstilte forma *vennskap* har alt frå dei fyrste genusbelegga på slutten av 1950 hatt ei meir jamn genusfordeling.) Med ei meir jamn genusfordeling høyrer ordet *adelskap* til gruppe 2. Ordet har berre få genusbelegg, men frå og med 1990 er dei alle nøytrum. Også ordet *brorskap* har samla sett ei jamn genusfordeling, men her har nøytrum svinga seg opp til å verta det dominerande genuset etter år 2000. Sjølv om det berre er registrert få genusbelegg for ordet *farskap*, så kan vi observera eit liknande oppsving av nøytrum frå midten av 2000-talet.

3.4.2 Kortavleidde verbalabstrakt

Nøytrum har allereie i gamalnorsk eit lite overtak over maskulinum og femininum, og i dag er nøytrum utan tvil det føretrekte genuset for kortavleidde verbalabstrakt, det vere seg slike som uttrykkjer uavgrensa handlingar, som *fusk* og *pugg*, eller avgrensa handlingar som *skann* og *krasj*. Jamfører vi dei to gruppene, er maskulinum vanlegare hjå dei uavgrensa verbalabstrakta, t.d. *kos*, *trim*, enn hjå dei avgrensa, t.d. *titt*, *dult*. Generelt har nøytrum bygd ut sin posisjon i begge gruppene. Det syner seg m.a. i genusovertak i gamle avleiingar. Ord som *kvin*, *smil* og *ymt* er tidlegare berre belagde som maskulinum; jf. gamalnorsk *hvinr* og *yuntr* og *smil* i Aasens *Norsk Ordbog* ifrå 1873 (Aasen 2003). I dag er desse orda nøytrum i mange målføre (Conzett 2016a, 308).

Når det gjeld skriftspråksnormeringa i dag, så er nøytrum ved kortavleidde verbalabstrakt meir vanleg i bokmål enn i nynorsk. Stoda kan samanfata slik: Nokre av orda er normerte som berre maskulinum både i bokmål og nynorsk, t.d. *velt*. Nokre er nøytrum i bokmål, t.d. *kjør* og *dykk*, medan dei er

maskulinum eller nøytrum i nynorsk (*køyr*), eller berre maskulinum (*dykk*). Så har vi ord som er normerte med fleirgenus i bokmål, men som maskulinum i nynorsk, t.d. *skrell*, ord som er normerte med fleirgenus i bokmål, men som berre nøytrum i nynorsk, t.d. *snakk*, og ord med normert fleirgenus både i bokmål og nynorsk, t.d. *smil*. Og til slutt er det ord som berre er nøytrum i begge målformene, t.d. *kast*. Nedanfor er det greidd ut om korleis genusforeldinga er i kortavleidd verbalsubstantiv i bokmålsmaterialet og i nynorskmaterialet. Ver merksam på at det ved enkelte av orda som her er klassifiserte som verbalabstrakt, kan vera tvil om ordet ifrå ein synkron synsstad skal analyserast som avleiing, eller om det heller bør sjåast på som grunnord for det tilhøyrande verbet. Det gjeld t.d. ordet *trass*. Historisk sett er ordet lånt inn ifrå lågtysk, og verbet *trassa* er truleg seinare avleidd av dette substantivet.

3.4.2.1 Bokmål

I utgangsmaterialet for bokmål finst det i alt 145 kortavleidd verbalsubstantiv, og dei står for drygt ein tredjedel av utgangsmaterialet. Genusfordelinga ved desse orda i bokmålsmaterialet er framstilt i vedlegg 19, sortert etter søkkande tal på genusbelegg. Av dei 145 orda høyrer 64 ord til gruppe 1, dvs. at dei har færre enn 10 eller ingen genusbelegg. Dei er lista opp i den nedre delen av tabellen. I 66 ord dominerer det eine genuset. Maskulin genusdominans har vi i desse 19 orda: *bruk, dukk, fyk, geip, glid, glipp, kikk, knekk, kok (III), miks, piff, prat, rapp, rus, sprøyt, strekk, støp, trass, vipp*. For dei to orda *bruk* og *prat* gjeld merknaden om mogleg genusdifferensiering i avsnitt 3.2.1.1. Nøytrum er det føretrekte genuset ved desse 47 orda:

blunk, dirr, driv, dunk, flir, glefs, glimt, glis, gufs, gulp, hikst, hiv, host, hulk, kakk, klask, klikk, klirr, klynk, knepp, knirk, knis, knyst, kok (II), komp, krasj, kremt, kyss, nikk, nys, pip, puff, raut, rykk, skubb, smell, smil, snakk, snufs, sprett, sprik, stress, sukk, surr, sus, svupp, utsving

Dei resterande 15 orda høyrer til gruppe 3, dvs. at dei har ei meir jamn genusfordeling i materialet: *dask, fres, gjesp, gløtt, jafs, klapp, klaps, puss, rap, skimt, skratt, slyng, smekk, stopp, suss*.

Ingen av dei kortavleidd verbalabstrakta i bokmålsmaterialet viser noko omsving i genusfordeling i den nyaste tida.

3.4.2.2 Nynorsk

Vedlegg 20 gjev eit oversyn over dei kortavleidd verbalabstrakta i nynorskmaterialet, sortert etter søkkande tal på genusbelegg. Det er i alt 127 ord, og dei utgjer nesten 30 % av utgangsmaterialet. Dei følgjande 47 orda høyrer til gruppe 1, dvs. at dei har ingen eller færre enn 10 genusbelegg:

baul, belj, dus, dust, flash, flytt, fløyt, galder, gant, gisl, gnell, grål, hark, hikk, husk, klink, knakk, knis, nest, nykk, nys, pes, pikk, pryl, purr, rall, raus, riks, rikt, rist, sangl, skoft, skøy, smatt, snork, snurp, suss, svupp, tidarkort, tidkort, trykk, tur, tusk, tvik, utkik, utkikk, utputt

I gruppe 2 finn vi 52 kortavleidd verbalabstrakt. Maskulinum og nøytrum dominerer i like mange ord. Maskulinum er det føretrekte genuset i desse 26 orda:

ans, bruk, flir, fres, fyk, glepp, glid, hugs, kik, kikk, knubb, krangel, kvekk, miks, rammel, rapp (V), rus, skjemt, skratt, sladder, snus, sprøyt, stogg, trass, vask, vipp

Når det gjeld ordet *bruk*, viser eg igjen til atterhaldet om mogleg genusdifferensiering i avsnitt 3.2.1.1. Nøytrum dominerer i desse 26 orda:

bask, bukk, dunk, flin, glimt, glis, gulp, hulk, klask, knepp, knirk, komp, køyr, mukkk, nikk, nipp, rapp (IV), skil, skjelv, skvalp, slepp, sprik, stress, treff, ul, yl

Dei resterande 28 orda høyrer til gruppe 3 og har ei meir jamn genusfordeling:

bank, design, dunder, glefs, glim, gløtt, gny, Grunnform, gufs, innputt, jafs, knyst, krasj, kremt, kyss, puff, pust, rap, rykk, skubb, slyng, smell, smil, sprett, stopp, strekk, sukk, sus, ymt

I fleire av dei kortavleidd verbalabstrakta i nynorskmaterialet kan vi observera eit omsving i genusfordeling i siste delen av tidsperioden som belegg stammar ifrå. Det er tilfellet for desse orda: *bukk, flin, flir, glid, glis, gny, gufs, knyst, kremt, kyss, puff, pust, rammel, rap, rykk, smil, stogg, sukk, sus, trass, ul, ymt*. Genusprofilane i vedlegg 21 syner korleis genusfordelinga ved desse orda har utvikla seg over tid. Dei 22 orda representerer grovt sett fire ulike typar omsving i genusfordeling. Fyrst har vi meir eller mindre klåre døme på at det eine genuset går ifrå å vera det dominerte til å verta det dominerande genuset i nyare tid. I dei fleste tilfella skjer omsvinget i favør av nøytrum. Det gjeld orda *glis, knyst, kyss, rammel, rykk* og *ymt*. I ordet *rap* er det maskulinum som vert det nye føretrekte genuset. Så har vi ei gruppe på fem ord der nøytrum svingar seg opp til det dominerande genuset, men der ein framleis finn ein del belegg på maskulinum også i nyare tid. Det gjeld orda *flir, puff, pust, smil* og *sukk*. Omsvinget i dei tre orda *gufs, stogg* og *sus* går ut på at fordelinga mellom maskulinum og nøytrum i nyare tid har vorte meir jamn jamført med den tidlegare maskuline genusdominansen. Den siste typen endring i genusfordeling fortener kanskje ikkje namnet omsving, men han er teken med her av di det ved desse orda berre er det eine genuset som er belagt i nyare tid. Orda *glid* og *trass* har berre maskuline belegg i nyare tid, og orda *bukk, flin, gny, kremt* og *ul* har berre nøytrale belegg i nyare tid. Ver merksam på at fleire av orda med omsving i genusfordeling er registrerte med ganske få genusbelegg. Det gjeld orda *bukk, flin, glid, knyst, kremt, puff, rammel, rap* og *ul*.

4 Tilrådingar

Basert på hovudfunna i denne undersøkinga skal eg i dette kapittelet skissera nokre tilrådingar for det vidare genusnormeringsarbeidet til Språkrådet. Fyrst skal eg gjera merksam på nokre generelle omsyn og atterhald ein bør taka når ein nyttar denne rapporten som grunnlag for genusnormeringsarbeid, og så skal eg gjeva konkrete råd om endringar i genusnormeringa. Til slutt kjem nokre framlegg om det vidare arbeidet med å skaffa fram empirisk grunnlag for genusnormering i norsk skriftspråk.

4.1 Generelle råd

I analysen av det føreliggjande materialet har eg operert med ei gruppe ord som er utan eller med færre enn 10 eintydige genusbelegg. Det er etter mitt syn ikkje forsvarleg å nytta resultata ifrå denne undersøkinga for ord med færre enn 10 genusbelegg. Men kanskje er jamvel denne grensa på 10 genusbelegg sett for lågt, og ein bør vurderer å vera meir restriktiv i høve til kva delar av rapporten ein vil nytta som grunnlag for normeringsarbeid.

Eit anna omsyn ein bør taka, er kor gamal den eksisterande fleirgenusnormeringa er. Dersom det eine genuset nyleg er vorte inkludert i norma, så bør ein vera varsam med å fjerna det att, med mindre talgrunnlaget i denne rapporten heilt klårt peikar mot ei slik avgjerd. Det tek gjerne litt tid før ein ny valfridom får etablert seg. Unntak ifrå dette atterhaldet er tilfelle der innføringa av det nye genuset ikkje kan seiast å ha vore forankra i faktisk bruk (jf. *nøytrum* ved ordet *villskap* i nynorsk).

For det tredje bør ein ikkje stramma inn på genusnormeringa i tilfelle der genus har differenserande funksjon. Så vidt eg kan sjå, gjeld det orda *bruk*, *kjede* og *prat* i bokmål, og ordet *bruk* i nynorsk i det føreliggjande materialet.

Med desse generelle atterhalda tilrår eg å fjerna det eine genuset ifrå norma dersom det andre genuset er klårt dominerande i materialet, også i nyare tid. Det er eit skjønsspørsmål kvar ein set grensa for kva som er dominerande. I analysen sette eg grensa ved 75 % av genusbelegga, men for å vera på den sikre sida skal eg nedanfor nytta 90 % som terskel for når ein bør vurderer å fjerna det eine genuset ifrå normeringa til eit ord. Ord som har hatt eit omsving i genusfordeling over tid, er ikkje inkluderte i tilrådingane nedanfor med mindre omsvinget har gjeve så tydeleg utslag i den samla genusfordelinga at det eine genuset dominerer med minst 90 % av belegga. I dei andre tilfella bør ein konsulterta genusprofilane i vedlegga som grunnlag for normeringsavgjerder.

4.2 Innstramming av genusnormeringa

Basert på talmaterialet som er presentert i denne rapporten, skal eg nedanfor gjeva konkrete råd om innstramming i genusnormeringa i norsk skriftspråk. Framlegga må i kvart einskilt tilfelle vurderast opp mot dei generelle råda og kriteria som er greidde ut om i førre avsnittet. Det kan vera aktuelt å stramma inn på genusnormeringa til andre ord enn dei som er nemnde nedanfor. I så fall bør ein taka til hjelp talgrunnlaget som er presentert og kommentert i analysekapittelet og i vedlegga til denne rapporten.

4.2.1 Fjerning av maskulinum ifrå norma

Ein bør vurderer å fjerna maskulinum ifrå genusnormeringa til følgjande ord i bokmål:

adelskap, aspekt, blunk, bor, broderskap, comeback, crescendo, dirr, dunk, ekorn, fjøs, flir, gen, gissel, glefs, glimt, glis, gufs, gulp, hikst, hiv, host, hulk, ikon, kakk, kaliber, kandidatur, klask, klaviatur, klikk, klimaks, klirr, klynk, knepp, knirk, knis, knyst, kok (II), kolesterol, komp, kompass, korpus, kremt, kryp, kyss, litografi, nebb, nikk, nipp, nurk, nys, pip, potpurri, puff, raut, rykk, skubb, slektskap, smell, smil, snakk, snufs, sprik, stakitt, stress, sukk, surr, svupp, trofe, trofé, utsving

Ein bør vurderer å fjerna maskulinum ifrå genusnormeringa til følgjande ord i nynorsk:

alter ego, aspekt, borgarskap, comeback, crescendo, ess, fosfor, fyr, hulk, kandidatur, klaviatur, klimaks, kolesterol, kompass, køyr, moderskap, nikk, raster, slepp, stress, substitutt, svangerskap, treff, triangel

4.2.2 Fjerning av nøytrum ifrå norma

Ein bør vurderer å fjerna nøytrum ifrå genusnormeringa til følgjande ord i bokmål:

*beredskap, bruk, canvas (jf. dei normert formene *kanvas* og *kanevas*), CV, cv, dass, data, do, drøss, dukk, faksimile, fløyel, fyk, fysiognomi, gelatin, glid, glipp, grus, grut, hang, kali, kikk, knekk, kok (III), lyng, lås, marmor, miks, mugg (III), mugg (IV), møll, nomenklatur, piff, rapp, rus, servitutt, sprøyt, stim, tang, terpentin, transparent, trass, valium, vinyl, voks*

Ein bør vurderer å fjerna nøytrum ifrå genusnormeringa til følgjande ord i nynorsk:

*ans, bak, bodskap, børnskap, CV (jf. også *cv*), dass, dyffel, endskap, faksimile, fenol, fiendskap, filt, fløyel, frendskap, fres, fritenkjarskap, fyk, førarskap, gelatin, glid, grut, kik, kikk, knubb, krangel, krystall, kvekk, lås, miks, morfin, nikotin, rapp (V), rus, sedskap, servitutt, skaldskap, skratt, snus, statutt, tekstil, tjodskap, transparent, vald, vask, villskap, vipp*

4.3 Vidare arbeid

Som eg nemnde innleiingsvis, gjorde ramma for oppdraget det naudsynt å avgrensa materialet som ligg til grunn for denne rapporten. For å skaffa seg eit empirisk basert grunnlag for genusnormering i norsk skriftspråk bør ein vurderer å vida ut den føreliggjande undersøkinga på fleire område. For det fyrste bør ein inkludera tekstmateriale som er mindre normstyrt. Det kan t.d. vera bloggtekstar, nettsidetekstar og annan tekst som er skriven til bruk på internett. Ei mogleg kjelde for slike tekstar er Norwegian Web as Corpus («NoWaC v 1.0 - Institutt for lingvistiske og nordiske studium» 2017). For det andre bør ein vida ut utgangsmaterialet med substantiv som er normerte som femininum og maskulinum (jf. *klasse*), dei som er normerte som femininum og nøytrum i nynorsk (jf. *syn*), og substantiv som kan ha alle tre genusa (jf. *greip*). På sikt kan ein også tenkja seg å undersøkje genusbruken til substantiv som berre har eitt normert genus. Då vil eventuelle tilrådingar gå ut på å vida ut genusnormeringa for visse ord.

Referanseliste

- «Bibliografi over litteratur om genusvariasjon i norsk skriftspråk». 2017. Vitja 10. januar. <https://www.zotero.org/groups/genusvariasjon>.
- Conzett, Philipp. 2004. «Frå einskap til ulikskap? Ei gransking av genustilhøvet ved avleiingar på -skap i skandinavisk». *Norsk Lingvistisk Tidsskrift*, 22, 2: 169–93. Elektronisk tilgjengeleg på <http://hdl.handle.net/10037/6797>.
- . 2016a. «Ordlaging». I *Mønster. Norsk språkhistorie I*, redigert av Helge Sandøy, 271–315. Oslo: Novus forlag.
- . 2016b. «Bruken av substantiv med fleire kjønn i norsk skriftspråk». Foredrag halde på Språkdagen 2016, Oslo. Elektronisk tilgjengeleg på <https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/sprakdagen-2016/id2520179/>.
- . 2017. «Genusvariasjon i norsk skriftspråk», [doi:10.18710/MTEQYP](https://doi.org/10.18710/MTEQYP), UiT Open Research Data Dataverse, V1.
- Enger, Hans-Olav, og Kristian Emil Kristoffersen. 2000. *Innføring i norsk grammatikk: morfologi og syntaks*. Oslo: Landslaget for norskundervisning og Cappelen akademisk forlag. Elektronisk tilgjengeleg på http://urn.nb.no/URN:NBN:no-nb_digibok_2009070800072.
- Hovdenak, Marit, Killingbergtrø, Laurits, Lauvhjell, Arne, Nordlie, Sigurd, Rommetveit, Magne, og Worren, Dagfinn, red. 2006. *Nynorskordboka: definisjons- og rettskrivingsordbok*. 4. utg. Samlaget kunnskap. Oslo: Samlaget. Elektronisk tilgjengeleg på <http://ordbok.uib.no/perl/ordbok.cgi?OPP=&nynorsk=+&ordbok=nynorsk>.
- Lain Knudsen, Rune, og Ruth Vatvedt Fjeld. 2013. «LBK2013: A balanced; annotated national corpus for Norwegian Bokmål». I *Proceedings of the workshop on lexical semantic resources for NLP at NODALIDA 2013*. NEALT Proceedings Series 19 / Linköping Electronic Conference Proceedings 88: 12–20. Linköping: Linköping University Electronic Press; Linköpings universitet. Elektronisk tilgjengeleg på <http://www.ep.liu.se/ecp/article.asp?issue=088&article=003&volume=>.
- Landrø, Marit Ingebjørg, og Wangensteen, Boye, red. 2005. *Bokmålsordboka: definisjons- og rettskrivningsordbok*. 3. utg., 2. Oppl. Oslo: Kunnskapsforlaget. Elektronisk tilgjengeleg på <http://ordbok.uib.no/perl/ordbok.cgi?OPP=&bokmaal=+&ordbok=bokmaal>.
- «Leksikografisk bokmålskorpus - Institutt for lingvistiske og nordiske studium». 2016. Vitja 20. desember. <https://www.hf.uio.no/iln/tjenester/kunnskap/sprak/korpus/skriftsprakskorpus/lbk/>.
- «Norsk ordbank - Institutt for lingvistiske og nordiske studium». 2016. Vitja 20. desember. <https://www.hf.uio.no/iln/om/organisasjon/edd/forsking/norsk-ordbank/>.
- «Norsk Ordboks Nynorsk korpus». 2016. Vitja 20. desember. http://no2014.uio.no/korpuset/conc_enkeltsoek.htm.
- «NoWaC v 1.0 - Institutt for lingvistiske og nordiske studium». 2017. Vitja 3. januar. <https://www.hf.uio.no/iln/om/organisasjon/tekstlab/prosjekter/nowac/index.html>.
- «Rettskrivingsreformer». 2016. *Språkrådet*. Vitja 23. desember. <http://www.sprakradet.no/Sprakavare/Norsk/Rettskrivingsreformer/>.
- «TROLLING - The Tromsø Repository of Language and Linguistics». 2016. Archive for open research data in linguistics. Vitja 21. desember. <https://opendata.uit.no/dataverse/trolling>.
- Aasen, Ivar. 2003 [1873]. *Norsk Ordbog med dansk Forklaring*. Ny utg. ved Kristoffer Kruken og Terje Aarset. Samlagets bøker for høgare utdanning. Oslo: Samlaget.

Vedlegg 1: Utgangsmaterialet for bokmål

adelskap, agens, akryl, allegretto, allegro, aluminium, androgen, ans, antipyrin, aspekt, astrakan, bak, belj, beredskap, blunk, bombasin, bor, bordell, boucle, bouclé, broderskap, brokk, brudelys, bruk, brøst, butan, bygg, canvas, carnet, clou, comeback, come-back, crescendo, CV, cv, dask, dass, data, datum, design, deuteron, dilt, diminutiv, dirr, diss, djevleskap, do, drawback, dreiel, drett, drill, driv, drive-in, drops, drøss, dukk, dunk, dupp, dyffel, edder, ekorn, ekorn, eksem, faenskap, faksimile, fall, fandenskap, farin, fiendskap, firblad, fjøs, flash, flikkflakk, flir, fluor, fløyel, forkim, formalin, formular, fosfor, fossil, frendskap, fres, frys, fyk, fynd, fysiognomi, ganglie, gangren, gant, geip, gelatin, gen, genus, gissel, gjel, gjenge, gjesp, glefs, glepp, glette, glid, glimt, glip, glipp, glis, glissando, gløtt, gnav, gnirk, granenskap, grus, grut, gufs, gulp, gust, gøy, hang, hark, hedenskap, hekto, hendiadyoin, henseende, heroin, hikk, hikst, hiv, hjonskap, holt, host, hulk, husk, hynde, hynne, hyre, ibenholt, idioti, ikon, image, innputt, jafs, jod, jævelskap, kakk, kali, kaliber, kamfer, kandidatur, kanevas, kant, kanvas, karbid, karbolium, karmin, kautel, kik (II), kik (III), kikk, kilo, kingelvev, kinin, kink, kinks, kipp, kjede, kjenskap, -kjevle*, klander, klapp, klaps, klask, klaviatur, klikk, klimaks, klingklang, klink, klips, klirr, klukk, klynk, klyp, knakk, knegg, knekk, knepp, knirk, knis, knups, knyst, kobolt, koffein, kok (II), kok (III), kokain, kolesterol, komp, kompass, kompliment, kongrovev, kongsllys, korpus, koss, krasj, kremt, kroki, krus, kryp, krystall, kvartil, kvekk, kvelv, kvin, kvink, kyss, lade, lagje, lav, linon, litografi, lov (II), lov (III), lyng, løytnantshjerte, lås, madapolam, madras, magma, magnesium, maigull, mak, makrame, makramé, marm, marmor, mask (I), mask (II), merino, merskum, metier, miks, mohair, mokett, monn, morfin, morin, mugg (III), mugg (IV), musselin, møll, nanking, napp, narreskap, nattlys, nebb, negativ, neglisje, neglisjé, nikk, nikkel, nikotin, nipp, nirvana, nitritt, nomenklatur, null, nurk, nykk, nykke, nys, nøkk, os, pell, perlemor, pes, petimeter, piff, pip, plebisitt, plural, popkorn, positiv, potpurri, prat, preambel, premiss, prim, prokura, promemoria, propan, pryl, puff, purr, push, puss, rack, rammel, rap, rapp, rauk, raus, raut, rav, reagens, redskap, rekel, riks, rim, ritornell, rummel, rus, rykk, sakkarin, servitutt, singel, sink, sjømannskap, skap, skimt, -skjegg*, skoft, skratt, skrell, skrubb, skubb, skump, skyldskap, skøy, slark, slektskap, sliddersladder, slyng, smatt, smeis, smekk, smell, smikk, smil, snakk, snev, snork, snufs, snurp, sommel, spesies, spindelvev, spotlight, spreng, sprett, sprik, sprøyt, stakitt, stankelbein, stankelben, statutt, staut, stim, stopp, strekk, stress, stryk, stryknin, styggeskap, støp, sukk, sulfitt, surr, sus, suss, svovel, svupp, sål, taft, tang, tant, tarv, tein, tekstil, telehiv, termitt, terpentin, tidtrøyte, to, transparent, trass, triangel, trofe, trofé, trollskap, trykk, tulleskap, turmalin, tusseskap, tyll, ultramarin, utskei, utsving, vad, vagl, vagle, valdrapp, valium, vandskjær, vatt, velur, venushår, vette, vibrato, vinyl, vipp, visk, vismut, visp, viv, voks, vørter, våk, west-end, ymt, ynk, øre, åger

(* -kjevle og -skjegg er i ordboka oppførte med bindestrek av di dei berre finst i samansetningar, t.d. *dunkjevle* og *haukeskjegg*. Etterlekkane i desse samansetningane er altså ikkje identiske med dei to samansette nøytrumsorda *kjevle* og *skjegg*.)

Vedlegg 2: Utgangsmaterialet for nynorsk

adagio, adelskap, agens, akonitin, akryl, allegretto, allegro, alter ego, aluminium, amatørskap, ans, antipyrin, aspekt, aspirin, bak, bakkels, bakkelse, bank, bask, bast, baul, belj, biv, bjor, bodskap, bombasin, bor, bordell, borgarskap, brokk, brorskap, bruk, bukk, butan, bygg, børnskap, bøvelskap, clou, columbi egg, comeback, crescendo, CV, cv, dass, datum, design, diminutiv, djevleskap, do, drawback, dreiel, drive-in, drops, drøss, dunder, dunk, dus, dust, dyffel, dyll, eigarskap, eksem, endskap, enfant terrible, entreprenørskap, ess, etyl, etylen, fadderskap, faenskap, faksimile, fandenskap, fanteskap, farin, farisearskap, farkeskap, farskap, felagskap, fellesskap, fenol, ferromangan, fiendskap, filleskap, filt, fjerne, fjøs, fjåm, flash, fleir, flikklakk, flin, flir, fluor, flytt, fløyel, fløyt, fordingskap, forfatterskap, formalin, formular, formyndarskap, forsagd, forsagt, fosfor, fostbrorskap, frendskap, fres, frimurarskap, fritenkar-skap, fritenkjarskap, fyk, fylgjeskap, fyr, fysiognomi, følgeskap, følgjeskap, førarskap, galder, galning-skap, ganglie, gangren, gant, gelatin, gen, genus, gisl, gjel, gledskap, glefs, glepp, glid, glim, glimt, glis, glissando, gløtt, gnav, gnell, gny, granneskap, grendskap, grudd, grugg, grus, grut, grål, gufs, gulp, gøy, hag, handelsborgarskap, hark, heimmel, heimfødingskap, hekto, heliotrop, heptagon, heroin, hikk, hjon-skap, holt, hovdingskap, hugs, hulk, husbondskap, husk, hyklarskap, høvdingskap, idioti, ikon, image, innputt, jafs, jod, kali, kaliber, kamelott, kameratskap, kamfer, kandidatur, kanvas, karbid, karborun-dum, kation, kautel, kik, kikk, kilo, kind, kinin, kjerv, klask, klaviatur, klimaks, klingklang, klink, klips, knakk, knepp, knirk, knis, knubb, knyst, koffein, kokain, kolesterol, kolin, komp, kompass, kompliment, korpus, koss, krangel, krasj, kremt, kreolin, kroki, krystall, kvartil, kvekk, kvelv, kyss, køyr, lage, lagje, lakris, langorv, leiarskap, lot, lèt, lyng, lås, madapolam, madras, magma, magnesium, makrame, mak-ramé, marmor, marokeng, mask, medlemskap, meisterskap, melde, merino, merskum, meskalin, miks, milt, milte, minutt, moderskap, mohair, molybden, morfin, morskap, mugg, mugg, mukk, musselin, mu-tagen, mågskap, naboskap, naftalen, nanking, narr, nebb, negativ, negatron, nest, nikk, nikkel, nikotin, nipp, nirvana, nitritt, nukleon, null, nykk, nys, nære, nøytron, operatørskap, opium, ordførarskap, pal-min, palmitin, pank, partnerskap, perpetuum mobile, pes, petimeter, pikk, pizzicato, pjank, plebisitt, positiv, potpurri, praktarskap, preambel, prim, prokura, promemoria, propan, pryl, puff, purr, puss, pust, rack, rall, rammel, rap, rapp, rapp, rass, raster, rauk, raus, reagens, reaktant, riks, rikt, rist, rus, rykk, sakkarin, salisyl, sangl, sanskrit, sedskap, sekund, sentrosom, servitutt, sink, sjømannskap, skaldskap, skil, skjelv, skjemt, skoft, skratt, skubb, skvalp, skøy, sladder, slektskap, slepp, slyng, smatt, smell, smil, snork, snurp, snus, spermie, spissborgarskap, spotlight, sprett, sprik, sprøyt, stand, statsborgarskap, sta-tutt, staut, stogg, stopp, strek, strekk, stress, stryknin, stutturv, substitutt, sukk, sulfitt, sus, suss, svang-erskap, svovel, svupp, syskenskap, systerskap, søskenskap, søsterskap, tafs, taft, tang, tant, tartan, tein, tekstil, terpentin, terylene, tidarkort, tidkort, tjodskap, transparent, trass, traveskap, treff, triangel, trofe, trofé, trollskap, trykk, tur, turmalin, tusk, tusseskap, tvik, tyll, tympanon, tyri, ul, ultramarin, utkik, ut-kikk, utputt, uvettingskap, uvitingskap, vad, vagl, vagle, vald, vask, vatt, velde, velur, vennskap, ven-skap, veronal, villskap, vipp, vismut, voks, våenskap, vål, wc, WC, yl, ymt, zweck, øre

Vedlegg 3: Oppsett på korpussøk

I begge dei to korpusa som er nytta i undersøkinga, er det mogleg å søkja på lemmanivå, dvs. at ein spesifiserer oppslagsform (eventuelt med trunkert førstelekk) og ordklasse, og så inkluderer systemet automatisk alle moglege bøyingsformer for det valde lemmaet. Eg utførte nokre testsøk på den måten, men det viste seg at denne metoden gav for upresise treff, og at ein ikkje fekk tilslag på ein god del relevante belegg. Eg valde difor å søkja på ordformnivå med unntak av nokre få ord, som eg skal gjera greie for nedanfor. Eg brukte den avanserte søkjefunksjonen i begge korpusa. Søkjestrengen for ordformene **saga*, **sagas*, **Saga* og **Sagas* ser då slik ut: [word=".*[Ss]agas*"]. Ei detaljert utgreiing om oppbygginga av søkjesyntaksen finn ein på hjelpesidene til dei to korpusa.

Nokre av fleirgenusorda har svært frekvente homografar, t.d. *bygg* og *bak*. I tilfellet *bygg* har eg skumma gjennom fleire tusen belegg. I tilfellet *bak* har eg avgrensa søket ved å ekskludera preposisjonar. I Nynorskkorpuset nytta eg søkjestrengen [word=".*[Bb]ak" & msd!="PREP.*"], og i Bokmålskorpuset [((word=".*[Bb]aks*") & !(ordkl="prep"))]. Søket på førekomst av ordet *melde* i Nynorskkorpuset avgrensa eg til ikkje-substantiv: [word=".*[Mm]elde" & msd!="V.*"]. Det same gjeld *husk*, her avgrensa eg søket til substantiv, dvs. [((word=".*[Hh]usks*") & ((ordkl="s")))]. Bokmålskorpuset takla ikkje søk på [word=".*[Rr]ykks*"], difor køyrde eg søk på usamansette former, dvs. [word="[Rr]ykk*"] og desse samansetningane: *innrykk*, *opptrykk*, *uttrykk*. Søk i Bokmålskorpuset etter ordformer på **fall* og **ans* tok for lang tid. Her avgrensa eg meg til usamansette former. Det same gjeld *to*, som eg i tillegg avgrensa til substantiv. Ordforma *laga* gav for mange tilslag i Nynorskkorpuset. Her måtte eg eksplisitt avgrensa til substantiv: [word="[Ll]aga" & msd="S.*"]. Det same gjeld ordformene *nest* og *nesten*: [word=".[Nn]ests*" & msd="S.*"] og [word="[Nn]estens*" & msd="S.*"].

Vedlegg 4: Genusfordeling i bokmålsmateriale

Grunnform	Tal på eintydige genusbelegg				Prosent		
	f.	m.	n.	Sum	f.	m.	n.
adelskap			43	43			100
agens		12	6	18		67	33
akryl							
allegretto							
allegro		2		2		100	
aluminium		23	14	37		62	38
androgen							
ans							
antipyrin							
aspekt		1	2182	2183		0	100
astrakan							
bak							
belj							
beredskap		386	15	401		96	4
blunk		8	241	249		3	97
bombasin							
bor		2	127	129		2	98
bordell		24	57	81		30	70
boucle							
bouclé							
broderskap			40	40			100
brokk		6	13	19		32	68
brudelys							
bruk		7859	763	8622		91	9
brøst							
butan		2		2		100	
bygg		10	3	13		77	23
canvas		20	1	21		95	5
carnet							
clou			6	6			100
comeback		1	55	56		2	98
come-back			8	8			100
crescendo		3	36	39		8	92
cv		34	3	37		92	8
CV		94	2	96		98	2
dask		16	16	32		50	50
dass		140	5	145		97	3
data		22		22		100	
datum			4	4			100
design		323	620	943		34	66
deuteron		3	1	4		75	25
dilt							

Grunnform	Tal på eintydige genusbelegg				Prosent		
	f.	m.	n.	Sum	f.	m.	n.
diminutiv		1	1	2		50	50
dirr			14	14			100
diss							
djevleskap		20	8	28		71	29
do		457	53	510		90	10
drawback			7	7			100
dreiel							
drett							
drill							
driv		14	102	116		12	88
drive-in							
drops		9	48	57		16	84
drøss		97	3	100		97	3
dukk		33		33		100	
dunk		1	205	206		0	100
dupp		2	1	3		67	33
dyffel		1		1		100	
edder							
ekorn		3	210	213		1	99
eksem		31	32	63		49	51
faenskap		88	54	142		62	38
faksimile		27		27		100	
fall			1	1			100
fandenskap			4	4			100
farin		1		1		100	
fiendskap		18	63	81		22	78
firblad							
fjøs		63	1539	1602		4	96
flash			5	5			100
flikkflakk		1	2	3		33	67
flir		14	317	331		4	96
fluor		4		4		100	
fløyel		95	1	96		99	1
forkim		4	8	12		33	67
formalin		1		1		100	
formular		18	69	87		21	79
fosfor		14	37	51		27	73
fossil		21	42	63		33	67
frendskap							
fres		21	13	34		62	38
frys			1	1			100
fyk		15	1	16		94	6
fynd		1		1		100	
fysiognomi		12		12		100	

Grunnform	Tal på eintydige genusbelegg				Prosent		
	f.	m.	n.	Sum	f.	m.	n.
ganglie							
gangren		1		1		100	
gant							
geip		59	8	67		88	12
gelatin		32	1	33		97	3
gen		1	566	567		0	100
genus			2	2			100
gissel		1	84	85		1	99
gjel		1		1		100	
gjenge		16	8	24		67	33
gjesp		34	91	125		27	73
glefs			19	19			100
glepp							
glette							
glid		17		17		100	
glimt			2029	2029			100
glip		2		2		100	
glipp		120	13	133		90	10
glis		2	280	282		1	99
glissando		1	3	4		25	75
gløtt		69	109	178		39	61
gnav							
gnirk			1	1			100
granneskap							
grus		653	2	655		100	0
grut		34		34		100	
gufs		6	157	163		4	96
gulp		1	27	28		4	96
gust							
gøy			2	2			100
hang		185		185		100	
hark			6	6			100
hedenskap		6	5	11		55	45
hekto		9	4	13		69	31
hendiadyoin							
henseende		84	116	200		42	58
heroin		29	11	40		72	28
hikk			9	9		100	100
hikst			94	94			100
hiv		1	14	15		7	93
hjonskap							
holt		1	2	3		33	67
host		1	45	46		2	98
hulk		4	40	44		9	91

Grunnform	Tal på eintydige genusbelegg				Prosent		
	f.	m.	n.	Sum	f.	m.	n.
husk							
hynde							
hynne							
hyre		5	9	14		36	64
ibenholt		4		4		100	
idioti		36	31	67		54	46
ikon			286	286			100
image		45	185	230		20	80
innputt		11	2	13		85	15
jafs		51	55	106		48	52
jod		2	12	14		14	86
jævelskap		20	11	31		65	35
kakk		2	20	22		9	91
kali		13	1	14		93	7
kaliber		9	78	87		10	90
kamfer		2		2		100	
kandidatur		2	87	89		2	98
kanevas							
kant							
kanvas		6		6		100	
karbid		7	1	8		88	12
karbolineum							
karmin							
kautel							
kik (II)							
kik (III)							
kikk		270	9	279		97	3
kilo		262	110	372		70	30
kingelvev		3		3		100	
kinin		5		5		100	
kink		3	4	7		43	57
kinks							
kipp							
kjede	1	1742	528	2271	0	77	23
kjennskap		351	325	676		52	48
-kjevle		4		4		100	
kländer		2		2		100	
klapp		55	110	165		33	67
klaps		15	37	52		29	71
klask		6	85	91		7	93
klaviatur			32	32			100
klikk		2	230	232		1	99
klimaks			219	219			100
klingsklang			1	1			100

Grunnform	Tal på eintydige genusbelegg				Prosent		
	f.	m.	n.	Sum	f.	m.	n.
klink			4	4			100
klips		8	11	19		42	58
klirr			29	29			100
klukk			5	5			100
klynk			69	69			100
klyp			3	3			100
knakk			6	6			100
knegg			8	8			100
knekk		486	22	508		96	4
knepp			82	82			100
knirk		2	26	28		7	93
knis			10	10			100
knups							
knyst		2	28	30		7	93
kobolt		8		8		100	
koffein		9	5	14		64	36
kok (II)		1	11	12		8	92
kok (III)		60	6	66		91	9
kokain		25	11	36		69	31
kolesterol		4	131	135		3	97
komp			64	64			100
kompass			178	178			100
kompliment		184	74	258		71	29
kongrovev		2		2		100	
kongslys							
korpus		15	143	158		9	91
koss		1	1	2		50	50
krasj		17	86	103		17	83
kremt		1	46	47		2	98
kroki		1		1		100	
krus			1	1			100
kryp		1	115	116		1	99
krystall		155	57	212		73	27
kvartil							
kvekk							
kvelv		2		2		100	
kvin			4	4			100
kvink			2	2			100
kyss		3	988	991		0	100
lade			6	6			100
lagje							
lav		29	13	42		69	31
linon							
litografi		5	44	49		10	90

Grunnform	Tal på eintydige genusbelegg				Prosent		
	f.	m.	n.	Sum	f.	m.	n.
lov (II)							
lov (III)							
lyng		238	15	253		94	6
løytnantshjerte		1	1	2		50	50
lås		1550	6	1556		100	0
madapolam							
madras							
magma		17	5	22		77	23
magnesium		1	4	5		20	80
maigull							
mak							
makrame							
makramé							
marm							
marmor		96	9	105		91	9
mask (I)							
mask (II)							
merino		1		1		100	
merskum		1		1		100	
metier			4	4			100
miks		161	1	162		99	1
mohair							
mokett							
monn		20	165	185		11	89
morfin		32	6	38		84	16
morin							
mugg (III)		13	1	14		93	7
mugg (IV)		40		40		100	
musselin		3		3		100	
møll		33	2	35		94	6
nanking							
napp			1	1			100
narreskap							
nattlys							
nebb		10	489	499		2	98
negativ		7	39	46		15	85
neglisje		2		2		100	
neglisjé		7		7		100	
nikk		1	450	451		0	100
nikkel			4	4			100
nikotin		31	17	48		65	35
nipp		2	403	405		0	100
nirvana		1	3	4		25	75
nitritt							

Grunnform	Tal på eintydige genusbelegg				Prosent		
	f.	m.	n.	Sum	f.	m.	n.
nomenklatur		36	3	39		92	8
null		42	78	120		35	65
nurk			25	25			100
nykk							
nykke		5	3	8		62	38
nys			39	39			100
nøkk			3	3			100
os		10	21	31		32	68
pell							
perlemor		4	2	6		67	33
pes			9	9			100
petimeter		5	17	22		23	77
piff		34	3	37		92	8
pip		2	156	158		1	99
plebisitt							
plural							
popkorn		2	15	17		12	88
positiv							
potpurri		1	15	16		6	94
prat		1359	185	1544		88	12
preambel			3	3			100
premiss		86	245	331		26	74
prim		5	1	6		83	17
prokura							
promemoria			5	5			100
propan		2		2		100	
pryl		6		6		100	
puff		2	99	101		2	98
purr							
push			2	2			100
puss		4	6	10		40	60
rack			4	4			100
rammel			6	6			100
rap		22	30	52		42	58
rapp		49	1	50		98	2
rauk		2	2	4		50	50
raus							
raut			12	12			100
rav							
reagens		6	23	29		21	79
redskap		198	1077	1275		16	84
rekel			3	3			100
riks							
rim		6	34	40		15	85

Grunnform	Tal på eintydige genusbelegg				Prosent		
	f.	m.	n.	Sum	f.	m.	n.
ritornell							
rummel							
rus		933	2	935		100	0
rykk		3	622	625		0	100
sakkarin							
servitutt		81		81		100	
singel							
sink		6		6		100	
sjømannskap			8	8			100
skap							
skimt		10	10	20		50	50
-skjegg		2		2		100	
skoft							
skratt		13	14	27		48	52
skrell			1	1			100
skrubb			4	4			100
skubb		1	9	10		10	90
skump							
skyldskap							
skøy		1		1		100	
slark			1	1			100
slektskap		6	281	287		2	98
sliddersladder							
slyng		29	12	41		71	29
smatt			6	6			100
smeis							
smekk		91	34	125		73	27
smell		10	820	830		1	99
smikk							
smil		9	5927	5936		0	100
snakk		12	414	426		3	97
snev		163	387	550		30	70
snørk		1	7	8		12	88
snufs			12	12			100
snurp		2		2		100	
sommel			7	7			100
spesies							
spindelveg		7	59	66		11	89
spotlight		17	3	20		85	15
spreng		3	2	5		60	40
sprett		4	26	30		13	87
sprik		5	133	138		4	96
sprøyt		36	3	39		92	8
stakitt		1	62	63		2	98

Grunnform	Tal på eintydige genusbelegg				Prosent		
	f.	m.	n.	Sum	f.	m.	n.
stankelbein			3	3			100
stankelben		1	5	6		17	83
statutt		1	1	2		50	50
staut							
stim		181		181		100	
stopp		234	194	428		55	45
strek		51	8	59		86	14
stress		3	260	263		1	99
stryk		1	7	8		12	88
stryknin			1	1			100
styggenskap							
støp		14	2	16		88	12
sukk		1	803	804		0	100
sulfitt		1	1	2		50	50
surr		1	120	121		1	99
sus		123	579	702		18	82
suss		10	4	14		71	29
svovel		9	12	21		43	57
svupp			17	17			100
sål							
taft		7		7		100	
tang		88	3	91		97	3
tant							
tarv			3	3			100
tein							
tekstil		8	12	20		40	60
telehiv		8	2	10		80	20
termitt		1		1		100	
terpentin		15		15		100	
tidtrøyte	1	11	2	14	7	79	14
to							
transparent		20		20		100	
trass		104	3	107		97	3
triangel		17	114	131		13	87
trofe			66	66			100
trofé			77	77			100
trollskap		1		1		100	
trykk			1	1			100
tulleskap							
turmalin		1		1		100	
tusseskap							
tyll		4		4		100	
ultramarin							
utskei							

Grunnform	Tal på eintydige genusbelegg				Prosent		
	f.	m.	n.	Sum	f.	m.	n.
utsving			17	17			100
vad		1		1		100	
vagl							
vagle		7	3	10		70	30
valdrapp							
valium		20	1	21		95	5
vandskjær							
vatt		3	1	4		75	25
velur		8		8		100	
venushår							
vette		8		8		100	
vibrato		7	3	10		70	30
vinyl		37		37		100	
vipp		44	10	54		81	19
visk							
vismut							
visp			1	1			100
viv		5		5		100	
voks		99	3	102		97	3
vørter		4		4		100	
våk		1	3	4		25	75
west-end			1	1			100
ymt			3	3			100
ynk			6	6			100
øre		29	78	107		27	73
åger		2		2		100	

Vedlegg 5: Genusfordeling i nynorsk materialet

Grunnform	Tal på eintydige genusbelegg				Prosent		
	f.	m.	n.	Sum	f.	m.	n.
adagio		4		4		100	
adelskap		9	14	23		39	61
agens		3		3		100	
akonitin							
akryl		3		3		100	
allegretto		1		1		100	
allegro		2		2		100	
alter ego			13	13			100
aluminium		21	4	25		84	16
amatørskap		2	1	3		67	33
ans		48	5	53		91	9
antipyrin							
aspekt	1	7	1133	1141	0	1	99
aspirin							
bak		488	27	515		95	5
bakkels			1	1			100
bakkelse		1	1	2		50	50
bank		21	11	32		66	34
bask		8	33	41		20	80
bast			9	9			100
baul		2	6	8		25	75
belj		1	8	9		11	89
biv		2		2		100	
bjør							
bodskap		2090	176	2266		92	8
bombasin							
bor		76	177	253		30	70
bordell		16	19	35		46	54
borgarskap		43	616	659		7	93
brokk							
brorskap		46	89	135		34	66
bruk	23	8900	914	9837	0	90	9
bukk		4	28	32		12	88
butan							
bygg		12	5	17		71	29
børnskap		18	1	19		95	5
bøvelskap							
clou			2	2			100
columbi egg			7	7			100
comeback			142	142			100
crescendo		1	14	15		7	93
cv							

Grunnform	Tal på eintydige genusbelegg				Prosent		
	f.	m.	n.	Sum	f.	m.	n.
CV		113	1	114		99	1
dass		56	5	61		92	8
datum							
design		245	159	404		61	39
diminutiv			1	1			100
djevleskap		39	5	44		89	11
do		203	24	227		89	11
drawback			4	4			100
dreiel							
drive-in							
drops		15	45	60		25	75
drøss	2	27	4	33	6	82	12
dunder		36	28	64		56	44
dunk		18	82	100		18	82
dus		2	3	5		40	60
dust							
dyffel		13		13		100	
dyll							
eigarskap		365	320	685		53	47
eksem		8	5	13		62	38
endskap		99		99		100	
enfant terrible		2	2	4		50	50
entreprenørskap		11	21	32		34	66
ess		9	163	172		5	95
etyl							
etylen							
fadderskap		2	4	6		33	67
faenskap		26	4	30		87	13
faksimile		15		15		100	
fandenskap							
fantenskap		16	4	20		80	20
farin		1		1		100	
farisearskap							
farkeskap		1	1	2		50	50
farskap		16	22	38		42	58
felagskap		2	2	4		50	50
felleskap		755	1718	2473		31	69
fenol		17	1	18		94	6
ferromangan							
fiendskap		90	9	99		91	9
filleskap		1		1		100	
filt		16	1	17		94	6
fjerne							
fjøs		799	1682	2481		32	68

Grunnform	Tal på eintydige genusbelegg				Prosent		
	f.	m.	n.	Sum	f.	m.	n.
fjåm							
flash			4	4			100
fleir							
flickflakk							
flin		7	21	28		25	75
flir		314	66	380		83	17
fluor		3		3		100	
flytt		4	4	8		50	50
fløyel		38	4	42		90	10
fløyt		2		2		100	
fordingskap							
forfattarskap		764	144	908		84	16
formalin							
formular		52	63	115		45	55
formyndarskap		15	3	18		83	17
forsagd		1		1		100	
forsagt		1		1		100	
fosfor			27	27			100
fostbrorskap							
frendskap		10		10		100	
fres		40	1	41		98	2
frimurarskap		2		2		100	
fritenkarskap							
fritenkjarskap		22		22		100	
fyk		16		16		100	
fylgjeskap							
fyr		18	248	266		7	93
fysiognomi		6	2	8		75	25
følgeskap							
følgjeskap							
førarskap		82	4	86		95	5
galder			1	1			100
galningskap		1		1		100	
ganglie		1		1		100	
gangren							
gant		1		1		100	
gelatin		16		16		100	
gen		192	337	529		36	64
genus		26	11	37		70	30
gisl			3	3			100
gjel							
gledskap		1		1		100	
glefs		13	32	45		29	71
glepp		19	6	25		76	24

Grunnform	Tal på eintydige genusbelegg				Prosent		
	f.	m.	n.	Sum	f.	m.	n.
glid		19	2	21		90	10
glim		25	25	50		50	50
glimt		96	743	839		11	89
glis		20	93	113		18	82
glissando		2		2		100	
gløtt	1	79	49	129	1	61	38
gnav							
gnell		2	4	6		33	67
gny		13	19	32		41	59
granneskap		8	6	14		57	43
grendskap		1		1		100	
grudd							
grugg		1	1	2		50	50
grus		215	79	294		73	27
grut		22		22		100	
grål		1		1		100	
gufs	8	167	79	254	3	66	31
gulp		3	16	19		16	84
gøy			7	7			100
hag							
handelsborgarskap							
hark							
heimel							
heimfødingskap							
hekto			3	3			100
heliotrop		1		1		100	
heptagon							
heroin		14	4	18		78	22
hikk		2		2		100	
hjonskap		4	3	7		57	43
holt			3	3			100
hovdingskap		3		3		100	
hugs		39	13	52		75	25
hulk			10	10			100
husbondskap		1		1		100	
husk							
hyklarskap		7		7		100	
høvdingskap			1	1			100
idioti		9	14	23		39	61
ikon		30	207	237		13	87
image		39	118	157		25	75
innputt		5	5	10		50	50
jafs		28	57	85		33	67
jod		2	3	5		40	60

Grunnform	Tal på eintydige genusbelegg				Prosent		
	f.	m.	n.	Sum	f.	m.	n.
kali							
kaliber		11	75	86		13	87
kamelott							
kameratskap		28	20	48		58	42
kamfer		1	1	2		50	50
kandidatur		13	155	168		8	92
kanvas		2		2		100	
karbid		1		1		100	
karborundum							
kation		8		8		100	
kautel		1	1	2		50	50
kik		13		13		100	
kikk		101	1	102		99	1
kilo		370	147	517		72	28
kind		1		1		100	
kinin		3		3		100	
kjerv		72	13	85		85	15
klask		7	25	32		22	78
klaviatur			15	15			100
klimaks		1	59	60		2	98
klingsklang							
klink			2	2			100
klips		1	8	9		11	89
knakk							
knepp		10	42	52		19	81
knirk		6	18	24		25	75
knis		2	4	6		33	67
knubb		10	1	11		91	9
knyst		35	13	48		73	27
koffein			3	3			100
kokain		4	1	5		80	20
kolesterol		1	52	53		2	98
kolin							
komp		4	33	37		11	89
kompass		1	42	43		2	98
kompliment	1	46	42	89	1	52	47
korpus		5	24	29		17	83
koss							
krangel		385	19	404		95	5
krasj		14	23	37		38	62
kremt		6	13	19		32	68
kreolin							
kroki							
krystall		117	7	124		94	6

Grunnform	Tal på eintydige genusbelegg				Prosent		
	f.	m.	n.	Sum	f.	m.	n.
kvartil							
kvekk		37		37		100	
kvelv		328	84	412		80	20
kyss		177	245	422		42	58
køyr		16	183	199		8	92
lage			1	1			100
lagje							
lakris		3	1	4		75	25
langorv		7	13	20		35	65
leiarskap		166	48	214		78	22
lot							
lòt							
lyng		272	89	361		75	25
lås		1080	39	1119		97	3
madapolam							
madras							
magma		7	8	15		47	53
magnesium		1		1		100	
makrame							
makramé							
marmor		29	53	82		35	65
marokeng							
mask							
medlemskap		363	207	570		64	36
meisterskap		1299	379	1678		77	23
melde							
merino							
merskum							
meskalin							
miks		156		156		100	
milt							
milte		10	2	12		83	17
minutt	1	2725	6468	9194	0	30	70
moderskap			17	17			100
mohair							
molybden							
morfin		9	1	10		90	10
morskap							
mugg (III)		3	2	5		60	40
mugg (IV)		5		5		100	
mukk		3	9	12		25	75
musselin		1	2	3		33	67
mutagen			2	2			100
mågskap							

Grunnform	Tal på eintydige genusbelegg				Prosent		
	f.	m.	n.	Sum	f.	m.	n.
naboskap		9	50	59		15	85
naftalen							
nanking							
narr		201	84	285		71	29
nebb		187	156	343		55	45
negativ		9	31	40		22	78
negatron							
nest		1		1		100	
nikk		18	167	185		10	90
nikkel		2	1	3		67	33
nikotin		12	1	13		92	8
nipp		26	96	122		21	79
nirvana			2	2			100
nitritt							
nukleon		1		1		100	
null		214	30	244		88	12
nykk		3	1	4		75	25
nys			5	5			100
nære							
nøytron			4	4			100
operatørskap		6	2	8		75	25
opium		2	2	4		50	50
ordførarskap		2		2		100	
palmin							
palmitin							
pank		18	3	21		86	14
partnerskap		191	133	324		59	41
perpetuum mobile			2	2			100
pes		4	4	8		50	50
petimeter			6	6			100
pikk		1	5	6		17	83
pizzicato							
pjank		17	16	33		52	48
plebisitt		3	2	5		60	40
positiv			1	1			100
potpurri		4	10	14		29	71
prakkarskap							
preambel		1		1		100	
prim		5	6	11		45	55
prokura		1		1		100	
promemoria		2	2	4		50	50
propan		1		1		100	
pryl		1	1	2		50	50
puff		47	46	93		51	49

Grunnform	Tal på eintydige genusbelegg				Prosent		
	f.	m.	n.	Sum	f.	m.	n.
purr							
puss		1	1	2		50	50
pust		149	187	336		44	56
rack							
rall		4	4	8		50	50
rammel		24	8	32		75	25
rap		8	3	11		73	27
rapp (IV)		7	30	37		19	81
rapp (V)		93	7	100		93	7
rass							
raster			11	11			100
rauk		1	5	6		17	83
raus							
reagens							
reaktant							
riks		1	3	4		25	75
rikt			2	2			100
rist							
rus	1	539	45	585	0	92	8
rykk	2	243	618	863	0	28	72
sakkarin			1	1			100
salisyl							
sangl							
sanskrit							
sedskap		17		17		100	
sekund		491	2425	2916		17	83
sentrosom							
servitutt		49		49		100	
sink		4		4		100	
sjømannskap		3	2	5		60	40
skaldskap		16		16		100	
skil	1	41	308	350	0	12	88
skjelv		83	596	679		12	88
skjemt		73	20	93		78	22
skoft		5	3	8		62	38
skratt		202	8	210		96	4
skubb		8	4	12		67	33
skvalp		3	9	12		25	75
skøy							
sladder		39	11	50		78	22
slektskap		115	69	184		62	38
slepp		5	3662	3667		0	100
slyng		8	5	13		62	38
smatt							

Grunnform	Tal på eintydige genusbelegg				Prosent		
	f.	m.	n.	Sum	f.	m.	n.
smell		218	196	414		53	47
smil	2	1494	1749	3245	0	46	54
snork		2	7	9		22	78
snurp			1	1			100
snus		35		35		100	
spermie		7		7		100	
spissborgarskap							
spotlight		5	2	7		71	29
sprett		20	36	56		36	64
sprik	1	26	137	164	1	16	84
sprøyt		52	7	59		88	12
stand	9	809	404	1222	1	66	33
statsborgarskap							
statutt		119	7	126		94	6
staut							
stogg		146	32	178		82	18
stopp		372	182	554		67	33
strek	2	1569	232	1803	0	87	13
strek		69	61	130		53	47
stress			114	114			100
stryknin			1	1			100
stuttorv		10	4	14		71	29
substitutt		2	26	28		7	93
sukk		304	299	603		50	50
sulfitt		1		1		100	
sus		460	233	693		66	34
suss		4		4		100	
svangerskap		10	380	390		3	97
svovel		6	14	20		30	70
svupp		1	1	2		50	50
syskenskap							
systerskap			1	1			100
søskenskap							
søsterskap		1		1		100	
tafs		12	2	14		86	14
taft		2		2		100	
tang		27	21	48		56	44
tant		1	1	2		50	50
tartan							
tein							
tekstil		209	7	216		97	3
terpentin							
terylene							
tidarkort							

Grunnform	Tal på eintydige genusbelegg				Prosent		
	f.	m.	n.	Sum	f.	m.	n.
tidkort	1	2		3	33	67	
tjodskap		14		14		100	
transparent		19	1	20		95	5
trass		93	22	115		81	19
traveskap							
treff		32	1099	1131		3	97
triangel		5	43	48		10	90
trofe		5	63	68		7	93
trofé		8	30	38		21	79
trollskap		51	8	59		86	14
trykk		2	1	3		67	33
tur							
turmalin							
tusk							
tusseskap							
tvik							
tyll		2	2	4		50	50
tympanon							
tyri		2		2		100	
ul		9	31	40		22	78
ultramarin							
utkik		5	4	9		56	44
utkikk		3	2	5		60	40
utputt			3	3			100
uветtingskap							
uветingskap		4		4		100	
vad		5	8	13		38	62
vagl		1	5	6		17	83
vagle	2	11	7	20	10	55	35
vald		798	6	804		99	1
vask		381	13	394		97	3
vatt		1	1	2		50	50
velde		19	27	46		41	59
velur		1		1		100	
vennskap		212	125	337		63	37
venskap		365	106	471		77	23
veronal							
villskap		173		173		100	
vipp		99	4	103		96	4
vismut							
voks		25	3	28		89	11
våeskap							
vål		3		3		100	
wc		1	1	2		50	50

Grunnform	Tal på eintydige genusbelegg				Prosent		
	f.	m.	n.	Sum	f.	m.	n.
WC		2		2		100	
yl		5	25	30		17	83
ynt	1	28	22	51	2	55	43
zweck							
øre		25	159	184		14	86

Vedlegg 6: Substantiv utan eintydige genusbelegg i bokmålsmaterialet

akryl, allegretto, androgen, ans, antipyrin, astrakan, bak, belj, bombasin, boucle, bouclé, brudelys, brøst, carnet, dilt, diss, dreiel, drett, drill, drive-in, edder, firblad, frendskap, ganglie, gant, glepp, glette, gnav, granneskap, gust, hendiadyoin, hjonskap, husk, hynde, hynne, kanevas, kant, karbolineum, karmin, kautel, kik (II), kik (III), kinks, kipp, knups, kongsllys, kvartil, kvekk, lagje, linon, lov (II), lov (III), madapolam, madras, maigull, mak, makrame, makramé, marm, mask (I), mask (II), mohair, mokett, morin, nanking, narreskap, nattlys, nitritt, nykk, pell, plebisitt, plural, positiv, prokura, purr, raus, rav, riks, ritornell, rummel, sakkarin, singel, skap, skoft, skump, skyldskap, sliddersladder, smeis, smikk, spesies, staut, styggeskap, sål, tant, tein, to, tulleskap, tusseskap, ultramarin, utskei, vagl, valdrapp, vandskjær, venushår, visk, vismut

Vedlegg 7: Substantiv med færre enn 10 genusbelegg i bokmålsmateriale

Grunnform	Tal på eintydige genusbelegg				Prosent		
	f.	m.	n.	Sum	f.	m.	n.
hikk			9	9			100
pes			9	9			100
come-back			8	8			100
karbid		7	1	8		88	12
knegg			8	8			100
kobolt		8		8		100	
nykke		5	3	8		62	38
sjømannskap			8	8			100
snork		1	7	8		12	88
stryk		1	7	8		12	88
velur		8		8		100	
vette		8		8		100	
drawback			7	7			100
kink		3	4	7		43	57
neglisjé		7		7		100	
sommel			7	7			100
taft		7		7		100	
clou			6	6			100
hark			6	6			100
kanvas		6		6		100	
knakk			6	6			100
lade			6	6			100
perlemor		4	2	6		67	33
prim		5	1	6		83	17
pryl		6		6		100	
rammel			6	6			100
sink		6		6		100	
smatt			6	6			100
stankelben		1	5	6		17	83
ynk			6	6			100
flash			5	5			100
kinin		5		5		100	
klukk			5	5			100
magnesium		1	4	5		20	80
promemoria			5	5			100
spreng		3	2	5		60	40
viv		5		5		100	
datum			4	4			100
deuteron		3	1	4		75	25
fandenskap			4	4			100
fluor		4		4		100	

Grunnform	Tal på eintydige genusbelegg				Prosent		
	f.	m.	n.	Sum	f.	m.	n.
glissando		1	3	4		25	75
ibenholt		4		4		100	
-kjevle		4		4		100	
klink			4	4			100
kvin			4	4			100
metier			4	4			100
nikkel			4	4			100
nirvana		1	3	4		25	75
rack			4	4			100
rauk		2	2	4		50	50
skrubb			4	4			100
tyll		4		4		100	
vatt		3	1	4		75	25
vørter		4		4		100	
våk		1	3	4		25	75
dupp		2	1	3		67	33
flikkflakk		1	2	3		33	67
holt		1	2	3		33	67
kingelvev		3		3		100	
klyp			3	3			100
musselin		3		3		100	
nøkk			3	3			100
preambel			3	3			100
rekel			3	3			100
stankelbein			3	3			100
tarv			3	3			100
ymt			3	3			100
allegro		2		2		100	
butan		2		2		100	
diminutiv		1	1	2		50	50
genus			2	2			100
glip		2		2		100	
gøy			2	2			100
kamfer		2		2		100	
kländer		2		2		100	
kongrovev		2		2		100	
koss		1	1	2		50	50
kvelv		2		2		100	
kvink			2	2			100
løytnantshjerte		1	1	2		50	50
neglisje		2		2		100	
propan		2		2		100	
push			2	2			100
-skjegg		2		2		100	

Grunnform	Tal på eintydige genusbelegg				Prosent		
	f.	m.	n.	Sum	f.	m.	n.
snurp		2		2		100	
statutt		1	1	2		50	50
sulfitt		1	1	2		50	50
åger		2		2		100	
dyffel		1		1		100	
fall			1	1			100
farin		1		1		100	
formalin		1		1		100	
frys			1	1			100
fynd		1		1		100	
gangren		1		1		100	
gjel		1		1		100	
gnirk			1	1			100
klingklang			1	1			100
kroki		1		1		100	
krus			1	1			100
merino		1		1		100	
merskum		1		1		100	
napp			1	1			100
skrell			1	1			100
skøy		1		1		100	
slark			1	1			100
stryknin			1	1			100
termitt		1		1		100	
trollskap		1		1		100	
trykk			1	1			100
turmalin		1		1		100	
vad		1		1		100	
visp			1	1			100
west-end			1	1			100

Vedlegg 8: Substantiv utan eintydige genusbelegg i nynorsk materialet

akonitin, antipyrin, aspirin, bjor, bombasin, brokk, butan, bøvelskap, cv, datum, dreiel, drive-in, dust, dyll, etyl, etylen, fandenskap, farisearskap, ferromangan, fjerne, fjâm, fleir, flikkflakk, fordingskap, formalin, fostbrorskap, fritenkarskap, fylgjeskap, følgeskap, følgjeskap, gangren, gjel, gnav, grudd, hag, handelsborgarskap, hark, heimel, heimfødingskap, heptagon, husk, kali, kamelott, karborundum, klingklang, knakk, kolin, koss, kreolin, kroki, lagje, lot, lôt, madapolam, madras, makrame, makramé, marokeng, mask, melde, merino, merskum, meskalin, milt, mohair, molybden, morskap, mågskap, naftalen, nanking, negatron, nitritt, nære, palmin, palmitin, pizzicato, praktarskap, purr, rack, rass, raus, reagens, reaktant, rist, salisyl, sangl, sanskrit, sentrosom, skøy, smatt, spissborgarskap, statsborgarskap, staut, sysenskap, søskenskap, tartan, tein, terpentin, terylene, tidarkort, traveskap, tur, turmalin, tusk, tussekap, tvik, tympanon, ultramarin, uvettingskap, veronal, vismut, våenskap, zweek

Vedlegg 9: Substantiv med færre enn 10 genusbelegg i nynorskmaterialiet

Grunnform	Tal på eintydige genusbelegg				Prosent		
	f.	m.	n.	Sum	f.	m.	n.
bast			9	9			100
belj		1	8	9		11	89
klips		1	8	9		11	89
snork		2	7	9		22	78
utkik		5	4	9		56	44
baul		2	6	8		25	75
flytt		4	4	8		50	50
fysiognomi		6	2	8		75	25
kation		8		8		100	
operatørskap		6	2	8		75	25
pes		4	4	8		50	50
rall		4	4	8		50	50
skoft		5	3	8		62	38
columbi egg			7	7			100
gøy			7	7			100
hjonskap		4	3	7		57	43
hyklarskap		7		7		100	
spermie		7		7		100	
spotlight		5	2	7		71	29
fadderskap		2	4	6		33	67
gnell		2	4	6		33	67
knis		2	4	6		33	67
petimeter			6	6			100
pikk		1	5	6		17	83
rauk		1	5	6		17	83
vagl		1	5	6		17	83
dus		2	3	5		40	60
jod		2	3	5		40	60
kokain		4	1	5		80	20
mugg (III)		3	2	5		60	40
mugg (IV)		5		5		100	
nys			5	5			100
plebisitt		3	2	5		60	40
sjømannskap		3	2	5		60	40
utkikk		3	2	5		60	40
adagio		4		4		100	
drawback			4	4			100
enfant terrible		2	2	4		50	50
felagskap		2	2	4		50	50
flash			4	4			100
lakris		3	1	4		75	25

Grunnform	Tal på eintydige genusbelegg				Prosent		
	f.	m.	n.	Sum	f.	m.	n.
nykk		3	1	4		75	25
nøytron			4	4			100
opium		2	2	4		50	50
promemoria		2	2	4		50	50
riks		1	3	4		25	75
sink		4		4		100	
suss		4		4		100	
tyll		2	2	4		50	50
uvitingskap		4		4		100	
agens		3		3		100	
akryl		3		3		100	
amatørskap		2	1	3		67	33
fluor		3		3		100	
gisl			3	3			100
hekto			3	3			100
holt			3	3			100
hovdingskap		3		3		100	
kinin		3		3		100	
koffein			3	3			100
musselin		1	2	3		33	67
nikkel		2	1	3		67	33
tidkort	1	2		3	33	67	
trykk		2	1	3		67	33
utputt			3	3			100
vål		3		3		100	
allegro		2		2		100	
bakkelse		1	1	2		50	50
biv		2		2		100	
clou			2	2			100
farkeskap		1	1	2		50	50
fløyt		2		2		100	
frimurarskap		2		2		100	
glissando		2		2		100	
grugg		1	1	2		50	50
hikk		2		2		100	
kamfer		1	1	2		50	50
kanvas		2		2		100	
kautel		1	1	2		50	50
klink			2	2			100
mutagen			2	2			100
nirvana			2	2			100
ordførarskap		2		2		100	
perpetuum mobile			2	2			100
pryl		1	1	2		50	50

Grunnform	Tal på eintydige genusbelegg				Prosent		
	f.	m.	n.	Sum	f.	m.	n.
puss		1	1	2		50	50
rikt			2	2			100
svupp		1	1	2		50	50
taft		2		2		100	
tant		1	1	2		50	50
tyri		2		2		100	
vatt		1	1	2		50	50
wc		1	1	2		50	50
WC		2		2		100	
allegretto		1		1		100	
bakkels			1	1			100
diminutiv			1	1			100
farin		1		1		100	
filleskap		1		1		100	
forsagd		1		1		100	
forsagt		1		1		100	
galder			1	1			100
galningskap		1		1		100	
ganglie		1		1		100	
gant		1		1		100	
gledskap		1		1		100	
grendskap		1		1		100	
grål		1		1		100	
heliotrop		1		1		100	
husbondskap		1		1		100	
høvdingskap			1	1			100
karbid		1		1		100	
kind		1		1		100	
lage			1	1			100
magnesium		1		1		100	
nest		1		1		100	
nukleon		1		1		100	
positiv			1	1			100
preambel		1		1		100	
prokura		1		1		100	
propan		1		1		100	
sakkarin			1	1			100
snurp			1	1			100
stryknin			1	1			100
sulfitt		1		1		100	
systerskap			1	1			100
søsterskap		1		1		100	
velur		1		1		100	

Vedlegg 10: Substantiv med dominerande maskulinum i bokmålsmateriale

Grunnform	Tal på eintydige genusbelegg				Prosent		
	f.	m.	n.	Sum	f.	m.	n.
bruk		7859	763	8622		91	9
kjede	1	1742	528	2271	0	77	23
lås		1550	6	1556		100	0
prat		1359	185	1544		88	12
rus		933	2	935		100	0
grus		653	2	655		100	0
do		457	53	510		90	10
knekk		486	22	508		96	4
beredskap		386	15	401		96	4
kikk		270	9	279		97	3
lyng		238	15	253		94	6
hang		185		185		100	
stim		181		181		100	
miks		161	1	162		99	1
dass		140	5	145		97	3
glipp		120	13	133		90	10
trass		104	3	107		97	3
marmor		96	9	105		91	9
voks		99	3	102		97	3
drøss		97	3	100		97	3
fløyel		95	1	96		99	1
CV		94	2	96		98	2
tang		88	3	91		97	3
servitutt		81		81		100	
geip		59	8	67		88	12
kok (III)		60	6	66		91	9
strek		51	8	59		86	14
vipp		44	10	54		81	19
rapp		49	1	50		98	2
mugg (IV)		40		40		100	
sprøyt		36	3	39		92	8
nomenklatur		36	3	39		92	8
morfin		32	6	38		84	16
vinyl		37		37		100	
cv		34	3	37		92	8
piff		34	3	37		92	8
møll		33	2	35		94	6
grut		34		34		100	
dukk		33		33		100	
gelatin		32	1	33		97	3
faksimile		27		27		100	

Grunnform	Tal på eintydige genusbelegg				Prosent		
	f.	m.	n.	Sum	f.	m.	n.
data		22		22		100	
magma		17	5	22		77	23
valium		20	1	21		95	5
canvas		20	1	21		95	5
transparent		20		20		100	
spotlight		17	3	20		85	15
glid		17		17		100	
fyk		15	1	16		94	6
støp		14	2	16		88	12
terpentin		15		15		100	
mugg (III)		13	1	14		93	7
kali		13	1	14		93	7
tidtrøyte	1	11	2	14	7	79	14
innputt		11	2	13		85	15
bygg		10	3	13		77	23
fysiognomi		12		12		100	
televiv		8	2	10		80	20

Vedlegg 11: Substantiv med dominerande nøytrum i bokmålsmateriale

Grunnform	Tal på eintydige genusbelegg				Prosent		
	f.	m.	n.	Sum	f.	m.	n.
smil		9	5927	5936		0	100
aspekt		1	2182	2183		0	100
glimt			2029	2029			100
fjøs		63	1539	1602		4	96
redskap		198	1077	1275		16	84
kyss		3	988	991		0	100
smell		10	820	830		1	99
sukk		1	803	804		0	100
sus		123	579	702		18	82
rykk		3	622	625		0	100
gen		1	566	567		0	100
nebb		10	489	499		2	98
nikk		1	450	451		0	100
snakk		12	414	426		3	97
nipp		2	403	405		0	100
flir		14	317	331		4	96
slektskap		6	281	287		2	98
ikon			286	286			100
glis		2	280	282		1	99
stress		3	260	263		1	99
blunk		8	241	249		3	97
klikk		2	230	232		1	99
image		45	185	230		20	80
klimaks			219	219			100
ekorn		3	210	213		1	99
dunk		1	205	206		0	100
monn		20	165	185		11	89
kompass			178	178			100
gufs		6	157	163		4	96
pip		2	156	158		1	99
korpus		15	143	158		9	91
språk		5	133	138		4	96
kolesterol		4	131	135		3	97
triangel		17	114	131		13	87
bor		2	127	129		2	98
surr		1	120	121		1	99
kryp		1	115	116		1	99
driv		14	102	116		12	88
krasj		17	86	103		17	83
puff		2	99	101		2	98
hikst			94	94			100

Grunnform	Tal på eintydige genusbelegg				Prosent		
	f.	m.	n.	Sum	f.	m.	n.
klask		6	85	91		7	93
kandidatur		2	87	89		2	98
kaliber		9	78	87		10	90
formular		18	69	87		21	79
gissel		1	84	85		1	99
knepp			82	82			100
fiendskap		18	63	81		22	78
trofé			77	77			100
klynk			69	69			100
trofe			66	66			100
spindellev		7	59	66		11	89
komp			64	64			100
stakitt		1	62	63		2	98
drops		9	48	57		16	84
comeback		1	55	56		2	98
litografi		5	44	49		10	90
kremt		1	46	47		2	98
host		1	45	46		2	98
negativ		7	39	46		15	85
hulk		4	40	44		9	91
adelskap			43	43			100
broderskap			40	40			100
rim		6	34	40		15	85
crescendo		3	36	39		8	92
nys			39	39			100
klaviatur			32	32			100
knyst		2	28	30		7	93
sprett		4	26	30		13	87
klirr			29	29			100
reagens		6	23	29		21	79
knirk		2	26	28		7	93
gulp		1	27	28		4	96
nurk			25	25			100
petimeter		5	17	22		23	77
kakk		2	20	22		9	91
glefs			19	19			100
svupp			17	17			100
popkorn		2	15	17		12	88
utsving			17	17			100
potpurri		1	15	16		6	94
hiv		1	14	15		7	93
dirr			14	14			100
jod		2	12	14		14	86
raut			12	12			100

Grunnform	Tal på eintydige genusbelegg				Prosent		
	f.	m.	n.	Sum	f.	m.	n.
snufs			12	12			100
kok (II)		1	11	12		8	92
knis			10	10			100
skubb		1	9	10		10	90

Vedlegg 12: Substantiv med dominerande maskulinum i nynorsk materialet

Grunnform	Tal på eintydige genusbelegg				Prosent		
	f.	m.	n.	Sum	f.	m.	n.
bruk	23	8900	914	9837	0	90	9
bodskap		2090	176	2266		92	8
strek	2	1569	232	1803	0	87	13
meisterskap		1299	379	1678		77	23
lås		1080	39	1119		97	3
forfattarskap		764	144	908		84	16
vald		798	6	804		99	1
rus	1	539	45	585	0	92	8
bak		488	27	515		95	5
venskap		365	106	471		77	23
kvelv		328	84	412		80	20
krangel		385	19	404		95	5
vask		381	13	394		97	3
flir		314	66	380		83	17
lyng		272	89	361		75	25
null		214	30	244		88	12
do		203	24	227		89	11
tekstil		209	7	216		97	3
leiarskap		166	48	214		78	22
skratt		202	8	210		96	4
stogg		146	32	178		82	18
villskap		173		173		100	
miks		156		156		100	
statutt		119	7	126		94	6
krystall		117	7	124		94	6
trass		93	22	115		81	19
CV		113	1	114		99	1
vipp		99	4	103		96	4
kikk		101	1	102		99	1
rapp (V)		93	7	100		93	7
endskap		99		99		100	
fiendskap		90	9	99		91	9
skjemt		73	20	93		78	22
førarskap		82	4	86		95	5
kjerv		72	13	85		85	15
dass		56	5	61		92	8
sprøyt		52	7	59		88	12
trollskap		51	8	59		86	14
ans		48	5	53		91	9
hugs		39	13	52		75	25
sladder		39	11	50		78	22

Grunnform	Tal på eintydige genusbelegg				Prosent		
	f.	m.	n.	Sum	f.	m.	n.
servitutt		49		49		100	
djevleskap		39	5	44		89	11
fløyel		38	4	42		90	10
fres		40	1	41		98	2
kvekk		37		37		100	
snus		35		35		100	
drøss	2	27	4	33	6	82	12
rammel		24	8	32		75	25
faenskap		26	4	30		87	13
voks		25	3	28		89	11
glepp		19	6	25		76	24
aluminium		21	4	25		84	16
fritenkjarskap		22		22		100	
grut		22		22		100	
pank		18	3	21		86	14
glid		19	2	21		90	10
fanteskap		16	4	20		80	20
transparent		19	1	20		95	5
børnskap		18	1	19		95	5
fenol		17	1	18		94	6
formyndarskap		15	3	18		83	17
heroin		14	4	18		78	22
filt		16	1	17		94	6
sedskap		17		17		100	
skaldskap		16		16		100	
fyk		16		16		100	
gelatin		16		16		100	
faksimile		15		15		100	
tjodskap		14		14		100	
tafs		12	2	14		86	14
dyffel		13		13		100	
kik		13		13		100	
nikotin		12	1	13		92	8
milte		10	2	12		83	17
knubb		10	1	11		91	9
morfin		9	1	10		90	10
frendskap		10		10		100	

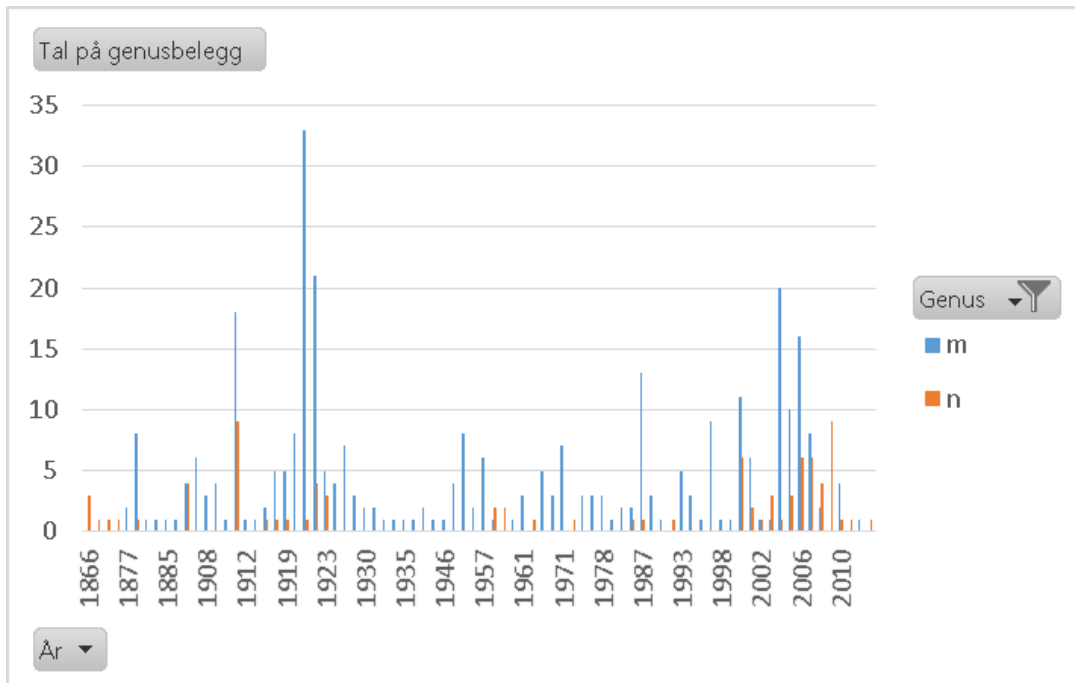
Vedlegg 13: Substantiv med dominerande nøytrum i nynorsk materialet

Grunnform	Tal på eintydige genusbelegg				Prosent		
	f.	m.	n.	Sum	f.	m.	n.
slepp		5	3662	3667		0	100
sekund		491	2425	2916		17	83
aspekt	1	7	1133	1141	0	1	99
treff		32	1099	1131		3	97
glimt		96	743	839		11	89
skjelv		83	596	679		12	88
borgarskap		43	616	659		7	93
svangerskap		10	380	390		3	97
skil	1	41	308	350	0	12	88
fyr		18	248	266		7	93
ikon		30	207	237		13	87
køyr		16	183	199		8	92
nikk		18	167	185		10	90
øre		25	159	184		14	86
ess		9	163	172		5	95
kandidatur		13	155	168		8	92
sprik	1	26	137	164	1	16	84
image		39	118	157		25	75
comeback			142	142			100
nipp		26	96	122		21	79
stress			114	114			100
glis		20	93	113		18	82
dunk		18	82	100		18	82
kaliber		11	75	86		13	87
trofe		5	63	68		7	93
klimaks		1	59	60		2	98
drops		15	45	60		25	75
naboskap		9	50	59		15	85
kolesterol		1	52	53		2	98
knepp		10	42	52		19	81
triangel		5	43	48		10	90
kompass		1	42	43		2	98
bask		8	33	41		20	80
ul		9	31	40		22	78
negativ		9	31	40		22	78
trofé		8	30	38		21	79
komp		4	33	37		11	89
rapp (IV)		7	30	37		19	81
klask		7	25	32		22	78
bukk		4	28	32		12	88
yl		5	25	30		17	83

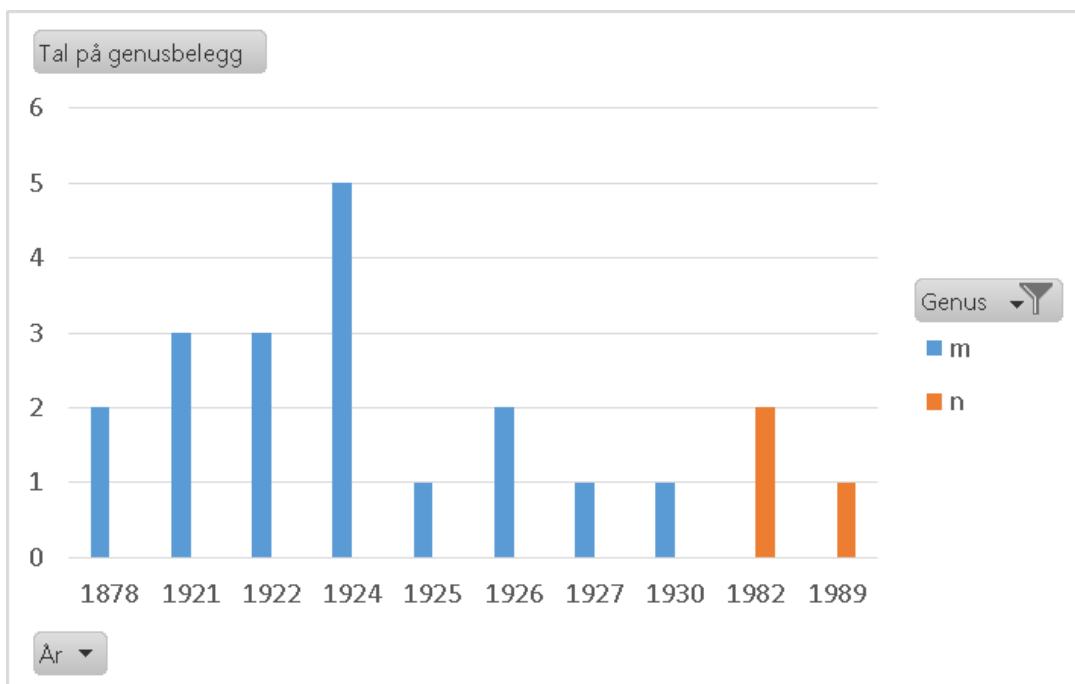
Grunnform	Tal på eintydige genusbelegg				Prosent		
	f.	m.	n.	Sum	f.	m.	n.
korpus		5	24	29		17	83
flin		7	21	28		25	75
substitutt		2	26	28		7	93
fosfor			27	27			100
knirk		6	18	24		25	75
gulp		3	16	19		16	84
moderskap			17	17			100
crescendo		1	14	15		7	93
klaviatur			15	15			100
alter ego			13	13			100
mukk		3	9	12		25	75
skvalp		3	9	12		25	75
raster			11	11			100
hulk			10	10			100

Vedlegg 14: Genusprofilar for ord i gruppe 2 med om-sving i genusfordeling i nynorskmaterialet

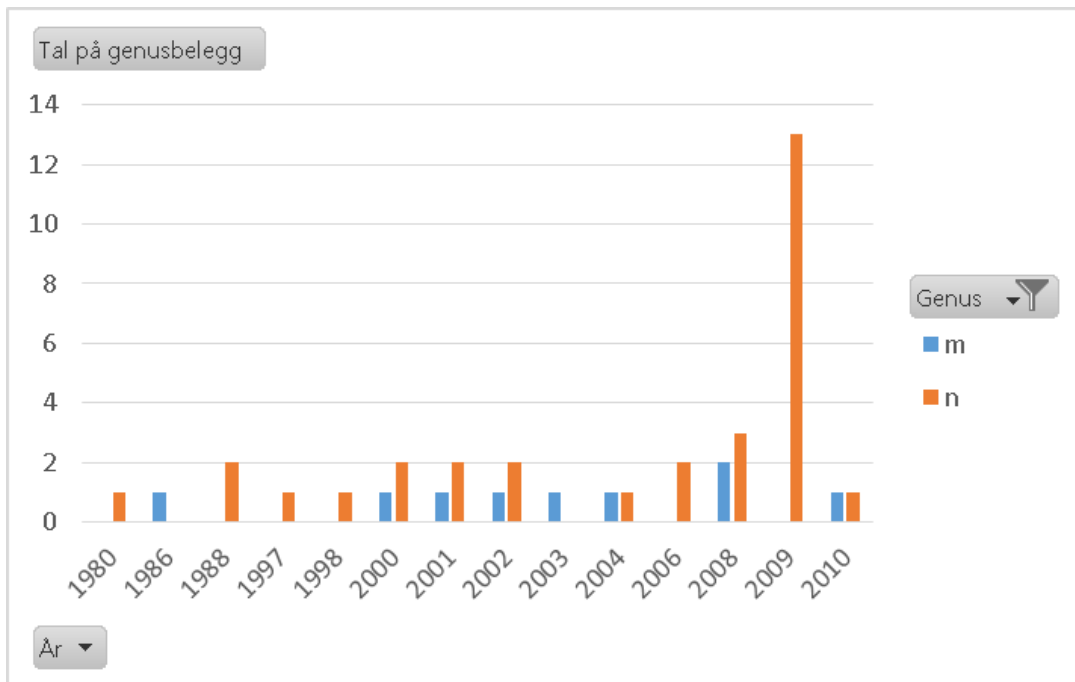
a) kvelv

b) pank

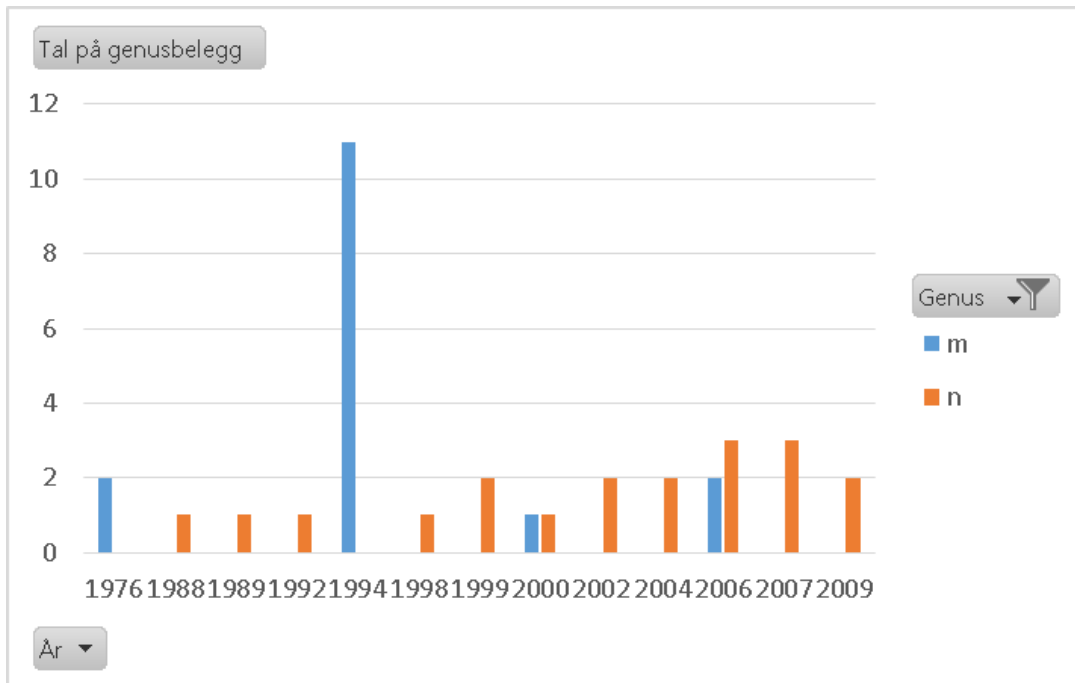

c) negativ

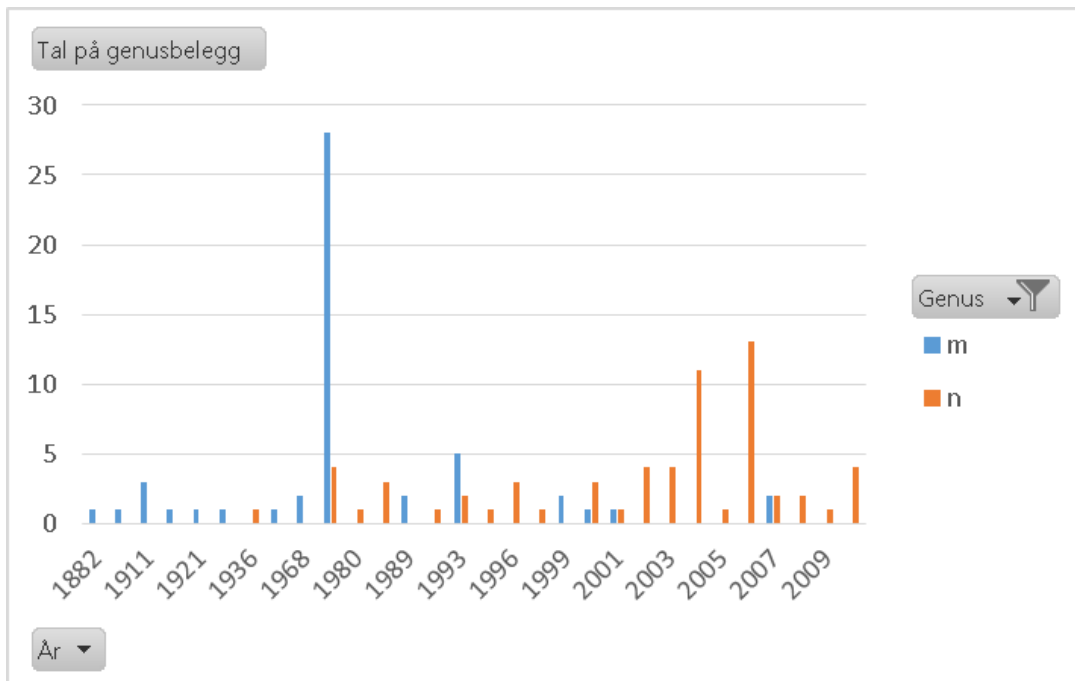

Vedlegg 15: Genusprofilar for ord i gruppe 3 med om-sving i genusfordeling i nynorskmaterialet

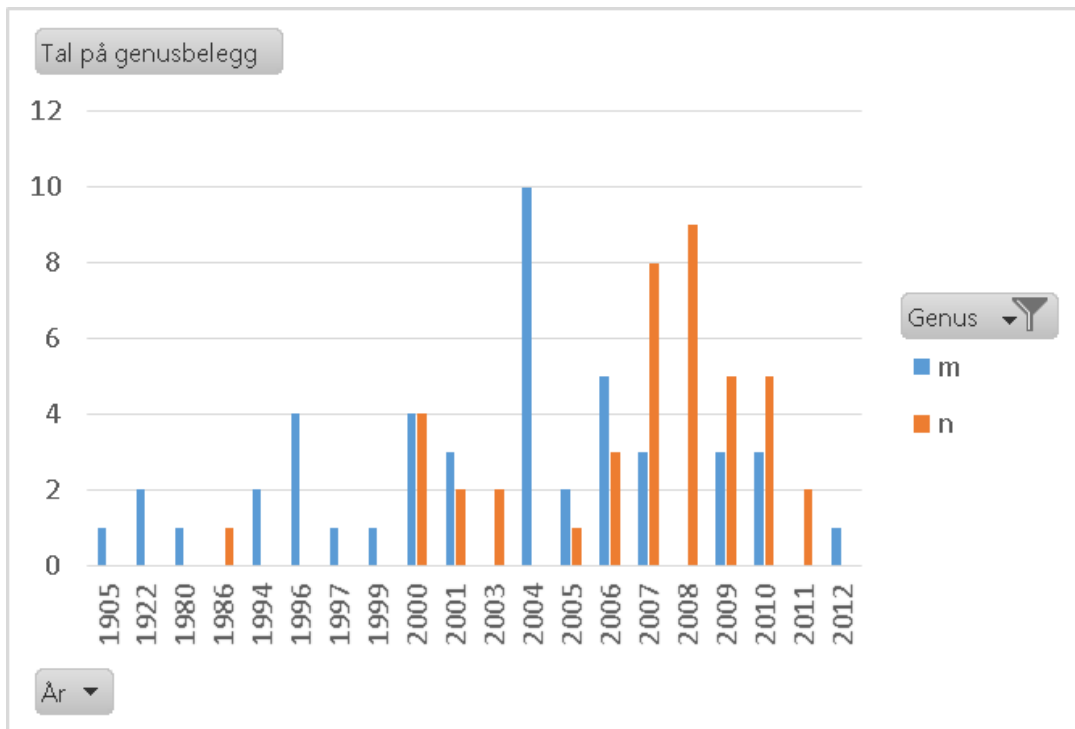
a) bordell

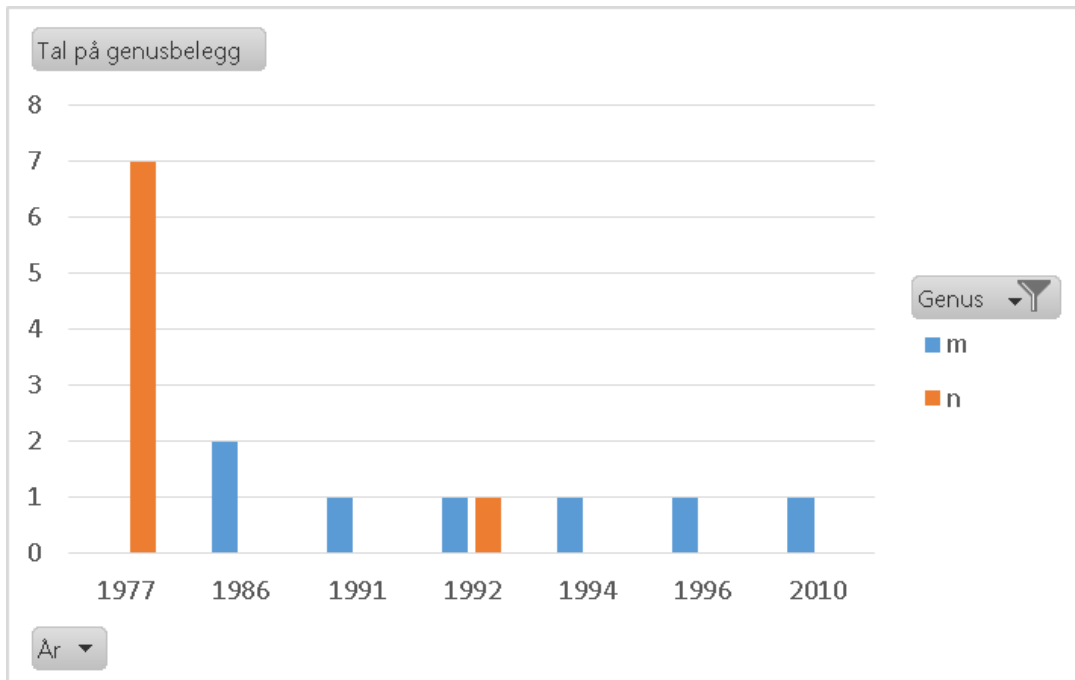
b) formular

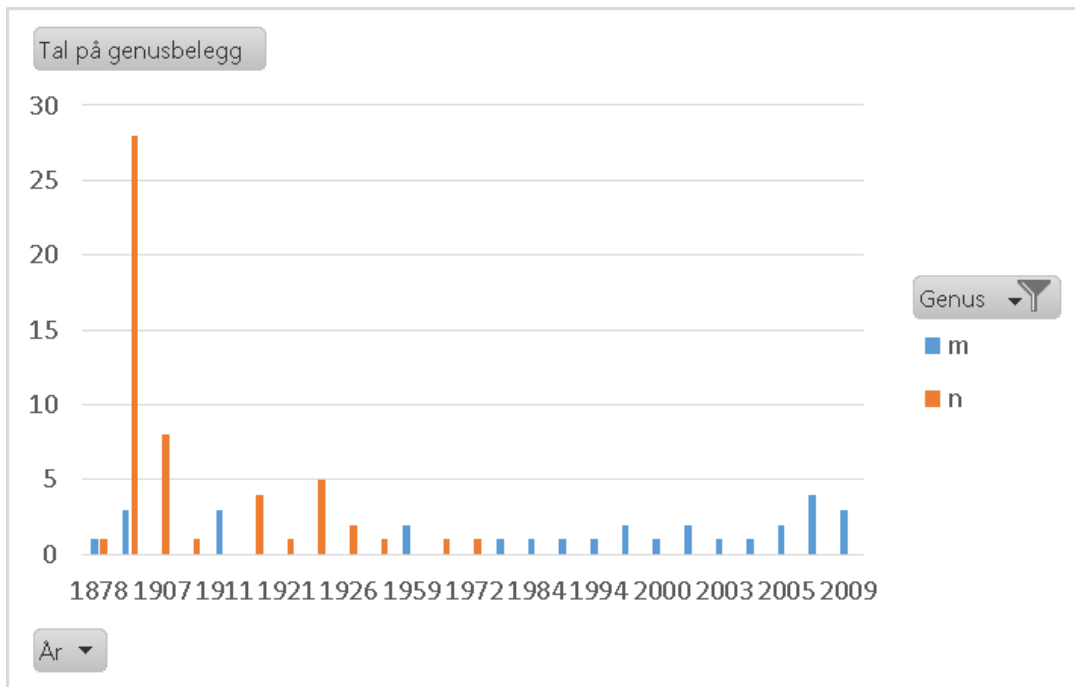
c) kompliment

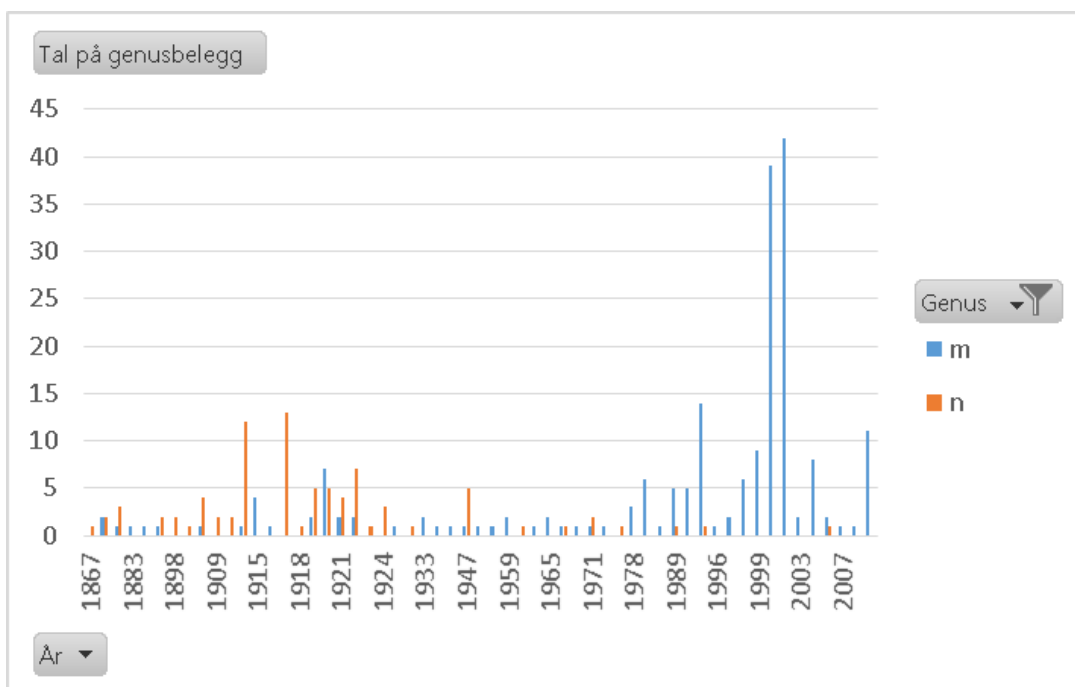
d) magma

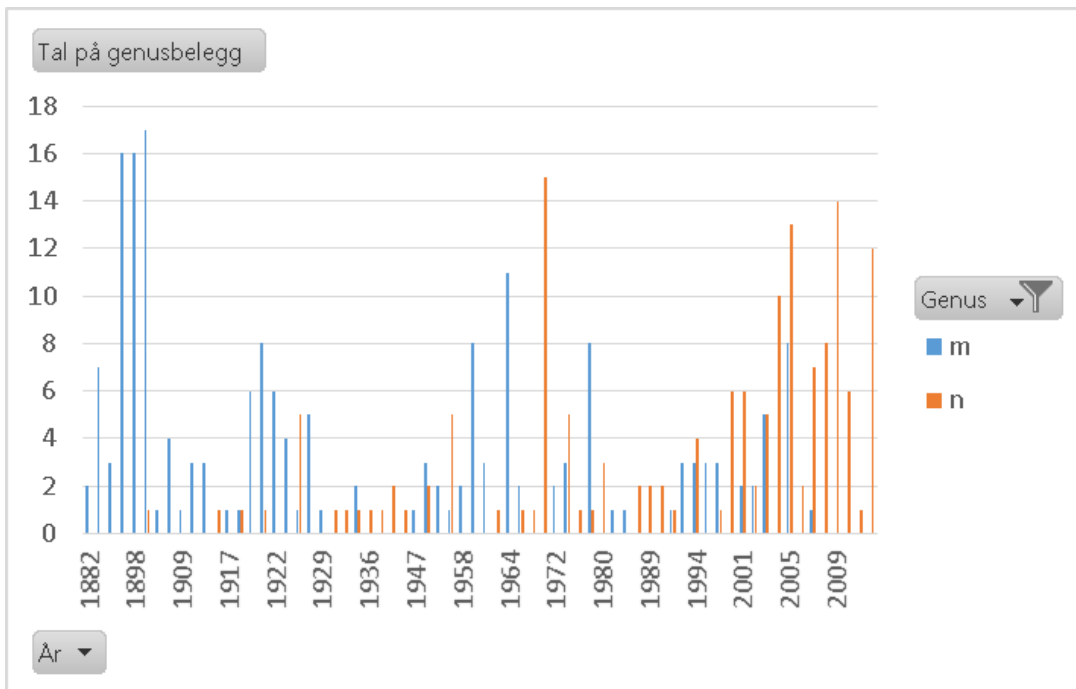
e) marmor

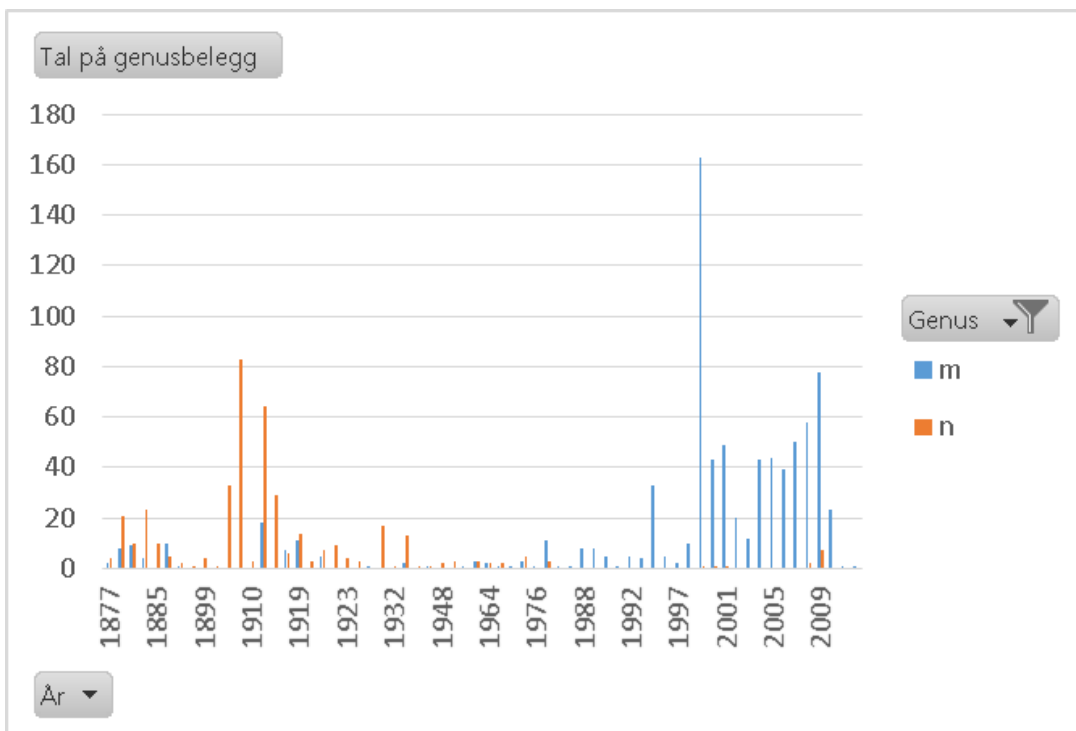
f) narr

g) nebb

h) stand

Vedlegg 16: Genusfordeling ved ord på *-skap* i bokmåls- materialet

Grunnform	Tal på eintydige genusblegg			Prosent	
	m.	n.	Sum	m.	n.
redskap	198	1077	1275	16	84
kjennskap	351	325	676	52	48
beredskap	386	15	401	96	4
slektskap	6	281	287	2	98
faenskap	88	54	142	62	38
fiendskap	18	63	81	22	78
adelskap		43	43		100
broderskap		40	40		100
jævelskap	20	11	31	65	35
djevelskap	20	8	28	71	29
hedenskap	6	5	11	55	45
sjømannskap		8	8		100
fandenskap		4	4		100
trollskap	1		1	100	
frendskap					
granneskap					
hjonskap					
narreskap					
skyldskap					
styggenskap					
tulleskap					
tusseskap					

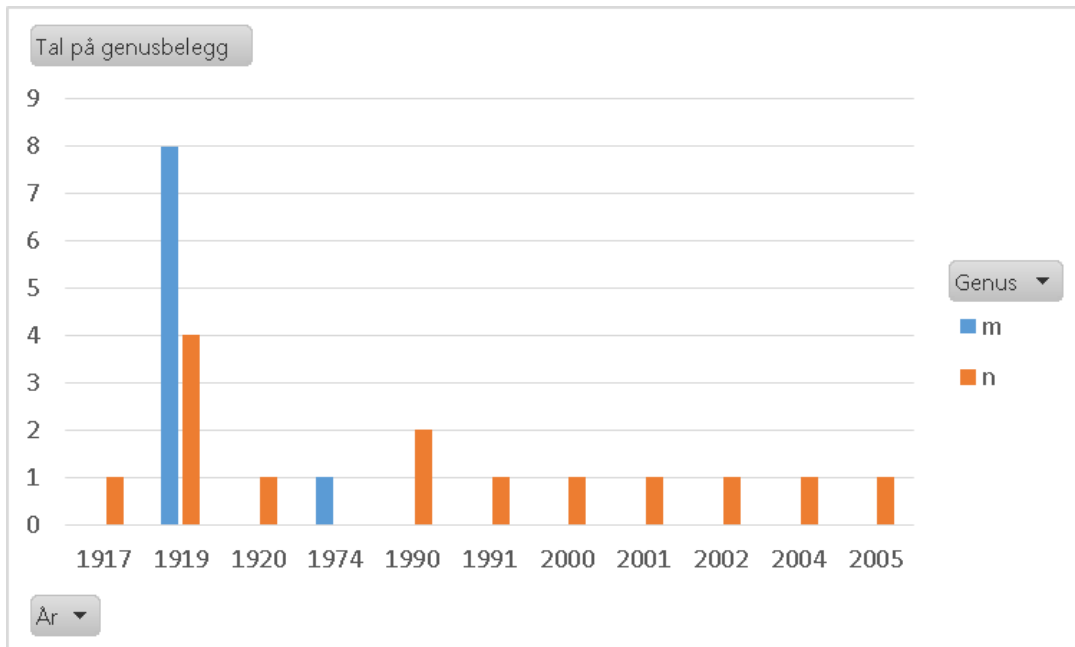
Vedlegg 17: Genusfordeling ved ord på *-skap* i nynorsk-materialet

Grunnform	Tal på eintydige genusblegg			Prosent	
	m.	n.	Sum	m.	n.
fellesskap	755	1718	2473	31	69
bodskap	2090	176	2266	92	8
meisterskap	1299	379	1678	77	23
forfattarskap	764	144	908	84	16
eigarskap	365	320	685	53	47
borgarskap	43	616	659	7	93
medlemskap	363	207	570	64	36
venskap	365	106	471	77	23
svangerskap	10	380	390	3	97
vennskap	212	125	337	63	37
partnarskap	191	133	324	59	41
leiarskap	166	48	214	78	22
slektskap	115	69	184	62	38
villskap	173		173	100	
brorskap	46	89	135	34	66
endskap	99		99	100	
fiendskap	90	9	99	91	9
førarskap	82	4	86	95	5
naboskap	9	50	59	15	85
trollskap	51	8	59	86	14
kameratskap	28	20	48	58	42
djevleskap	39	5	44	89	11
farskap	16	22	38	42	58
entreprenørskap	11	21	32	34	66
faenskap	26	4	30	87	13
adelskap	9	14	23	39	61
fritenkjarskap	22		22	100	
fantenskap	16	4	20	80	20
børnskap	18	1	19	95	5
formyndarskap	15	3	18	83	17
moderskap		17	17		100
sedskap	17		17	100	
skaldskap	16		16	100	
granneskap	8	6	14	57	43
tjodskap	14		14	100	
frendskap	10		10	100	
operatørskap	6	2	8	75	25
hjonskap	4	3	7	57	43
hyklarskap	7		7	100	
fadderskap	2	4	6	33	67
sjømannskap	3	2	5	60	40

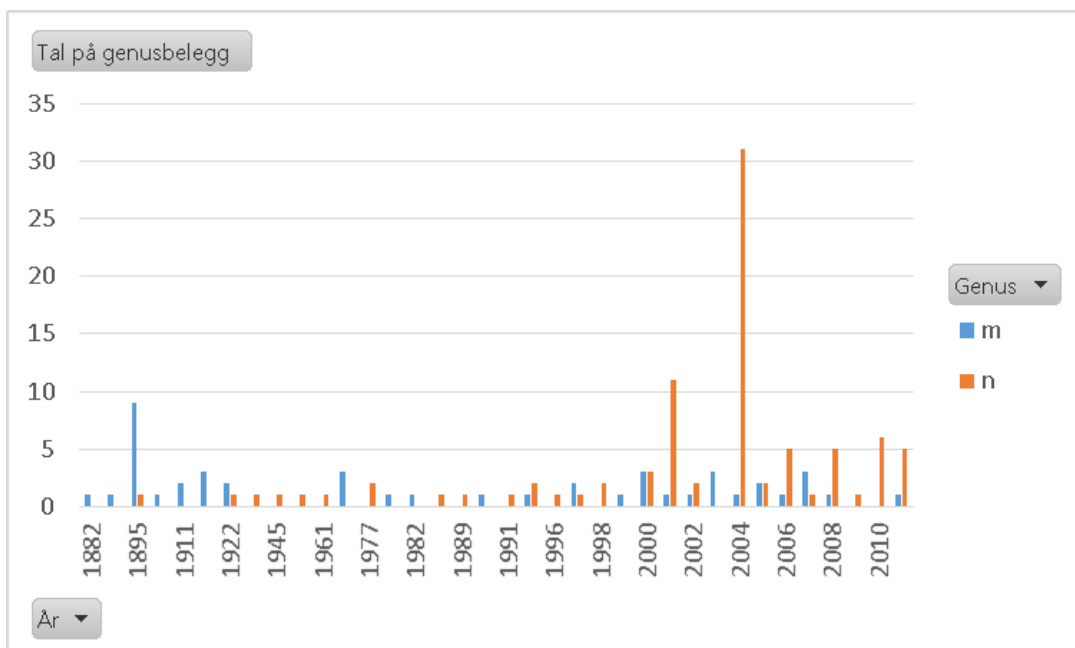
Grunnform	Tal på eintydige genusblegg			Prosent	
	m.	n.	Sum	m.	n.
felagskap	2	2	4	50	50
uvitingskap	4		4	100	
amatørskap	2	1	3	67	33
hovdingskap	3		3	100	
farkeskap	1	1	2	50	50
frimurarskap	2		2	100	
ordførarskap	2		2	100	
filleskap	1		1	100	
galningskap	1		1	100	
gledskap	1		1	100	
grendskap	1		1	100	
husbondskap	1		1	100	
høvdingskap		1	1		100
systerskap		1	1		100
søsterskap	1		1	100	
bøvelskap					
fandenskap					
farisearskap					
fordingskap					
fostbrorskap					
fritenkarskap					
fylgjeskap					
følgeskap					
følgjeskap					
handelsborgarskap					
heimfødingskap					
morskap					
mågskap					
prakkarskap					
spissborgarskap					
statsborgarskap					
syskenskap					
søskenskap					
traveskap					
tusseskap					
uvettingskap					
våskap					

Vedlegg 18: Genusprofilar for ord på *-skap* med omsving i genusfordeling i nynorskmaterialet

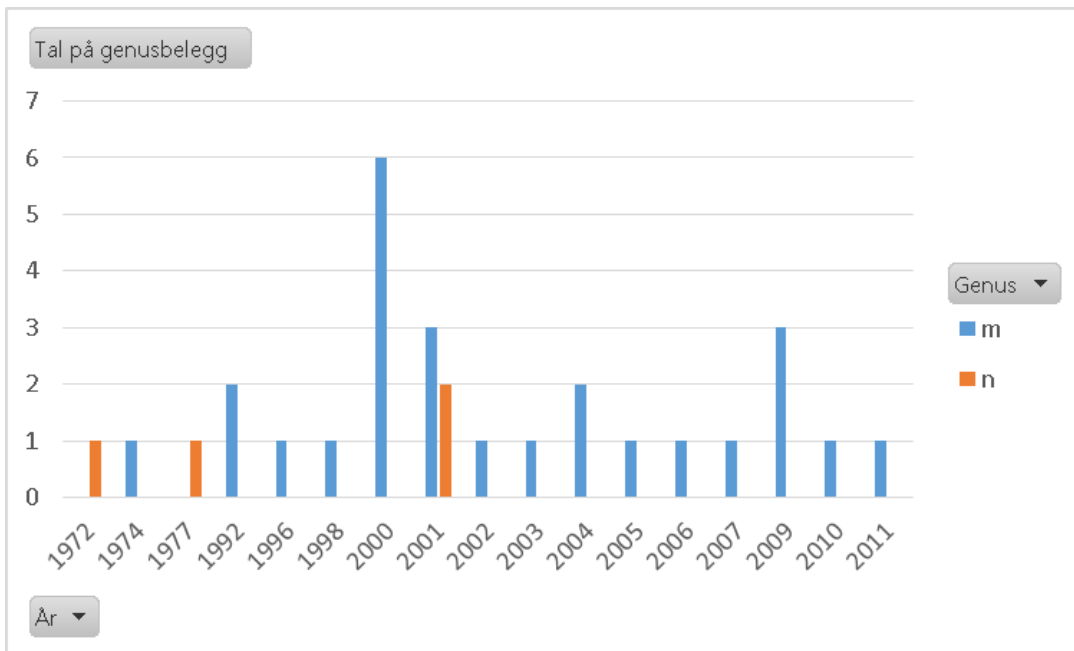
a) adelskap

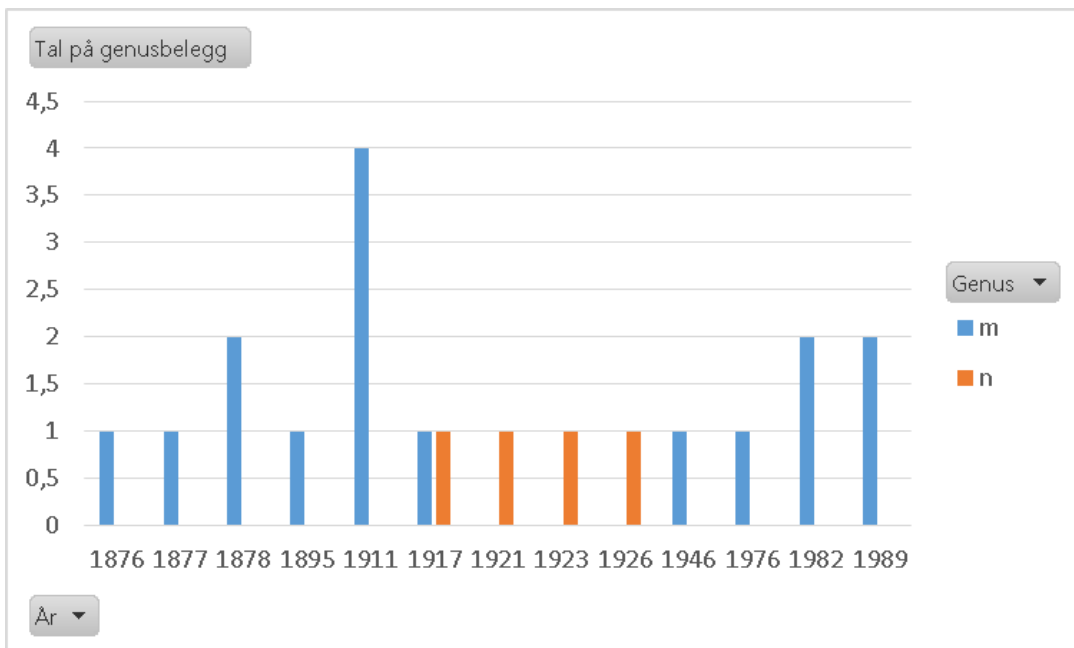
b) brorskap

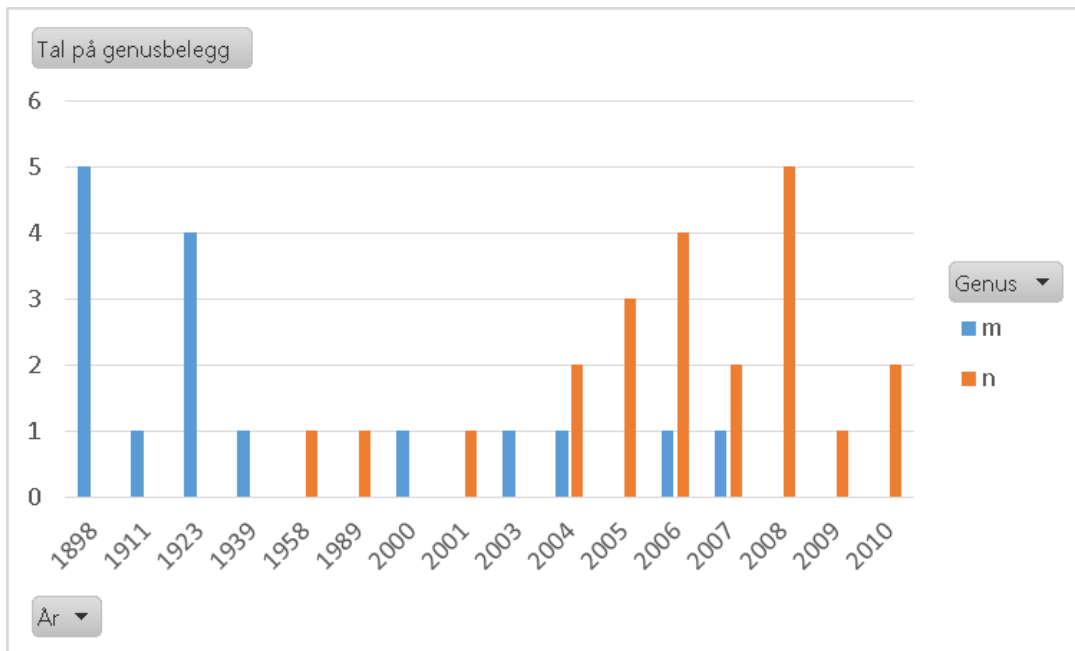
c) faenskap

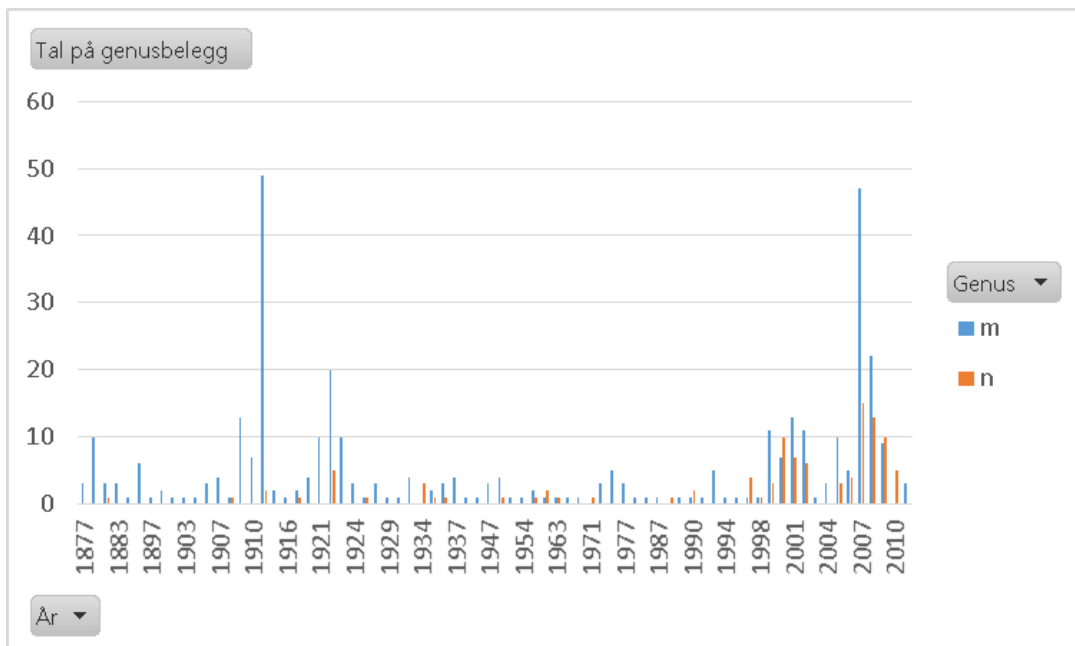
d) fanteskap

e) farskap

f) venskap

Vedlegg 19: Genusfordeling ved kortavleidde verbal- abstrakt i bokmålsmateriale

Grunnform	Tal på eintydige genusblegg			Prosent	
	m.	n.	Sum	m.	n.
bruk	7859	763	8622	91	9
smil	9	5927	5936	0	100
glimt		2029	2029		100
prat	1359	185	1544	88	12
kyss	3	988	991	0	100
rus	933	2	935	100	0
smell	10	820	830	1	99
sukk	1	803	804	0	100
sus	123	579	702	18	82
rykk	3	622	625	0	100
knekk	486	22	508	96	4
nikk	1	450	451	0	100
stopp	234	194	428	55	45
snakk	12	414	426	3	97
flir	14	317	331	4	96
glis	2	280	282	1	99
kikk	270	9	279	97	3
stress	3	260	263	1	99
blunk	8	241	249	3	97
klikk	2	230	232	1	99
dunk	1	205	206	0	100
gløtt	69	109	178	39	61
klapp	55	110	165	33	67
gufs	6	157	163	4	96
miks	161	1	162	99	1
pip	2	156	158	1	99
sprik	5	133	138	4	96
glipp	120	13	133	90	10
gjesp	34	91	125	27	73
smekk	91	34	125	73	27
surr	1	120	121	1	99
driv	14	102	116	12	88
trass	104	3	107	97	3
jafs	51	55	106	48	52
krasj	17	86	103	17	83
puff	2	99	101	2	98
hikst		94	94		100
klask	6	85	91	7	93
knepp		82	82		100
klynk		69	69		100
geip	59	8	67	88	12

Grunnform	Tal på eintydige genusblegg			Prosent	
	m.	n.	Sum	m.	n.
kok (III)	60	6	66	91	9
komp		64	64		100
streck	51	8	59	86	14
vipp	44	10	54	81	19
klaps	15	37	52	29	71
rap	22	30	52	42	58
rapp	49	1	50	98	2
kremt	1	46	47	2	98
host	1	45	46	2	98
hulk	4	40	44	9	91
slyng	29	12	41	71	29
nys		39	39		100
sprøyt	36	3	39	92	8
piff	34	3	37	92	8
fres	21	13	34	62	38
dukk	33		33	100	
dask	16	16	32	50	50
knyst	2	28	30	7	93
sprett	4	26	30	13	87
klirr		29	29		100
gulp	1	27	28	4	96
knirk	2	26	28	7	93
skratt	13	14	27	48	52
kakk	2	20	22	9	91
skimt	10	10	20	50	50
glefs		19	19		100
glid	17		17	100	
svupp		17	17		100
utsving		17	17		100
fyk	15	1	16	94	6
støp	14	2	16	88	12
hiv	1	14	15	7	93
dirr		14	14		100
suss	10	4	14	71	29
kok (II)	1	11	12	8	92
raut		12	12		100
snufs		12	12		100
knis		10	10		100
puss	4	6	10	40	60
skubb	1	9	10	10	90
hikk		9	9		100
pes		9	9		100
knegg		8	8		100
snork	1	7	8	12	88

Grunnform	Tal på eintydige genusblegg			Prosent	
	m.	n.	Sum	m.	n.
stryk	1	7	8	12	88
kink	3	4	7	43	57
sommel		7	7		100
hark		6	6		100
knakk		6	6		100
pryl	6		6	100	
rammel		6	6		100
smatt		6	6		100
ynk		6	6		100
flash		5	5		100
klukk		5	5		100
spreng	3	2	5	60	40
klink		4	4		100
kvin		4	4		100
skrubb		4	4		100
våk	1	3	4	25	75
dupp	2	1	3	67	33
klyp		3	3		100
nøkk		3	3		100
ymt		3	3		100
kvink		2	2		100
push		2	2		100
snurp	2		2	100	
fall		1	1		100
frys		1	1		100
gnirk		1	1		100
skrell		1	1		100
skøy	1		1	100	
slark		1	1		100
trykk		1	1		100
visp		1	1		100
ans					
belj					
dilt					
diss					
drill					
gant					
glepp					
gust					
husk					
kant					
kik (II)					
kik (III)					
kinks					

Grunnform	Tal på eintydige genusblegg			Prosent	
	m.	n.	Sum	m.	n.
kip					
knups					
kvekk					
lov (II)					
marm					
nykk					
purr					
raus					
riks					
rummel					
skoft					
skump					
smeis					
smikk					
utskei					
visk					

Vedlegg 20: Genusfordeling ved kortavleidde verbal- abstrakt i nynorsk materialet

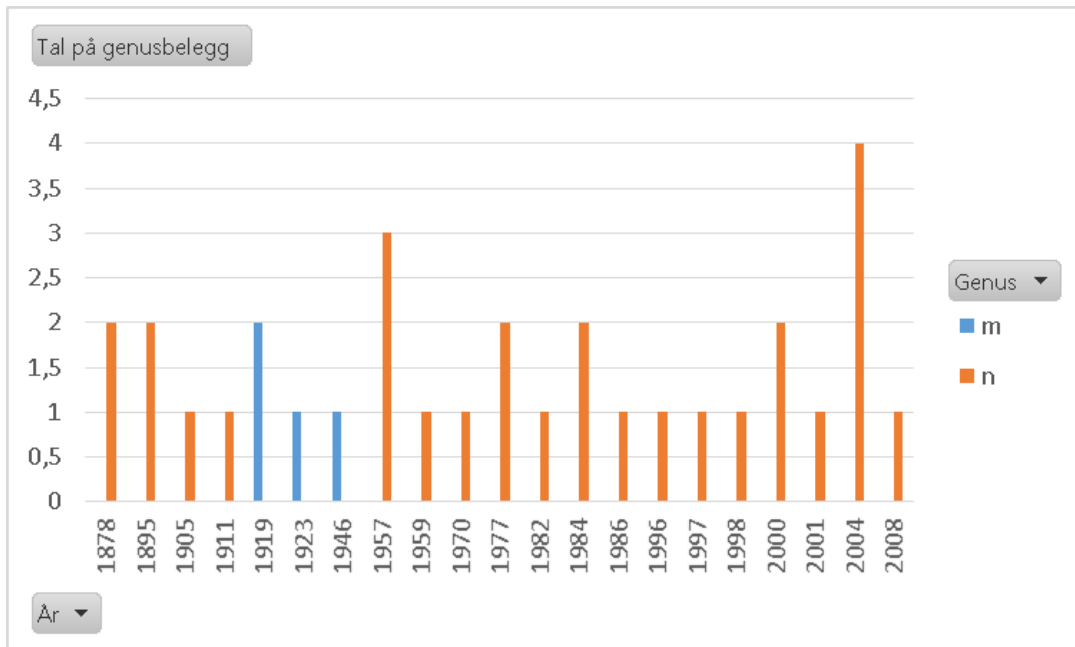
Grunnform	Tal på eintydige genusbelegg				Prosent		
	f.	m.	n.	Sum	f.	m.	n.
bruk	23	8900	914	9837	0	90	9
slepp		5	3662	3667		0	100
smil	2	1494	1749	3245	0	46	54
treff		32	1099	1131		3	97
rykk	2	243	618	863	0	28	72
glimt		96	743	839		11	89
sus		460	233	693		66	34
skjelv		83	596	679		12	88
sukk		304	299	603		50	50
rus	1	539	45	585	0	92	8
stopp		372	182	554		67	33
kyss		177	245	422		42	58
smell		218	196	414		53	47
krangel		385	19	404		95	5
design		245	159	404		61	39
vask		381	13	394		97	3
flir		314	66	380		83	17
skil	1	41	308	350	0	12	88
pust		149	187	336		44	56
gufs	8	167	79	254	3	66	31
skratt		202	8	210		96	4
køyr		16	183	199		8	92
nikk		18	167	185		10	90
stogg		146	32	178		82	18
sprik	1	26	137	164	1	16	84
miks		156		156		100	
streck		69	61	130		53	47
gløtt	1	79	49	129	1	61	38
nipp		26	96	122		21	79
trass		93	22	115		81	19
stress			114	114			100
glis		20	93	113		18	82
vipp		99	4	103		96	4
kikk		101	1	102		99	1
rapp (V)		93	7	100		93	7
dunk		18	82	100		18	82
puff		47	46	93		51	49
skjemt		73	20	93		78	22
jafs		28	57	85		33	67
dunder		36	28	64		56	44
sprøyt		52	7	59		88	12

Grunnform	Tal på eintydige genusbelegg				Prosent		
	f.	m.	n.	Sum	f.	m.	n.
sprett		20	36	56		36	64
ans		48	5	53		91	9
knepp		10	42	52		19	81
hugs		39	13	52		75	25
ymt	1	28	22	51	2	55	43
sladder		39	11	50		78	22
glim		25	25	50		50	50
knyst		35	13	48		73	27
glefs		13	32	45		29	71
fres		40	1	41		98	2
bask		8	33	41		20	80
ul		9	31	40		22	78
kvekk		37		37		100	
krasj		14	23	37		38	62
rapp (IV)		7	30	37		19	81
komp		4	33	37		11	89
snus		35		35		100	
gny		13	19	32		41	59
bukk		4	28	32		12	88
bank		21	11	32		66	34
klask		7	25	32		22	78
rammel		24	8	32		75	25
yl		5	25	30		17	83
flin		7	21	28		25	75
glepp		19	6	25		76	24
knirk		6	18	24		25	75
glid		19	2	21		90	10
kremt		6	13	19		32	68
gulp		3	16	19		16	84
fyk		16		16		100	
slyng		8	5	13		62	38
kik		13		13		100	
mukk		3	9	12		25	75
skubb		8	4	12		67	33
skvalp		3	9	12		25	75
rap		8	3	11		73	27
knubb		10	1	11		91	9
innputt		5	5	10		50	50
hulk			10	10			100
snork		2	7	9		22	78
utkik		5	4	9		56	44
belj		1	8	9		11	89
pes		4	4	8		50	50
skoft		5	3	8		62	38

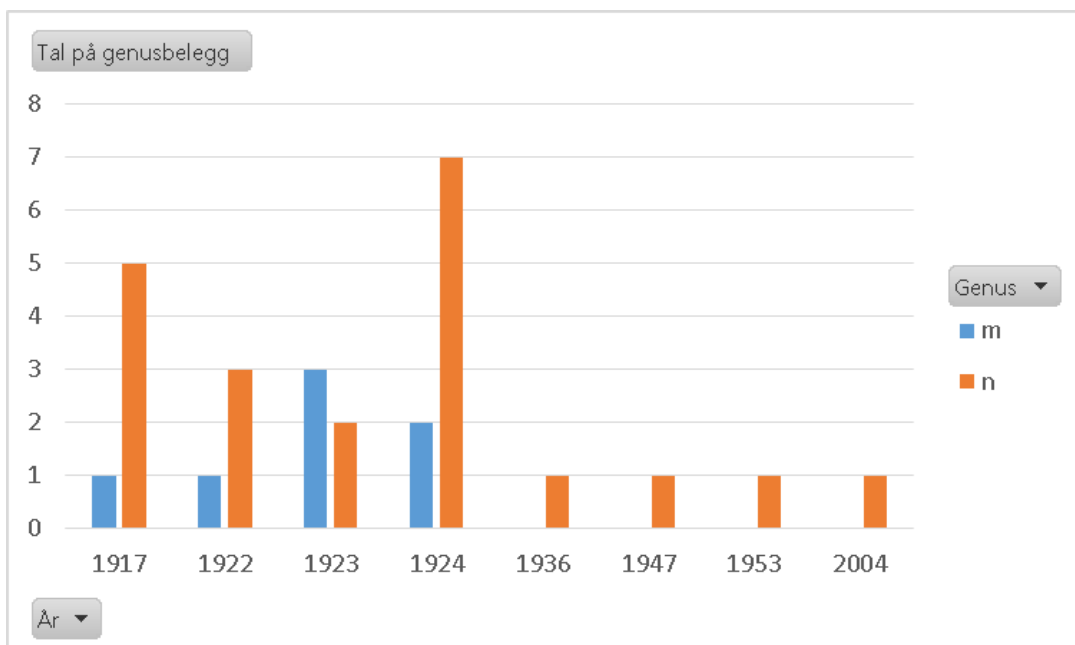
Grunnform	Tal på eintydige genusbelegg				Prosent		
	f.	m.	n.	Sum	f.	m.	n.
rall		4	4	8		50	50
baul		2	6	8		25	75
flytt		4	4	8		50	50
gnell		2	4	6		33	67
pikk		1	5	6		17	83
knis		2	4	6		33	67
dus		2	3	5		40	60
nys			5	5			100
utkikk		3	2	5		60	40
flash			4	4			100
suss		4		4		100	
nykk		3	1	4		75	25
riks		1	3	4		25	75
utputt			3	3			100
tidkort	1	2		3	33	67	
trykk		2	1	3		67	33
gisl			3	3			100
fløyt		2		2		100	
rikt			2	2			100
pryl		1	1	2		50	50
svupp		1	1	2		50	50
klink			2	2			100
hikk		2		2		100	
nest		1		1		100	
galder			1	1			100
snurp			1	1			100
gant		1		1		100	
grål		1		1		100	
raus							
sangl							
tusk							
husk							
skøy							
knakk							
smatt							
dust							
rist							
tur							
hark							
purr							
tidarkort							
tvik							

Vedlegg 21: Genusprofilar for kortavleidde verbalabstrakt med omsving i genusfordeling i nynorsk materialet

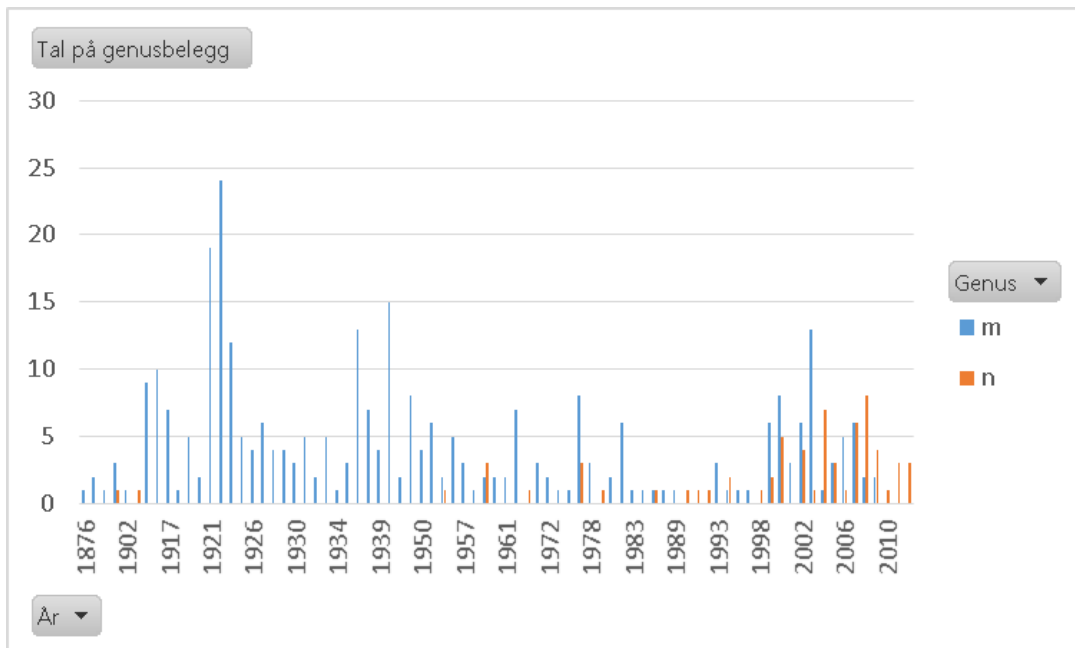
a) bukk

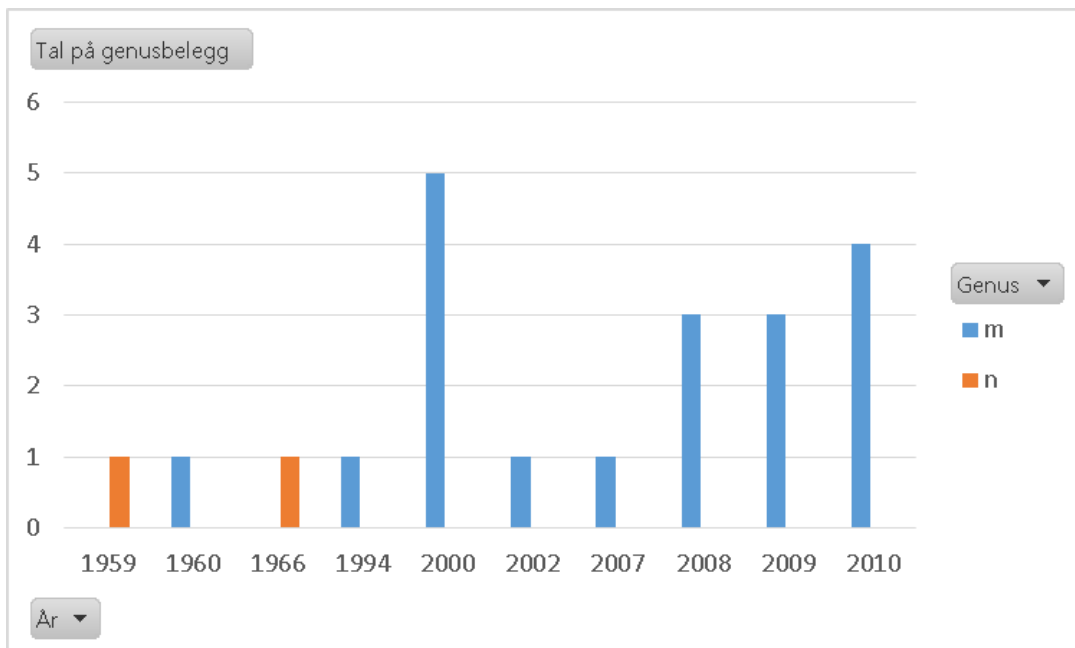
b) flin

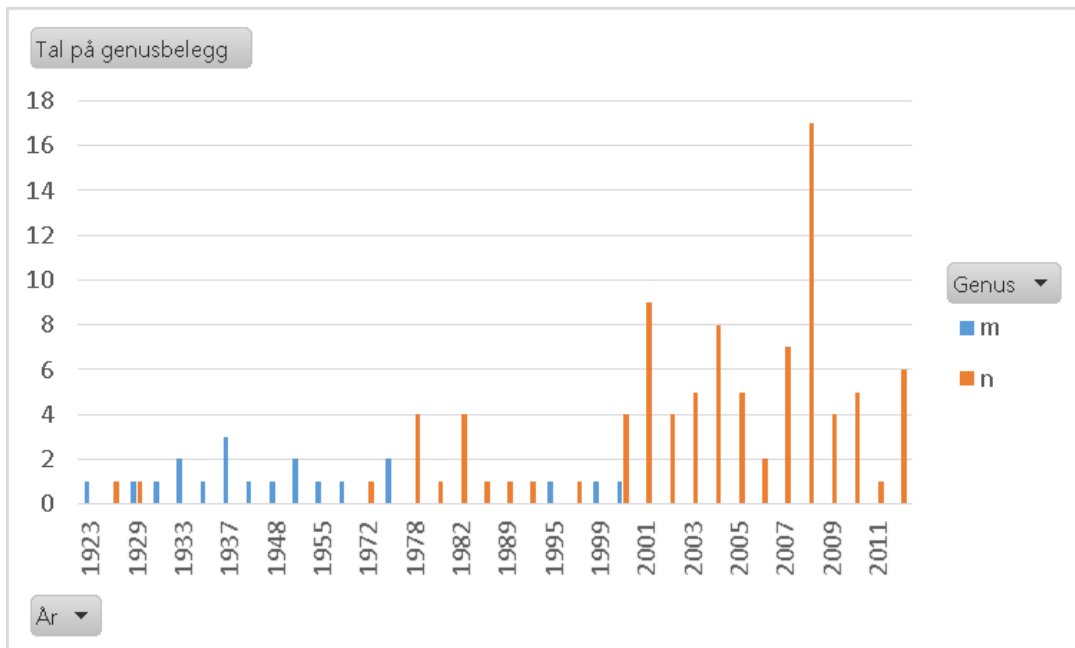
c) flir

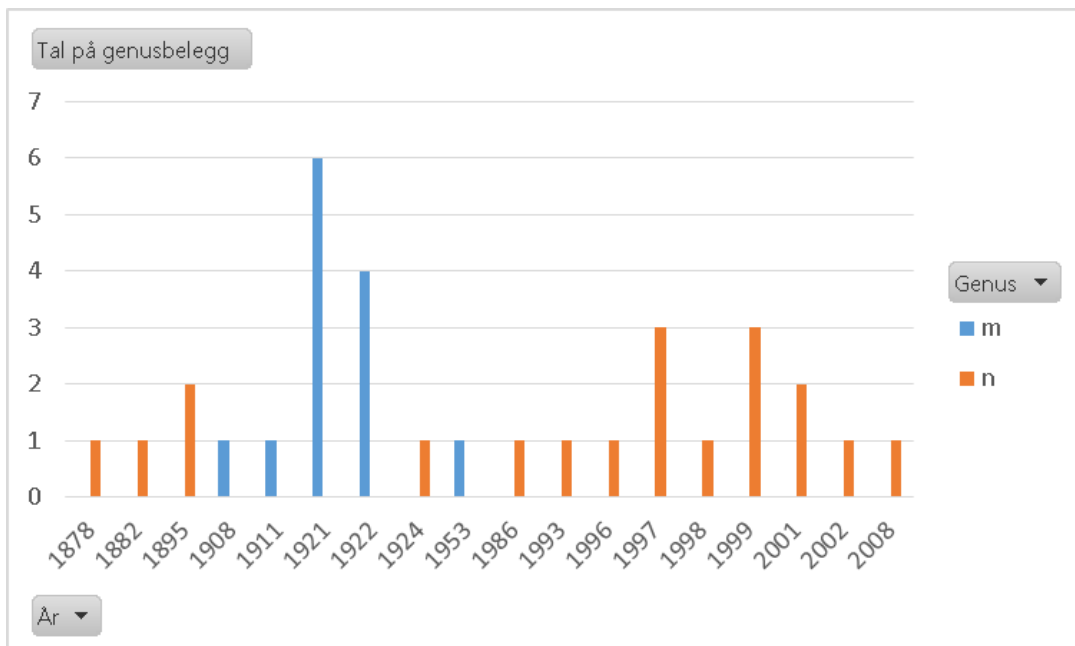
d) glid

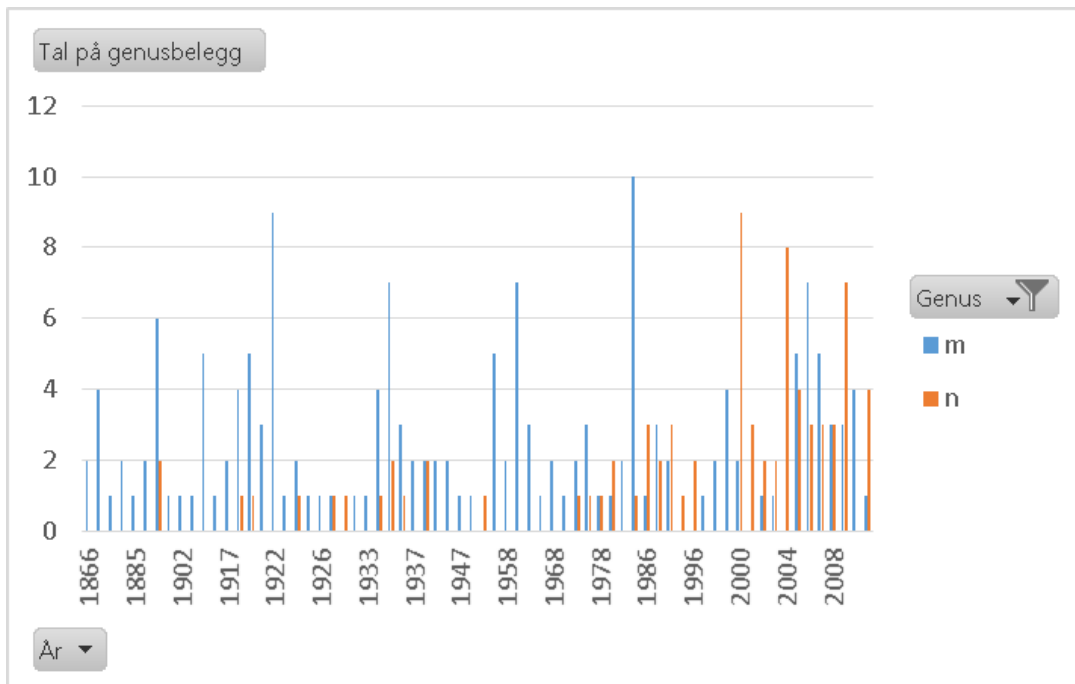
e) glis

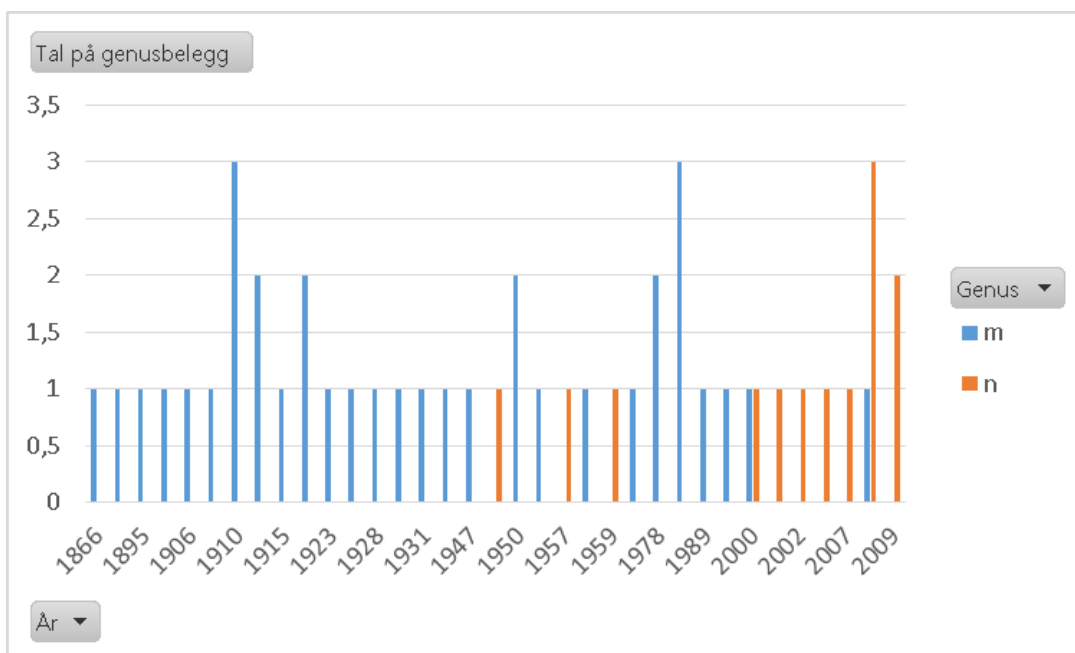
f) gny

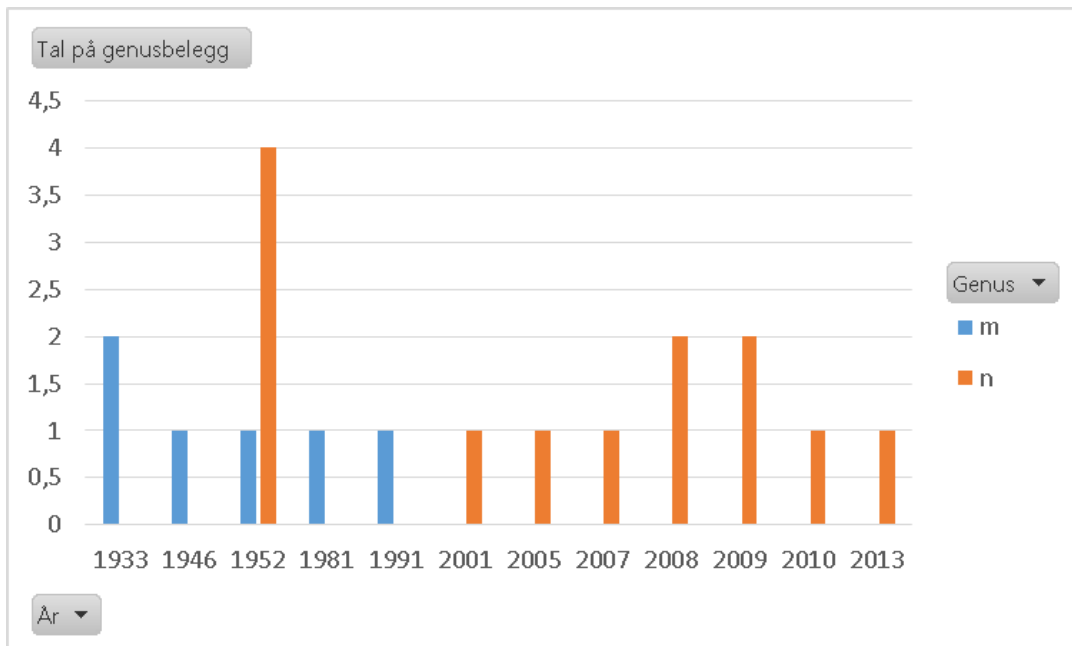
g) gufs

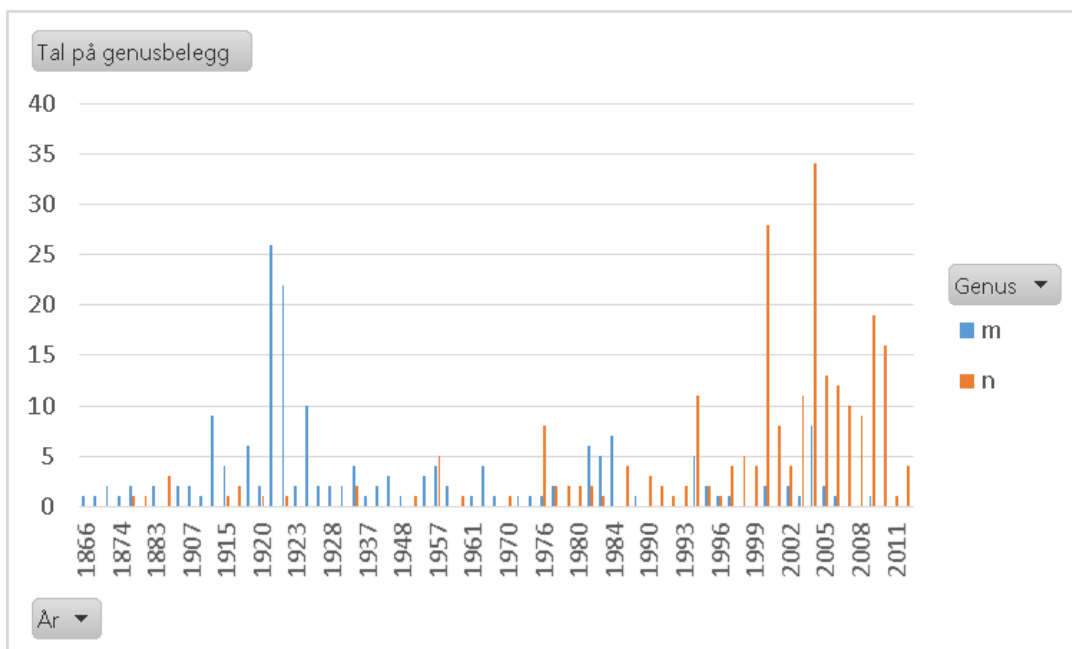
h) knyst

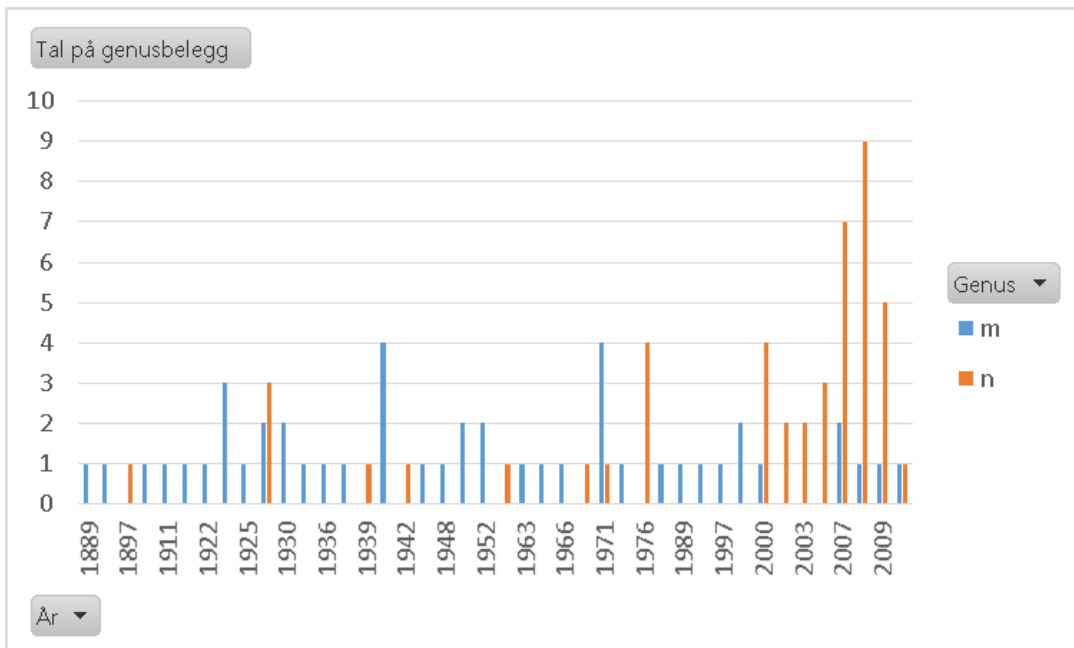
i) kremt

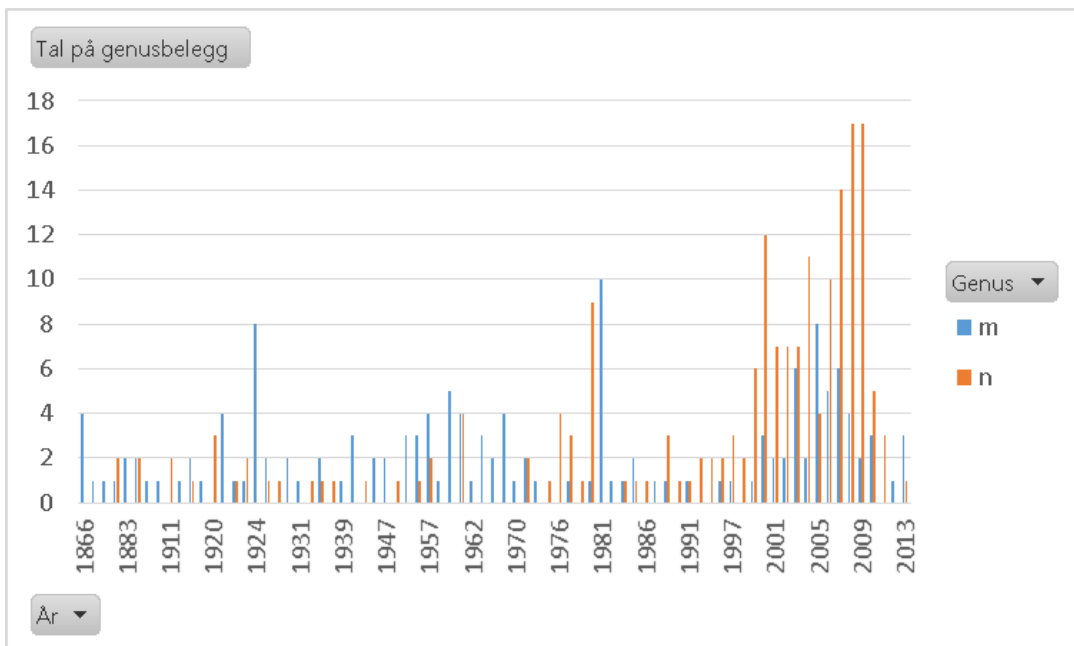
j) kyss

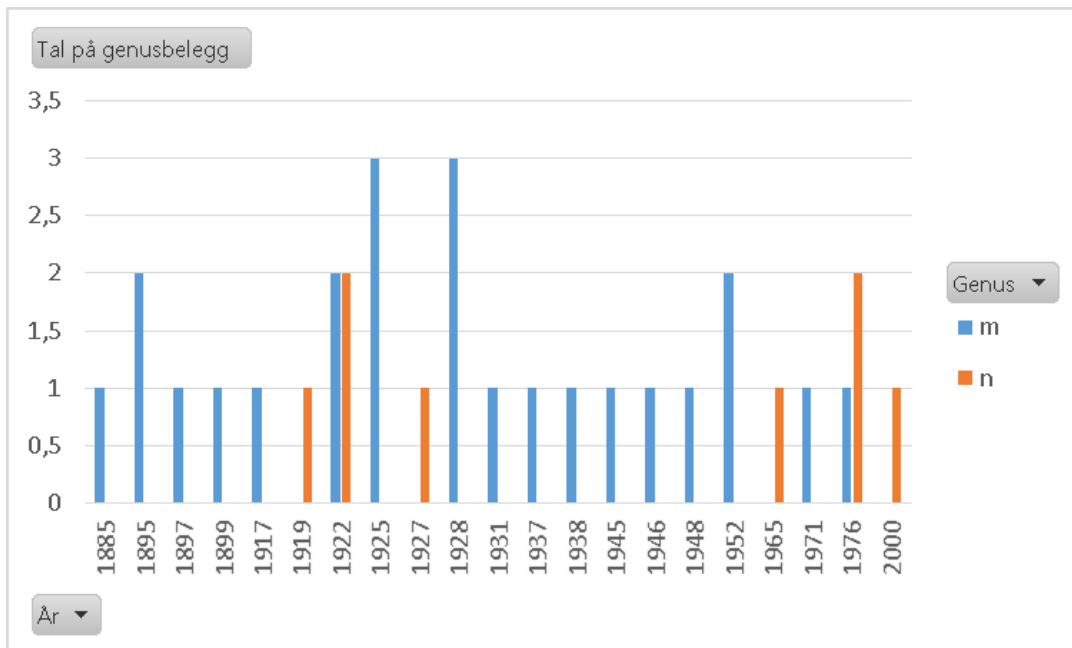
k) puff

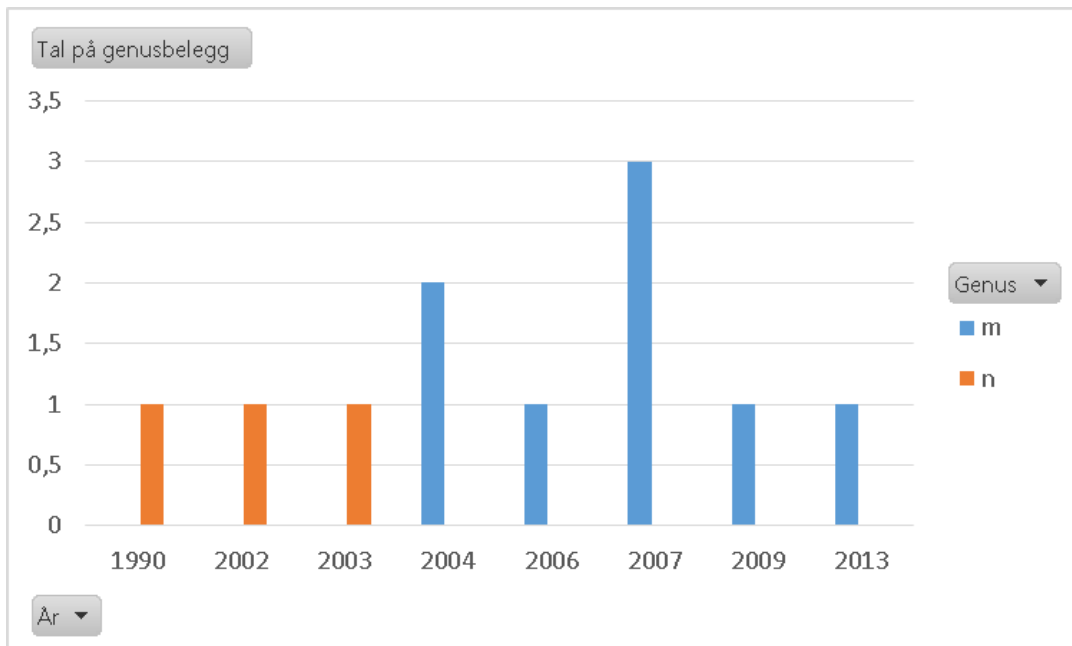
l) pust

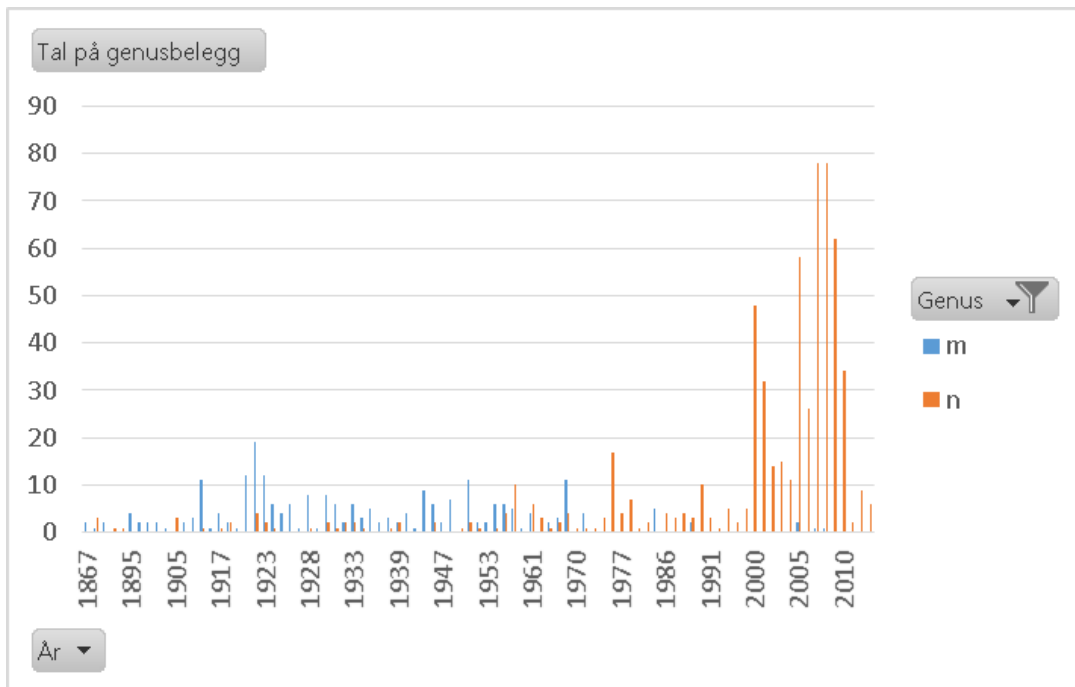
m) rammel

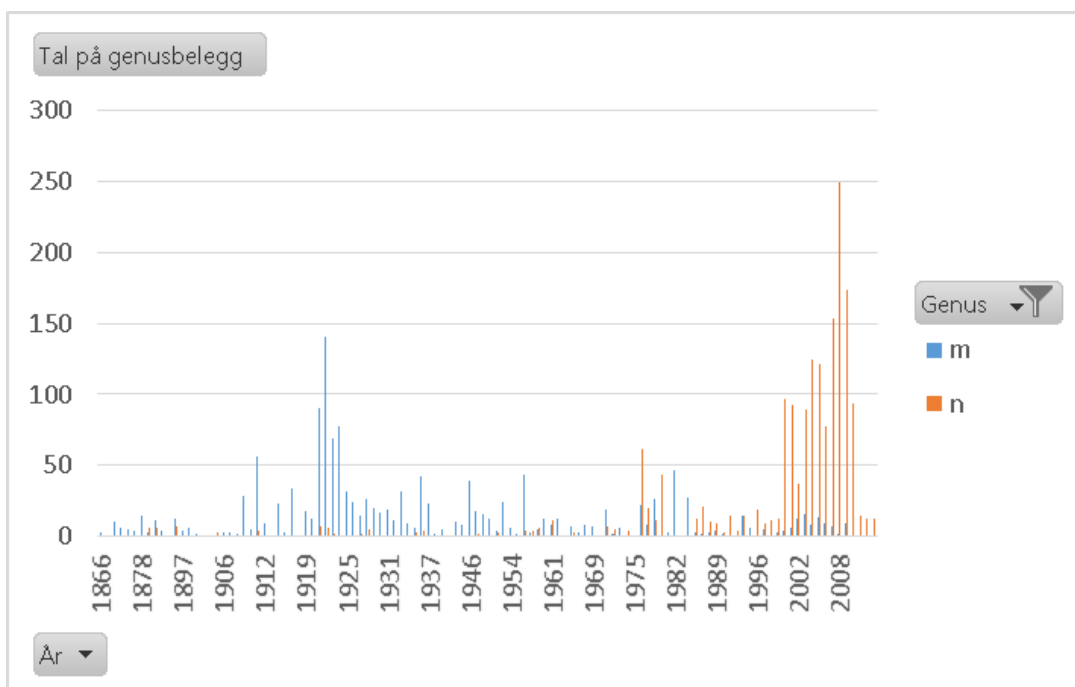
n) rap

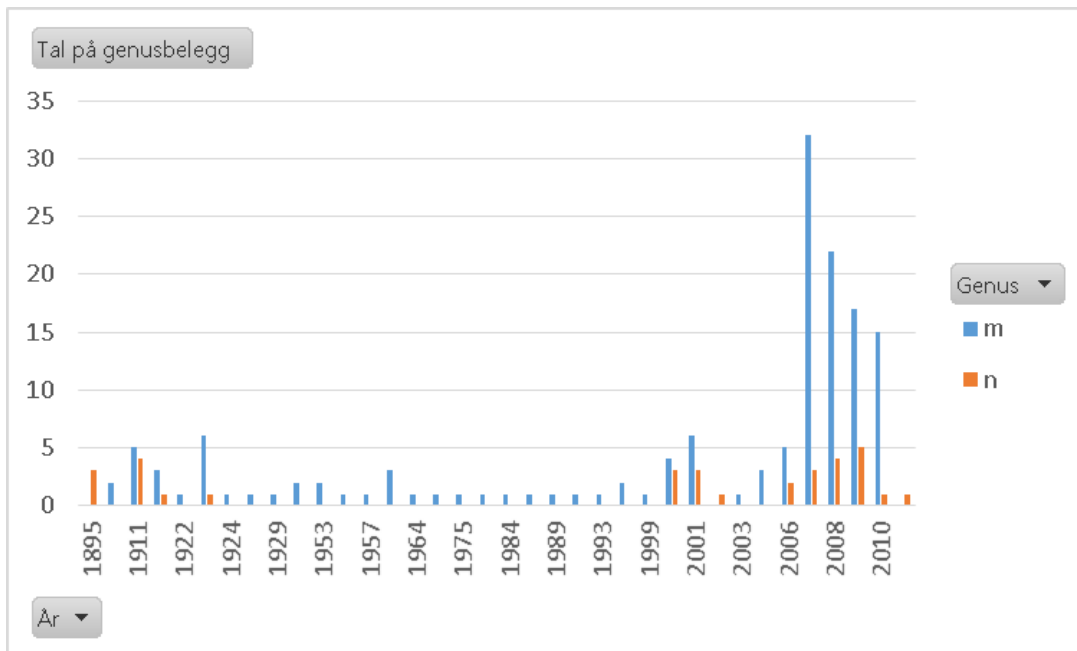
o) rykk

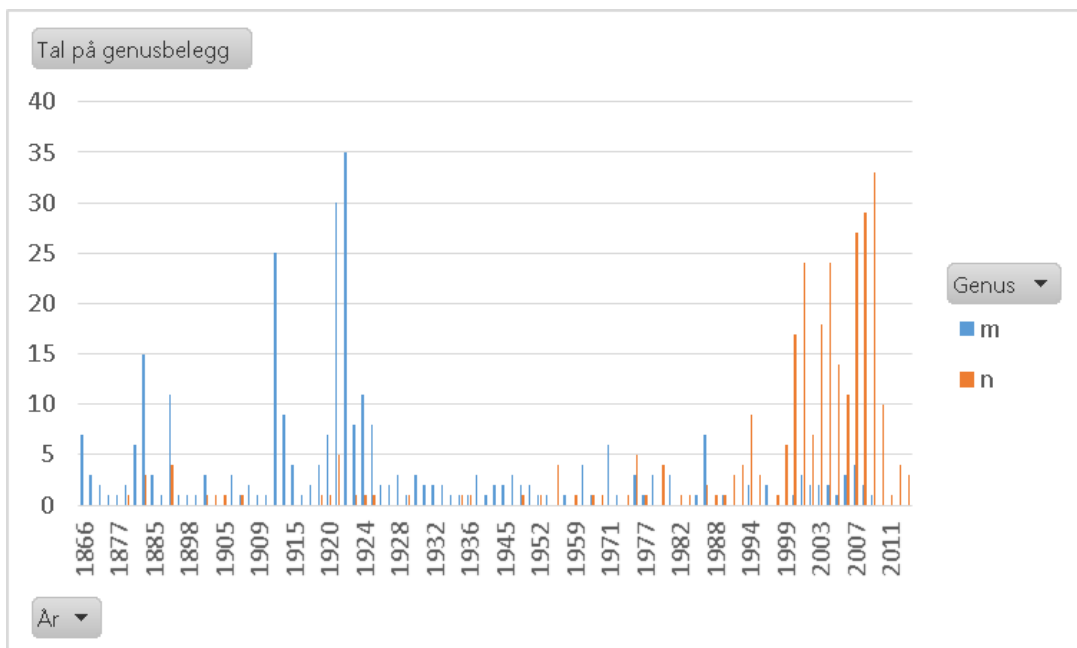
p) smil

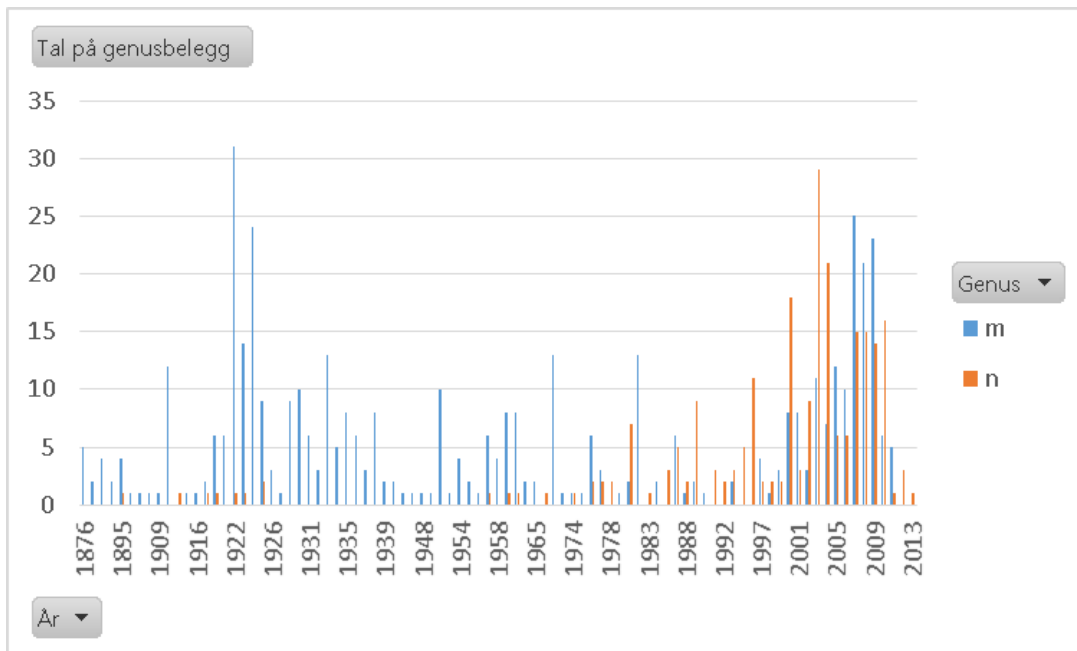
q) stogg

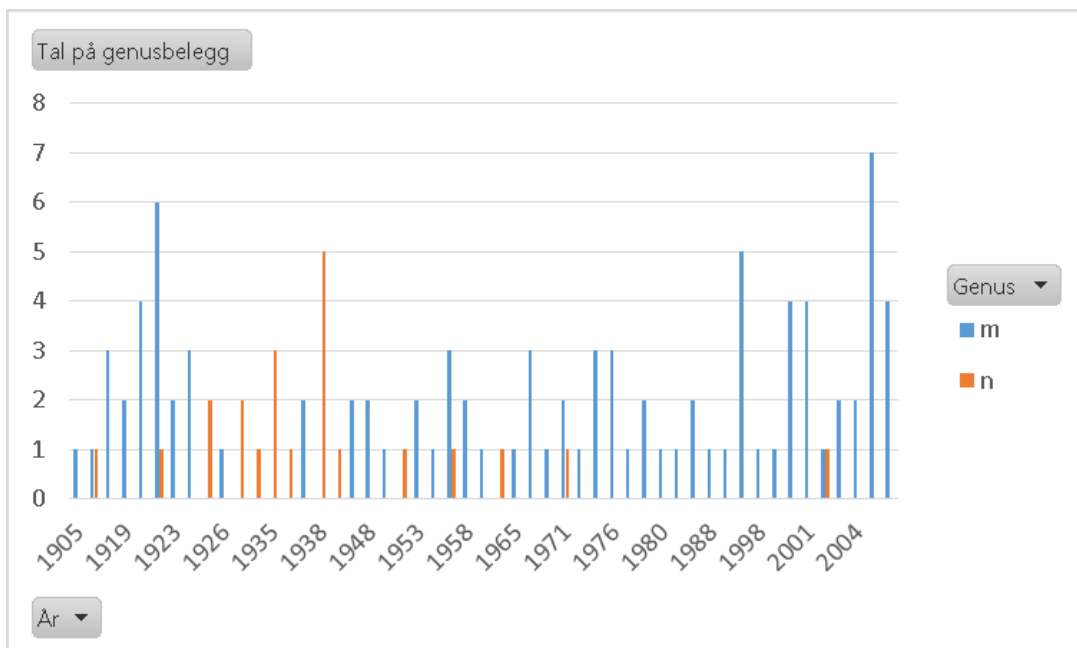
r) sukk

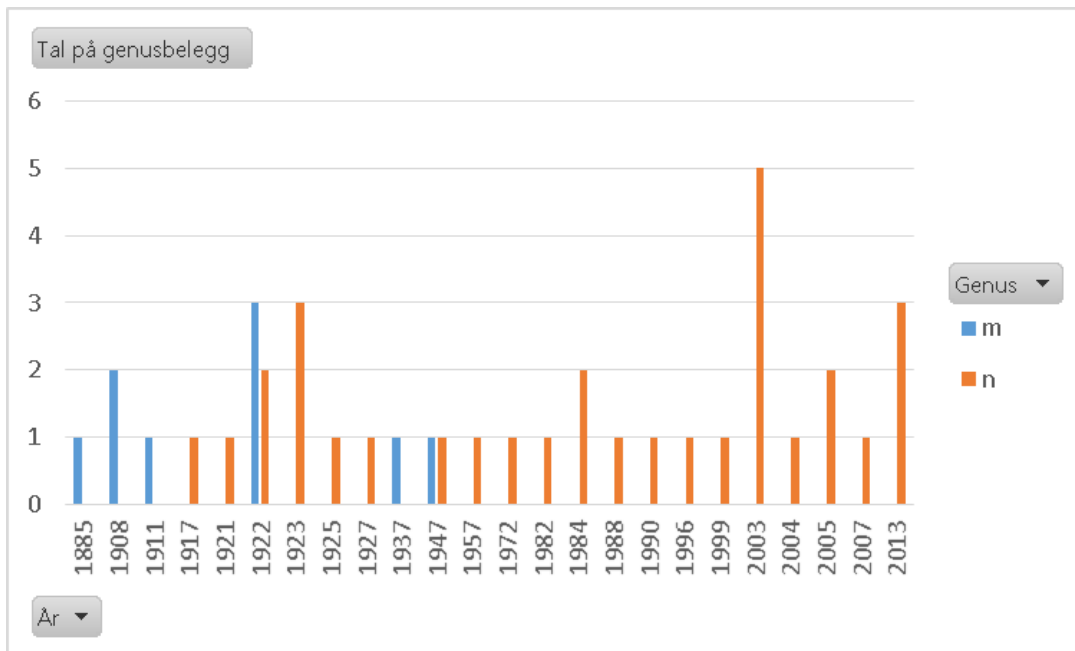
s) sus

t) trass

u) ul

v) ymt

